

Årsrapport 2016

Master the flow

Use intraoperative ultrasound imaging and flow measurement during surgery and protect the patient.

MEDISTIM ASA KONSERN

INNHOILDSFORTEGNELSE

Forord	4
--------------	---

MEDISTIM KONSERN

Kapittel 1: Årsberetning for Medistim konsern	5
Årsberetning for Medistim konsern	6
Virksomhetens art	6
Finansiell utvikling	6
Markedsutvikling	8
Produksjon	11
Forskning og utvikling	11
Utsikter og trender	12
Kapittel 2: Produkter og anvendelsesområder	14
Kvalitetssikring av blodstrøm med Medistims utstyr	15
Tredjepartsprodukter	17
Kapittel 3: Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance)	18
Kapittel 4: Samfunnsansvar	21
Kapittel 5: Årsregnskap	25
Konsernresultat	26
Konsernbalanse	27
Kontantstrømanalyse	28
Konsernoppstilling av endringer i egenkapital	29
Regnskapsprinsipper	30
Noter til regnskapet	34

MORSELSKAP MEDISTIM ASA

Kapittel 6: Årsberetning Medistim ASA	56
Resultatregnskap 2016	59
Balanse pr 31.12.2016	60
Kontantstrømanalyse	61
Regnskapsprinsipper	62
Noter til årsregnskapet	63
STYRETS ERKLÆRING	71
REVISORS BERETNING FOR KONSERN OG MORSELSKAP	72

FORORD

Et paradoks...

Om du som hjertepasient legges inn på sykehus for å gjennomgå angioplastikk, altså en utblokkering av en for tett blodåre slik at denne igjen kan gjøre jobben sin med å føre blod til hjertemuskel, er dette en relativt lite invasiv, to timers behandling av hjertet utført gjennom huden. Prosedyren utføres og kontrolleres ved hjelp av angiografi, en røntgenundersøkelse av arteriene som leder blod til hjertet.

Men om din hjertelidelse er mer alvorlig, og du behøver å gjennomgå en vesentlig mer invasiv hjertebypassoperasjon og må regne med flere timer på operasjonsbordet og flere ukers rekonvalesens, da stilles det ofte ikke krav til å anvende objektive metoder for å kontrollere resultatet mens pasienten fortsatt ligger på operasjonsbordet. Kirurgene får ofte lov til å stole på sine egne sanser, og bruker fingertuppene sine til å subjektivt kjenne etter pulsering i den påsydde blodåren, **som om fingrene skulle være et nøyaktig og kalibrert måleinstrument og følelsen av pulsering et sikkert tegn på effektiv blodgjennomstrømning i blodåren.**

Teknologien og utstyret finnes

Den ledende målemetoden på markedet for å måle blodgjennomstrømning er Transit Time Flow Measurement (TTFM). Dette er en godt utprøvd og dokumentert metode som på en enkel, trygg og økonomisk forsvarlig måte kan erstatte kirurgens subjektive fingerfølsomhet med nøyaktige og pålitelige måleresultater. Medistim har i over 30 år som selskap utviklet sine produkter i samråd med leger og sykehus. Selskapet har utviklet flere generasjoner av dette kvalitetssikringsutstyret og er i dag **den eneste leverandøren i verden som kan tilby TTFM og intraoperativ ultralydabbildning i ett og samme brukervennlige utstyr.** I så måte er både selskapet og produktet unikt. Avbildningsfunksjonaliteten kan både veilede under inngrepet og gi kirurgen mulighet til å avdekke hva som ligger til grunn for dårlige blodstrømmålinger. Dermed blir det enklere å korrigere og rette opp feil underveis og oppnå optimale kirurgiske resultater.

Å måle blodgjennomstrømning med TTFM er standard klinisk praksis i mange land

I Japan og store deler av Europa er det nærmest utenkelig å utføre hjertebypassoperasjoner uten å kvalitetssikre prosedyren underveis ved hjelp av TTFM. I 2010 ble TTFM inkludert i de Europeiske retningslinjene for koronar revaskularisering og i 2011 fulgte britiske National Institute for Health and Care Excellence (NICE) opp med å anbefale anvendelse innen det britiske helsevesenet. Videre er bruk av intraoperativ ultralydabbildning anbefalt av amerikanske Society of Thoracic Surgeons (STS). **Det er altså bred, klinisk og vitenskapelig støtte for metodene.** Til tross for dette er metodene foreløpig lite utbredt i store land som USA, England og Frankrike og vi ser voksende behov og interesse i land som Brasil, Russland, India og Kina. Dette representerer betydelige vekstmuligheter for Medistim.

Medistims visjon

En ledende leverandør av medisinsk-teknisk utstyr er en leverandør som i samarbeid med leger og sykehus utvikler innovativt utstyr og teknologi som reduserer risiko og forbedrer utfall av medisinske inngrep. Effektive løsninger gir pasientene bedre livskvalitet og helsevesenet høyere effektivitet og lavere kostnader. Medistim er en ledende leverandør som er med på å forme fremtidens standard for klinisk praksis. Medistim kan i dag smykke seg med å være innovatør og markedsleder i sin nisje innenfor kvalitetssikring av hjertebypasskirurgi. Men fortsatt blir slikt utstyr anvendt på kun en liten del, i cirka 30 %, av det totale årlige antallet operasjoner i verden. Vår visjon er at utstyret skal komme

alle pasienter og kirurger til gode, uavhengig av hvor i verden de befinner seg, og at **Medistims utstyr og løsning skal representere standard klinisk praksis i alle land.**

God utvikling i 2016

2016 ble et nytt godt år for Medistim, med **fortsatt vekst og god lønnsomhet.** Vi har ytterligere styrket vår posisjon innenfor hjertebypasskirurgien, spesielt i vårt viktigste marked USA hvor vi nå har en penetrasjon på 17% målt i andel bypassprosedyrer utført med Medistims utstyr. Medistim erfarer at fagmiljøene i økende grad setter koronarkirurgi på agendaen. Et godt eksempel er den nyetablerte kongressen fra 2015, International Coronary Congress (ICC), hvor kun koronarkirurgi er tema. I 2016 ble denne konferansen avholdt i New Delhi, India, og gav oss en god anledning til å lansere vårt seneste tilskudd til produktfamilien, SonoQ™. SonoQ er et flowmeter som er lansert basert på teknologi ervervet gjennom avtalen med tyske em-tec GmbH, og er en lavprismodell spesielt tiltenkt prissensitive markeder som for eksempel India. I USA lanserte vi for øvrig i 2016 den mest avanserte produktgenerasjonen MiraQ™, som kommer i varianter rettet mot henholdsvis hjerte- og vaskulær kirurgi. Denne plattformen vil styrke våre muligheter ikke bare innenfor hjertekirurgien, men også ta oss nærmere målet om å etablere enn betydelig posisjon innenfor annen vaskulær kirurgi.

Forventninger fremover

Medistim har sitt utspring i Norges verdensledende miljø innen ultralydteknologi og har gjennom flere tiår bygget opp et verdensomspennende kontaktnett for teknologi- og klinisk samarbeid. Vi har i de senere årene etablert nye og **betydningsfulle relasjoner til verdens absolutt fremste sykehus og kirurger,** og det arbeides med flere spennende kliniske samarbeidsprosjekter som vil kunne bidra til å akselerere aksepten for metodene i fremtiden. Samtidig jobber vi målrettet med å styrke egen organisasjon og kompetanse, spesielt våre salg- og markedsføringsteam i USA, Tyskland, UK og i vårt nyopprettede selskap i Spania. USA og Tyskland er de landene i verden hvor det utføres flest hjertebypass- og vaskulære operasjoner.

Medistim har **ansatte med høy kompetanse,** et erfarent lederteam og et aktivt styre som spiller på lag. Vi står inspirert og samlet om den store og spennende oppgaven det er å realisere visjonen om å etablere Medistims løsninger som standard klinisk praksis – og gjennom dette å realisere vårt betydelige forretningspotensial.

Følg oss i 2017!

Kari E. Krogstad
Konsernsjef

KAPITTEL 1: ÅRSBERETNING FOR MEDISTIM KONSERN

ÅRSBERETNING FOR MEDISTIM KONSERN

Virksomhetens art

Medistim driver utvikling, produksjon, salg, service, utleie og distribusjon av medisinsk utstyr. Virksomheten er lokalisert med hovedkontor i Økernveien 94 i Oslo. Produksjonslokalene ligger i Moloveien 10 i Horten, mens salg og distribusjonssenter for Norge har samme adresse som hovedkontoret i Oslo. Medistim har videre egne salgskontorer i USA, Tyskland, England, Danmark og Spania.

Virksomheten er rettet mot kvalitetssikring av hjerte- og kar-kirurgi. Hjerte- og karsykdommer er den vanligste dødsårsaken i den vestlige verden. Videre ser man en økende grad av hjerte-karsykdommer i asiatiske og latin-amerikanske land, etterhvert som vestlig livsstil i økende grad gjør seg gjeldende. Selskapets produkter bidrar til økt kvalitet på kirurgien, reduserer risiko for pasienten og bidrar til en mer effektiv helseøkonomi.

Det utføres over 700.000 hjertebypassoperasjoner og ca. 600.000 karoperasjoner globalt hvert år. Medistim har en ledende posisjon innen kvalitetssikring av hjertekirurgi på verdensbasis. Det største markedet for Medistims produkter er USA som utgjør ca 33 % av verdensmarkedet. I løpet av 2016 har Medistim forsterket sin ledende posisjon innen kvalitetssikring av kirurgi ved å øke sin markedspenetrasjon i alle vesentlige markeder selskapet er representert, og spesielt i USA.

Medistim har en betydelig virksomhet innen distribusjon av tredjepartsprodukter gjennom sine datterselskaper Medistim Norge AS og Medistim Danmark Aps. Produktene som distribueres er hovedsakelig rettet mot kirurgi.

Finansiell utvikling

(tall for 2015 i parentes)

Omsetning

Omsetningen i konsernet for 2016 endte på 268,1 MNOK (251,4 MNOK), en vekst på 6,6 %. Det var vekst i alle Medistims markeder foruten Europa. I USA var det en vekst i omsetningen i 2016 med 19,4 %. I Asia var det en vekst på 14,3 %, mens det i resten av verden var en vekst på 34,7 %. I USA, Asia og i resten av verden selger Medistim kun egne produkter og ikke tredjepartsprodukter. Tredjepartsprodukter selges kun i Norge og Danmark. I Europa var det en nedgang i omsetningen på 3,8 %. Årsaken til dette var et lavere salg av tredjepartsprodukter i Norge etter at Medtronic terminerte agenturet i 2015. Medtronic produktene utgjorde 25 % av en omsetning på MNOK 76,1 av tredjepartsprodukter i Norge i 2015. Salget av egne produkter i Europa hadde derimot en vekst på 3,5 % i 2016.

Salget av egne produkter var i 2016 199,6 MNOK (175,3 MNOK). Salg av tredjepartsprodukter ble i 2016 68,4 MNOK (76,1 MNOK). Snittkurs mot USD og EUR var i 2016 henholdsvis 8,40 og 9,29. Tilsvarende for 2015 var for USD 8,07 og for EUR 8,95. Med tilsvarende kurser som i 2015 ville omsetningen i 2016 blitt MNOK 260,5. Volumutviklingen i 2016 var på 3,6 %. For egne produkter var volumutviklingen positiv med 9,5 % vekst, mens for tredjepartsprodukter var volumutviklingen negativ med en nedgang på 10,0 %.

Varekostnader

For 2016 var varekostnaden 64,9 MNOK (64,6 MNOK), som tilsvarer en andel varekost på 24,2 % (25,7 %).

Lønns- og driftskostnader

For 2016 endte lønnskostnader på 89,7 MNOK (79,1 MNOK). Årsaken til økningen i lønn var relatert til helårseffekten av flere ansatte i USA, hvor det ble ansatt 5 nye selgere i løpet i andre

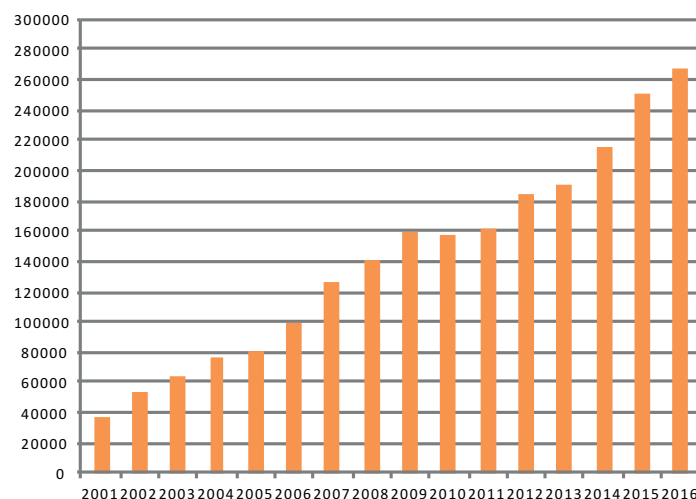
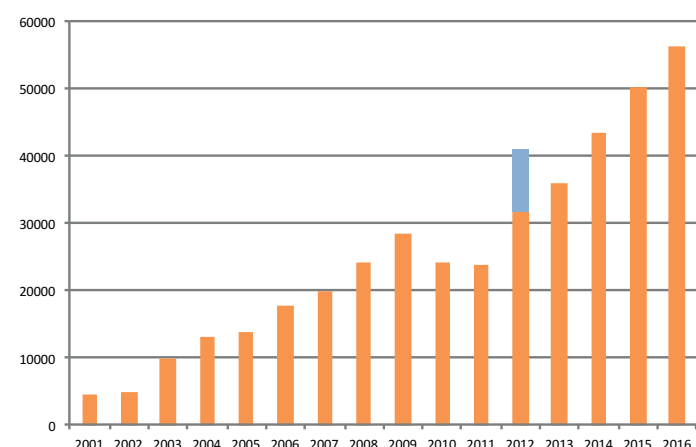
halvår av 2015 og som økte lønnskostnadene i 2016 med 2,8 MNOK. Aksjeordning til administrerende direktør medførte en tilleggskostnad på MNOK 1,2. Videre har svekket NOK mot USD og EUR ført til en kostnadsøkning i NOK på 1,1 MNOK. Øvrig økning i lønn og sosiale kostnader var knyttet til generelle lønnsjusteringer og nyansettelser i 2016.

Andre driftskostnader for 2016 endte på 45,3 MNOK (44,0 MNOK). Økningen av andre driftskostnader var hovedsaklig relatert til indeksregulerte avtaler.

FoU-kostnad

Midler benyttet til forskning og utvikling (FoU), før aktivering ble hensyntatt, var 9,3 MNOK (11,0 MNOK). For året ble 3,6 MNOK av utviklingskostnadene aktivert (6,8 MNOK).

Resultat for FoU og avskrivninger ble 73,8 MNOK (67,9 MNOK). Marginen for samme periode ble 27,5 % (27,0 %).

Driftsinntekter i TNOK fra 2001 til 2016**Driftsresultat pr. år. 1 =NOK 1000**

Merket område i 2012 viser engangseffekten på resultatet ved overgang fra ytelsespensjon til innskuddspensjon.

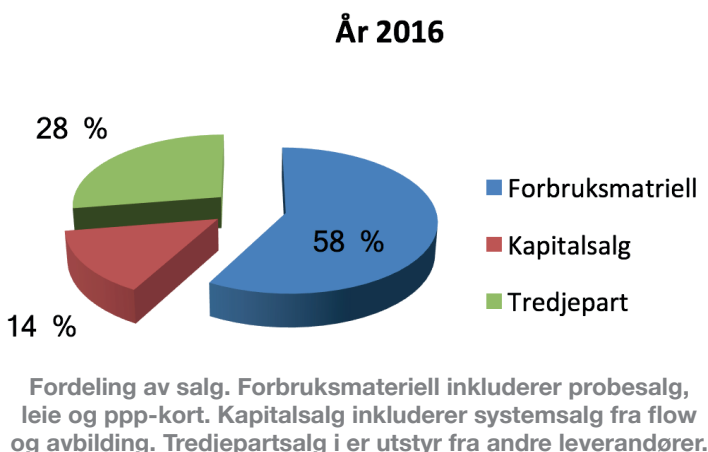
Resultat

For 2016 ble driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) 68,1 MNOK (63,6 MNOK). For 2016 endte resultat før finans og skatt (EBIT) på 56,4 MNOK (50,3 MNOK).

Årsberetning for Medistim konsern

Konsernet hadde i 2016 en netto finanskostnad på 2,8 MNOK. Tilsvarende for 2015 var en finansinntekt på 5,4 MNOK. Netto finansinntekt og -kostnad for de respektive år var i hovedsak relatert til realiserte og urealiserte gevinster og tap på valuta. Resultat før skatt endte på 53,5 MNOK (55,6 MNOK). For 2016 ble resultat etter skatt 39,1 MNOK (40,4 MNOK).

Resultat pr. aksje for 2016 ble NOK 2,15 pr. aksje (NOK 2,23). Volumveid antall aksjer var 18 150 502 (18 118 336) ved utgangen av desember 2016.

Balanse

Totalbalansen endte på 217,0 MNOK (219,0 MNOK). Egenkapitalen i konsernet pr. 31.12.2016 var 166,7 MNOK (156,2 MNOK).

Konsernet hadde ved årsskiftet 31,3 MNOK i kontanter (48,9 MNOK). Konsernets evne til egenfinansiering av investeringer er tilfredsstillende. Det samme gjelder for konsernets finansielle stilling og likviditet. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var 30,5 MNOK (44,6 MNOK). Pr. utgangen av 2016 hadde selskapet 186 000 egne aksjer.

Selskapet var i netto positiv kontantposisjon med 25,4 MNOK ved utgangen av 2016 og hadde 5,6 MNOK i rentebærende gjeld. Konsernets annen kortsiktige gjeld var 47,1 MNOK.

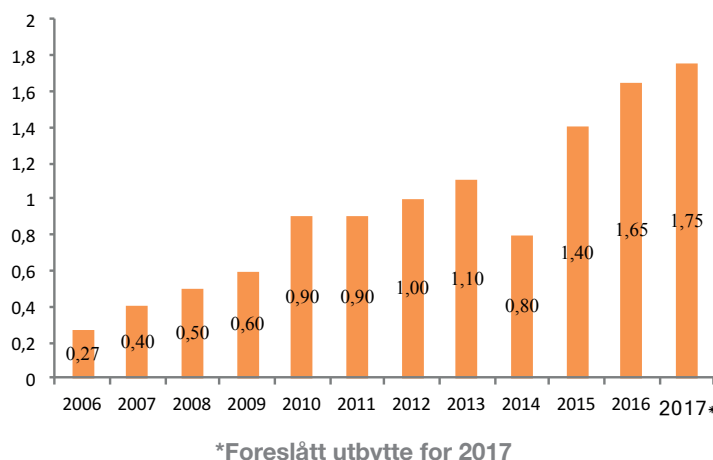
Sammenlignet med fjoråret har arbeidskapitalen økt med MNOK 20,5 som følge av komponenter til ny produktlinje MiraQ samtidig som VeriQ-produktlinjen vedlikeholdes. Videre har økt salg og sikring av kritiske komponenter bidratt til økt arbeidskapital.

Selskapet har en utsatt skattefordel på 3,2 MNOK som er relatert til midlertidige forskjeller mellom bokførte verdier og skattemessig verdier.

Foreslått anvendelse av årets overskudd

Årsresultatet for morselskapet Medistim ASA ble et overskudd på 41,7 MNOK. Styret foreslår en disponering av årets resultat med et utbytte på NOK 1,75 pr. aksje, som utgjør 31,8 MNOK korrigeret for utbytte på egne aksjer. Resterende andel av resultatet på 9,9 MNOK overføres til annen egenkapital i morselskapet. På konsernbasis utgjør dette et utbetalingsforhold på 81 % (74 %). Utbytte er en refleksjon av at styret har positive forventninger til den fremtidige inntjening. I løpet av siste 10 år har Medistim betalt utbytte på 194 MNOK.

*Utbytte pr. aksje i 2017 er forslag til utbytte fra styret

Fortsatt drift

Regnskapet for 2015 og 2016 er utarbeidet etter regnskapsstandarden IFRS (International Financial Reporting Standard). Styret og daglig leder erklærer etter beste overbevisning at regnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2016, med sammenlikningstall, er utarbeidet i samsvar med IFRS, og at regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i resultatperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, nærstående vesentlige transaksjoner og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode.

Styret bekrefter at regnskapet er avsluttet under forutsetningen om fortsatt drift. Styret er ikke kjent med at det har inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det fremlagte årsregnskapet. Konsernets egenkapital per 31.12.2016 var 166,7 MNOK, som tilsvarer en egenkapitalandel på 76,8 %.

Klinisk praksis og dokumentasjon

Det er meget store forskjeller i klinisk praksis fra land til land når det gjelder måling og verifisering av blodgjennomstrømning i graftene ved koronar bypassoperasjoner. Mangelen på utnyttelse av TTFM er i mange tilfeller betydelig, til tross for at metoden og teknologien både er klinisk dokumentert og gir helseøkonomisk gevinst. Dette bør være en bekymring, ikke bare for pasienter og kirurger, men også for betalerne.

For å øke oppmerksomheten rundt viktigheten av utnyttelse av TTFM ved koronar bypassoperasjoner, fokuserer Medistim blant annet på at TTFM inngår i retningslinjene for standard klinisk praksis. Dette er tilfelle for både internasjonale interesseorganisasjoner, men også nasjonale organisasjoner og retningslinjer.

Medistims utstyr er inkludert i retningslinjene fra European Society of Cardiology (ESC) og European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS) og anbefalt som god klinisk praksis ved koronar bypassoperasjoner. Tilsvarende er Medistims utstyr inkludert i britiske National Institute for Health and Clinical Excellence (NICE) sine retningslinjer. Dette er alle høyt respekterte organisasjoner og anbefalingene vil påvirke praksis i mange land inkludert USA. Medistim anser anbefalingene som viktig i arbeidet med å gjøre blodstrømsmåling med TTFM til standard klinisk praksis i behandling av hjertebypass (CAGB)-pasienter over hele verden.

Markedet innen koronar bypasskirurgi er et konservativt marked og effekten av anbefalinger er vanskelig å måle. Selskapet mener likevel at disse anbefalingene har hatt en innvirkning på den økte etterspørslen i 2016.

Det er mange land som setter helsetjenestene i fokus og gjennomgår reformer for å sikre at disse er av høy kvalitet og kan gjøres tilgjengelig for en voksende befolkning på en økonomisk bærekraftig måte. Det stilles krav til å redusere feil og unngå gjentakende behandlinger og sykehusinnleggelser. I USA driver The Affordable Care Act ("Obamacare") blant annet frem tiltak for å forbedre kvaliteten på helsetjenester knyttet til sykehusopphold. Fra 2017 vil Centers for Medicare og Medicaid Services begynne å kutte i refusjonssatsen til sykehuset om pasienten må legges inn på sykehus igjen i løpet av de første 30 dagene etter at pasienten er utskrevet etter koronar bypasskirurgi. For å høyne suksessraten og unngå refusjonskutt blir det da enda viktigere for sykehusene å ikke bare levere, men også dokumentere, høy kvalitet på utført behandling. Å implementere teknologi for intraoperativ kirurgisk veiledning og kvalitetssikring representerer et potensielt viktig verktøy for å oppnå og dokumentere forbedret kirurgisk kvalitet og resultater.

Medistim anerkjenner verdien av klinisk dokumentasjon og selskapet har i 2016 innrullert over 600 pasienter i registerstudien REQUEST¹ som selskapet også støtter finansielt. Denne prospektive, multisenter registerstudien samler nye data om hvordan bruken av Medistims utstyr for blodstrømsmåling og ultralydabildning anvendes til å optimalisere beslutningstaking og kvalitetssikring under koronar bypasskirurgi og bli en rutinemessig klinisk praksis. Slike data er så langt aldri blitt registrert og analysert, slik at studien vil kunne bli banebrytende for økt aksept og anvendelse av kombinert blodstrømsmåling og ultralydabildning under bypasskirurgi på hjertet.

Det er forventet at rundt 1000 pasienter vil bli innrullert i studien og at dette oppnåes i 2017.

Interessen fra sykehusene som deltar i REQUEST registerstudien har vært høy, og deltakerne fra Europa og USA representerer noen av de mest avanserte hjertemedisinprogrammene i verden.

Medistim støtter REQUEST studien med ca 1 million Euro i treårsperioden studien pågår. Pasientinkluderingen forventes avsluttet i 2017.

Målet med studien er å etablere en konsensus for en anbefalt arbeidsflyt for å optimalisere beslutningstaking under koronar-kirurgi, samt bidra til at kombinert bruk av blodstrømsmålinger og ultralydsavbildning blir inkludert som anbefalt klinisk praksis.

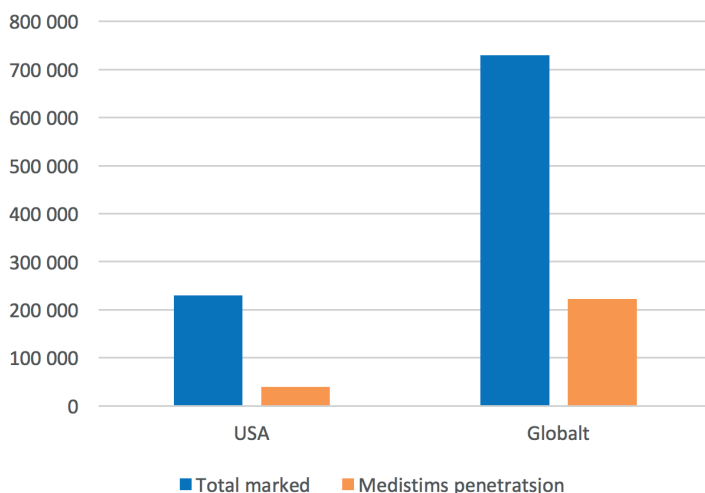
Markedsutvikling

Medistim selger sine produkter over hele verden og direkte i USA, Norge, Danmark, UK og Tyskland hvor selskapet selger sine produkter gjennom egne distribusjonsselskap. Ellers i verden selges produktene via distributører. I begynnelsen av 2017 ble også et distribusjonsselskap i Spania etablert.

Installert base

Medistim har avtaler med nær 50 distributører over hele verden. Selskapets produkter er installert på sykehus i ca 60 land og ved utløpet av 2016 var ca. 2.350 systemer utplassert. Selskapet forventer store inntekter i fremtiden ved den daglige bruk av systemer og det utstyr som derved etterspørres. Dessuten er

det forventet at mange sykehus vil kjøpe eller bytte ut gamle installasjoner til den mest avanserte utgaven av MiraQ. MiraQ øker Medistims markedspotensial både på grunn av nye anvendelsesområder, men også fordi økt nytte for brukerne øker den økonomiske verdien på instrumentet.

Medistims markedspenetrasjon i antall prosedyrer innen koronar bypasskirurgi

USA

I USA utføres rundt 80 % av operasjonene uten annen kvalitets-sikring av blodstrøm enn kirurgens erfaringer og antakelser ved å kjenne etter puls på blodårene. Det er klinisk bevist at denne metoden ikke er pålitelig. Det er derfor et stort potensial og behov for Medistims produkter i USA. Selskapet har betydelige ambisjoner i det amerikanske markedet og har så langt oppnådd en markedspenetrasjon på omtrent 17,5 % av det totale markedet på rundt 230.000 årlige hjertebypassoperasjoner (CABG).

Medistim har i USA etablert en egen forretningsmodell hvor sykehusene betaler pr. operasjon utstyret benyttes eller leier utstyret. Utstyret plasseres ut gratis, og sykehusene må kjøpe et smartkort som åpner systemet for bruk eller betale en månedlig leie. Ett smartkort åpner for én operasjon. Alternativt kan kunden eie utstyret framfor å leie. I slike tilfeller selger Medistim utstyret som kapitalvare på samme måte som i verden for øvrig.

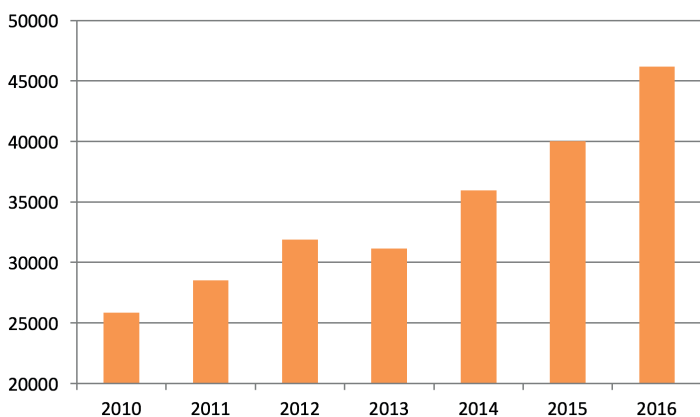
Medistims datterselskap i USA har 23 ansatte hvor 18 er salgs-representanter og 5 personer jobber innen administrasjon og støttefunksjoner. Selskapets ansatte har lang fartstid innen bransjen, og organisasjonen dekker alle vesentlige stater i USA. Medistim har således en etablert og motivert salgsorganisasjon i selskapets største og viktigste marked.

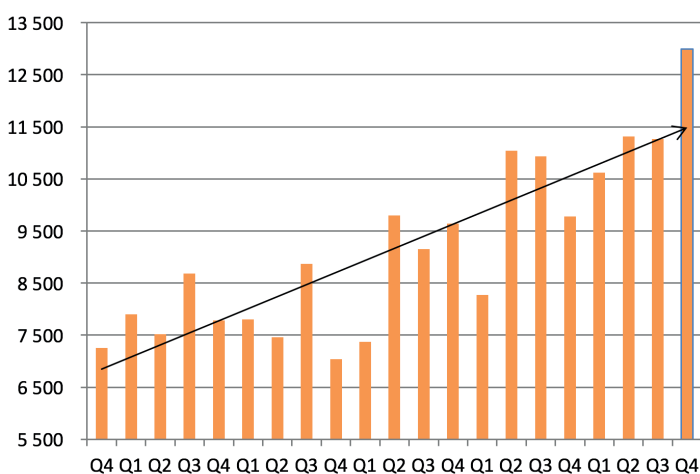
VeriQ smartkort som benyttes i USA.

¹) Registry for QUality assESsmenT with Ultrasound Imaging and TTFM in Cardiac Bypass Surgery

Omsetningen fra USA i 2016 endte på 91,0 MNOK (76,2 MNOK). For året 2016 ble det solgt 46.201 prosedyrer (40.036 prosedyrer), en vekst på 15,4 %. For 2016 kom 11.647 av prosedyrene fra kapitalinstallasjoner mot 7.945 prosedyrer i 2015. Salg av ultralydavgivningsprosedyrer viste en vekst på 45 %, og av totalt antall prosedyrer på 46.201 var 5.807 (3.988) ultralydavgivningsprosedyrer fra produktet MiraQ og VeriQC. Salg av flow prosedyrer for 2016 hadde en vekst på 12 % og endte på 40.394 prosedyrer (36.048).

Antall prosedyrer solgt i USA per år

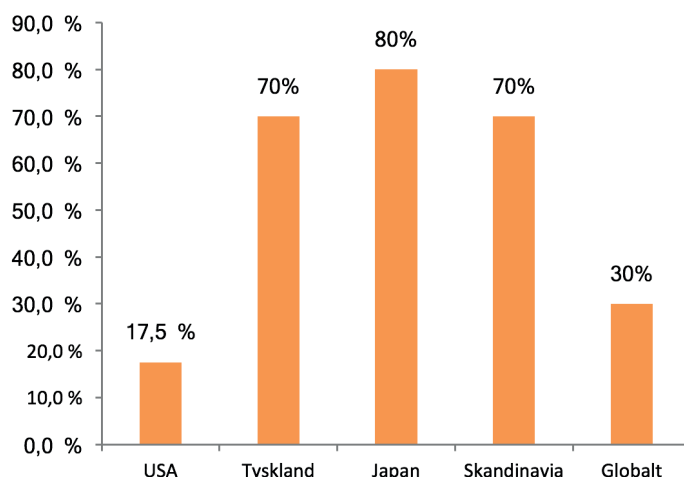

Antall prosedyrer per kvartal i USA

Selskapets kommersielle strategi i USA innbefatter, i tillegg til regulært salg og REQUEST-studien, også strategisk samarbeid med opinionsledere ved store hjertesentre og dialog med fagorganisasjonene, slike som AATS (The American Association for Thoracic Surgery) og STS (Society for Thorax Surgery). Målsettingen er at disse organisasjonene inkluderer Medistims utstyr i sine anbefalinger om god klinisk praksis på tilsvarende måte som de europeiske og britiske fagorganisasjonene. Medistim anser samarbeidet med fagorganisasjonene som viktig for å lykkes i arbeidet om å bli inkludert i retningslinjer for standard klinisk praksis innen koronar kirurgi.

Selskapet er inne i en spennende fase hvor ultralydavgivning i kombinasjon med TTFM innen koronar kirurgi representerer et paradigmeskifte innenfor veiledning og kvalitetssikring. Ved å kombinere den etablerte teknologien for blodstrømsmåling (TTFM) med å utføre ultralydskanning av koronararterier og aorta, vil man ytterligere redusere risiko for helsetruende, og potensielt dødelige komplikasjoner.

Med et stort åpent marked, og den unike kombinasjonen produktet representerer, er Medistim svært godt posisjonert for vekst i det amerikanske markedet, med det klare mål å oppnå status som «standard of care».

Medistims estimerte markedspenetrasjon innen koronar kirurgi.

Europa

I motsetning til gjeldende praksis i USA, hvor man betaler pr. prosedyre utstyret benyttes eller leier det, investerer sykehusene i den øvrige delen av verden en engangssum for systemet. Sykehusene eier da systemet, men er avhengig av å kjøpe nødvendig forbruksmateriell. Forbruksmaterialet består av prober i forskjellige størrelser. Pr. dato kommer den største andelen av konsernets inntekter fra forbruksmateriell.

Egen salgsorganisasjon i Norge, Danmark, UK og Tyskland

Medistim har en solid posisjon i det norske og danske markedet. Alle hjertesentrene og mange vaskulære sentre har Medistims utstyr og benytter det jevnlig. Inntekten fra Norge og Danmark er derfor stabil og i hovedsak probeinntekter med mindre et sykehus skifter et eldre system. Salget av egne produkter har i 2016 vært som forventet. I både Norge og Danmark distribuerer Medistim kirurgiske instrumenter fra andre leverandører.

Medistim etablerte eget datterselskap og salgstrykke i Storbritannia i 2012 og hadde sitt første hele driftsår i 2013. 2016 har ikke stått til forventningene salgsmessig, men salgsutviklingen hadde en positiv utvikling sammenlignet med 2015. Salget økte med MNOK 2,5 og endte på MNOK 3,0 i 2016.

Medistim er optimistisk vedrørende potensialet i UK. Bakgrunnen for optimismen er at britiske NICE anbefaler britiske sykehus å benytte Medistims utstyr regelmessig under koronarperasjoner. UK er et av de få landene i Europa hvor Medistims utstyr er lite utbredt, slik at potensialet er stort. I UK utføres mellom 20.000 til 25.000 bypass-operasjoner og i 2016 var Medistims utstyr i bruk under 1.750 av disse.

Medistim fortsetter den positive trenden i Tyskland. Tyskland er det største markedet i Europa for Medistims produkter, og det utføres ca 60.000 hjertebypass-operasjoner per år.

I Tyskland økte omsetningen med 8,6 % til MNOK 36,6. Av total omsetning i Tyskland var noe over 20 % av omsetningen til vaskulære kunder. Medistim har en høy markedspenetrasjon innen koronar kirurgi i Tyskland og satsningen på det vaskulære markedet vil bidra til framtidig vekst.

Etablering av egen salgsorganisasjon i Spania

Medistim har i 2016 avsluttet samarbeidet med sin distributør og etablert eget selskap i Spania, Medistim Spain S.L. Sluttkundene vil i 2017 håndteres direkte av to lokalt ansatte selgere basert i Barcelona og Madrid, med støtte fra hovedkontoret i Oslo. I Spania er det 56 hjertesentre og omtrent 75 vaskulære sentre hvor det utføres rundt 7000 hjerterbypassoperasjoner og 8000 vaskulære operasjoner årlig. Medistim har i dag en installert base i Spania på 80 flowmålingssystemer, i hovedsak på VeriQ-plattformen og eldre versjoner som kun har flowmålingsfunksjonalitet og ikke støtter ultralydabildning. Det er således et stort potensial for Medistim å konvertere installert base til MiraQ med både flow- og avbildningsteknologi. Systemene som så langt er solgt i Spania er hovedsakelig til hjertesentre, slik at Medistim's utstyr i dag benyttes i opp mot 80 % av alle prosedyrer innen koronar kirurgi. Dette viser også at det er et stort potensial i det vaskulære markedet hvor Medistim kun har et fåtalls installasjoner.

Medistim har gode erfaringer med direkte salg og oppfølging av slutt kunder gjennom sine datterselskaper i andre land, og står godt rustet til å skape resultater fra nyetableringen i Spania. Det nye selskapet har allerede et godt inntektsgrunnlag basert på salg av prober, som er forbruksvarer til den installerte basen.

Med denne satsningen viser Medistim at selskapet mener alvor med å etablere flowmåling- og avbildningsteknologi som «standard of care» i Spania både innen koronar kirurgi og vaskulær kirurgi. MiraQ skal benyttes rutinemessig, til glede og nytte for pasientene og kirurgene, så vel som helsevesenet generelt.

Distributorsalg i Europa

Til tross for den utfordrende økonomiske situasjonen i mange land i Europa, har anvendelsen hos installert base og investeringer i Medistims produkter blitt opprettholdt. MiraQ-systemets oppgraderingsmulighet er godt mottatt i Europa og det er et stort potensial inn i det vaskulære markedet. Totalt endte salget av egne produkter i Europa via distributører og egen salgsorganisasjon i 2016 på MNOK 67,9, en vekst på 3,5 %. Annet salg i Europa var relatert til tredjepartsprodukter.

Asia, Latin Amerika, Midt-Østen og øvrige markeder

I Asia og Latin Amerika er det økt fokus på hjertesykdommer som følge av økende innslag av vestlig livsstil. Det er derfor viktig for Medistim å være godt representert med sine produkter i disse markedene. I Europa og USA er det en svakt synkende trend i antall hjerterbypassoperasjoner som utføres per år. I Asia og Latin Amerika er det en motsatt trend hvor antall operasjoner øker. I Asia har Medistim god representasjon via sine distributører Nippon BXI og Pacific Medical Systems Ltd., og er generelt godt posisjonert til å møte den forventede veksten i regionen.

I Asia representerer Kina for første gang landet med høyest omsetning i regionen. I 2016 stod Kina for 52 % av salget i Asia. Dette ser selskapet på som en positiv utvikling, da Kina er det mest folkerike landet i Asia med en raskt voksende økonomi. Omsetningen til Japan har vært stabil i en årrekke og også i 2016. Asia er et godt marked for Medistims kombinasjonsløsning med flow og ultralydabildnings i samme system. Over 40 % av Medistims avbildningsprodukter utenfor USA ble solgt til Asia i 2016.

I Japan benyttes Medistims utstyr i omtrent 80 % av koronar bypassoperasjoner som utføres årlig. Dette betyr at Japan er en av de mest utviklede land i verden når det gjelder å rutinemessig ta i bruk utstyr for kirurgisk veiledning og kvalitetskontroll under koronar kirurgi. Viktig milepæl for Medistim i 2016 var at helsemyndighetene i Japan, The Ministry of Health, Labor and Welfare, godkjente en refusjon på YEN 25.000 (EUR 225) når

enten transittid blodstrøms måling eller høyfrekvent intraoperativ ultralydabildning benyttes under koronar kirurgi. Medistim oppnår refusjon for bruk av selskapets teknologi etter nesten to tiår med utvikling av rutinemessig bruk i Japan. Dette er en stor oppmuntring og en bekreftelse på den kliniske nytten av Medistims teknologi. Forhåpentligvis vil dette kunne føre til at flere land anerkjenner den kliniske nytten og innfører refusjon av kirurgisk veiledning og kvalitetskontroll under koronar kirurgi og vaskulær kirurgi.

Medistim søker helsemyndighetene i Japan og Kina om klarering for salg av MiraQ-produktene.

I Latin Amerika er det Brasil som har det største potensialet for Medistims produkter.

I Midt-Østen er Medistims toppmodell med kombinasjonen flow og ultralydabildning mye anvendt, dette gjelder særlig Saudi Arabia.

Vaskulærproduktet på MiraQ-plattformen

Selskapet introduserte sin nye løsning innenfor vaskulærkirurgi på MiraQ-plattformen i Europa i 2015 og i USA i 2016. MiraQ Vascular-produktet kommer med spesialiserte kontrollpaneler og et applikasjonstilpasset brukergrensesnitt som taler vaskulærkirurgenes språk. I tillegg inkluderer det prober som er tilpasset behovet innen de vaskulære anvendelsesområdene.

Vaskulærkirurgi består av mange ulike typer operasjoner. Viktige målsegmenter for Medistim vil være perifer bypasskirurgi og karotisendarerektomi, hvor det globalt utføres henholdsvis 200.000 og 225.000 prosedyrer pr. år. Perifer bypasskirurgi utføres først og fremst på de store arteriene i bena. Karotisendarerektomi er en prosedyre hvor blokkeringer i halsarteriene fjernes kirurgisk for å sikre frisk blodstrøm til hjernen. Med MiraQ Vascular kan begge disse typene inngrep støttes av ultralydabildning og blodstrømsmåling med den hensikt å veilede under inngrepet og kvalitets-sikre det kliniske resultatet. Med en helhetlig og kundetilpasset løsning for vaskulærkirurgi vil selskapet arbeide målrettet mot denne kundegruppen som representerer et stort inntekspotensial for Medistim.

Lanseringen av den nye vaskulære løsningen er i tråd med Medistims strategi, hvor vaskulærkirurgi er et uttalt satsningsområde. Det globale vaskulære markedet representerer en betydelig mulighet for Medistim og anslås å representere ca 600.000 prosedyrer årlig. Til sammenligning utgjør hjerte-bypasskirurgi, et segment hvor Medistim allerede er sterkt representert med en global markedspenetrasjon på rundt 30 %, i overkant av 700.000 prosedyrer årlig. Medistim estimerer at det vaskulære markedet har et årlig potensial på 1 milliard kroner. Selskapet er allerede godt inne på det vaskulære markedet i Norden og i Tyskland, men har så langt kun en beskjeden dekning i vaskulærsegmentet i andre land. Av totalt salg av egne produkter i 2016 var rundt 10 % av salget til vaskulære kunder.

Kongressdeltakelse

Medistim deltok på de fem store hjertekirurgikongressene som arrangeres årlig. Disse er The European Association for Cardiac-Thoracic Surgery (EACTS), The American Association for Thoracic Surgery (AATS) og AATS International Coronary Congress (ICC), Society For Thorax Surgery (STS) og the Asian Society of Cardiovascular Surgery (ASCVS). Kongressene er for kirurger i henholdsvis Europa, USA og Asia. Selskapet knytter mange viktige kontakter gjennom deltakelse på kongressene, finner nye prosjekter og får vist ny produktfunksjonalitet. Deltakelse på kongressene er en av de viktigste markedsføringskanalene for selskapet.

Medistims stand på EACTS

Strategisk allianse og lansering av SonoQ

Medistim inngikk en lisens- og OEM-avtale med em-tec GmbH i oktober 2015 som gir selskapet eksklusiv, global og evigvarende rett til å markedsføre og selge em-tecs teknologi for transittid blodstrømsmåling (TTFM) for bruk på mennesker innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi. em-tecs flowmålingsprodukt er en enkel lavprismodell som er tiltenkt segmenter Medistim per i dag ikke dekker med sin egen produktportefølje. Det første Medistim-merkede produktet, SonoQ, ble lansert i India i november 2016.

Et av de viktigste markedene for SonoQ er India, et marked hvor det utføres ca. 150.000 koronaroperasjoner per år, noe som er svært lavt i forhold til befolkningsstørrelsen på 1,3 milliarder mennesker. India er derfor et marked hvor det er forventet vekst i antall prosedyrer. I samarbeid med vår lokale forhandler, lanserte Medistim det nye produktet under The Internasjonale Coronary Congress (ICC) i New Delhi, India 11 til 13 november. ICC møtet er dedikert til å fremme forbedringer og beste praksis innen koronarkirurgi, og programmet fremhever nødvendigheten av kirurgisk veiledning og kvalitetsvurdering basert på ultralydabildning og blodstrøms måling.

Medistim er markedsleder med high-end produkter for kirurgisk veiledning og blodstrømsmåling innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi, men har manglet en enklere modell for å nå frem i noen fremvoksende markeder og produktsegmenter. SonoQ er en slik enklere modell som vil kunne øke adaptasjonen i prissensitive markeder som India. Medistim er optimistisk med tanke på framtidig samarbeid med Indiske kirurger for å støtte deres arbeid i å oppnå de beste mulige kirurgiske resultater.

Medistim Norge AS

Medistim Norge AS er Medistim ASAs norske distribusjonsselskap. Firmaet har hovedfokus på kirurgi og selger tredjepartspro-

dukter som passer godt med Medistims egenproduserte produkter. Dette øker Medistims bredde i det medisintekniske markedet. Selskapet har 15 ansatte hvorav 8 er selgere. Selskapet er ISO-sertifisert, noe som gir et viktig kvalitetsstempel. Den danske virksomheten ledes fra Medistim Norge. Selskapet søker å styrke sin posisjon som Nordisk distributør ved å søke å ta inn felles agenturer for Norge og Danmark. I 2016 var det en nedgang i salg av tredjepartsprodukter. Salget i 2016 ble 68,5 MNOK mens i 2015 var salget 76,1 MNOK, en nedgang på 10,0 %.

Årsaken til nedgangen i salget var at selskapet ble varslet i 2015 at Medtronic ikke vil fornye avtalen med Medistim Norge. Medtronicproduktene utgjorde over 25 % av omsetningen på tredjepartsprodukter i 2015. Av et inntektsbortfall på 20,0 MNOK i 2016 har selskapet dels kompensert med bedre salg på eksisterende agenturer og nye agenturer med 12,5 MNOK.

Produksjon

Medistims produksjonsavdeling holder til i Horten, hvor elektronikkomponenter monteres og flowprober produseres. Avbildingsprober blir produsert av Sound Technology Inc fra USA, som i samarbeid med Medistim utvikler disse.

I produksjonen fokuseres det kontinuerlig på effektivisering og produktivitetsforbedringer. Komponentene som inngår i produksjonen av prober og systemer overvåkes nøye, og man søker kontinuerlig å redusere komponentkostnadene. Produksjonsavdelingen fremstiller produkter som tilfredsstiller krav og standarder fra relevante helsemyndigheter over hele verden. Dette krever høy kompetanse og gode kvalitetssystemer.

Forskning og utvikling

Medistim ASA satser på å videreutvikle eksisterende produkter og å utvikle nye produkter til å dekke kirurgens økende behov. Medistim ASA benytter årlig mellom 5 og 10 % av omsetningen på forskning og utvikling. I 2016 ble 9,3 MNOK benyttet som utgjør 4,7 % av omsetningen av egne produkter.

Utviklingsaktiviteter – tilrettelegging for produksjon av nye produkter

Etter lanseringen av de vaskulære produktene i Europa i slutten av 2015, samt lanseringen av de samme produktene i USA i første kvartal 2016, har fokus for utviklingsressursene i stor grad vært preget av å tilrettelegge for produksjons-optimalisering av de nye produktene.

Forskningsaktiviteter

Medistim har et samarbeidsprosjekt med Aalborg Universitetssykehus i Danmark. Hensikten med prosjektet er å utvikle metoder som gjør det enklere å anvende ultralydsavbildning under koronar kirurgi. Medistim har i anledningen mottatt støtte til prosjektet fra Innovasjon Norge.

Øvrige konsernforhold

Hendelser etter årsskiftet

Det har ikke inntruffet hendelser etter 31.12.2016 som har innvirkning på de vurderinger som ligger til grunn for avleggelsen av konsernets regnskap for 2016.

Arbeidsmiljø og personale

Det har i 2016 ikke forekommet vesentlige skader og ulykker i virksomheten, og arbeidsmiljøet betraktes som godt. Aktiviteten i konsernet er generelt på lavrisikonivå, men selskapet legger likevel vekt på aktiviteter innen Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS). Sykefraværet i konsernet var totalt på 3,9 % (3,5 % i 2015) av total arbeidstid i konsernet. Det har ikke vært ansett nødvendig å iverksette spesielle tiltak siste år. Konsernet hadde 90 ansatte ved utløpet av året.

Konsernet har i sin policy innarbeidet forhold rundt likestilling som tar sikte på at det ikke skal forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som lønn, avansement og rekruttering. Av konsernets 90 ansatte er 47 kvinner. Selskapet søker å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekrutterings-, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Ytre miljø

Etter styrets oppfatning, verken forurenses eller påvirkes det ytre miljø av virksomhetens aktivitet. Styret har med bakgrunn i dette ikke iverksatt spesielle tiltak på området.

UTSIKTER OG TRENDER

Mål og visjon

Selskapet har som mål å utvikle produkter som dekker kirurgenes økende behov for kvalitetssikring av hjertebypasskirurgi, perifer vaskulær kirurgi og transplantasjonskirurgi. Vår visjon er at Medistims løsninger skal representere «standard of care» og at blodstrømsmålinger skal utføres på alle pasienter.

Strategi

Medistim arbeider målrettet med å styrke selskapets evne til effektivt å kommersialisere eksisterende produktportefølje på global basis. Sentrale tiltak for å oppnå dette innbefatter tettere kundeoppfølging gjennom en styrket markeds- og salgsorganisasjon, styrket klinisk dokumentasjon og samarbeid med sentrale kirurger og medisinske organisasjoner for å sette blodstrømsmåling, ultralydabildning og kvalitetssikring på agendaen i relevante fora og kanaler.

Nye markeder, høy vekst markeder (BRICs)			
Under-utviklede markeder (USA, UK, Frankrike)			
Modne markeder (Japan, Norden, Tyskland) >50% share			
	Koronar kirurgi (2 BNOK)	Vaskulær kirurgi (>1 BNOK)	Annen åpen hjerte kirurgi (1 BNOK)

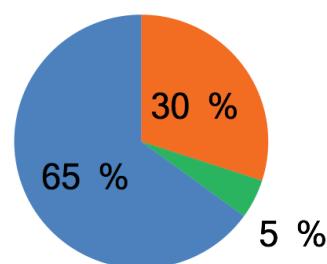
Medistims markedspotensiell innenfor de respektive segmentene koronar, vaskulær og annen åpen hjertekirurgi

Kontinuerlig teknologi- og produktutvikling skal sikre at Medistims produkter vil opprettholde sin ledende posisjon innen hjertebypasskirurgi, vaskulær og transplantasjonskirurgi også i fremtiden.

Markedsstørrelse og trender

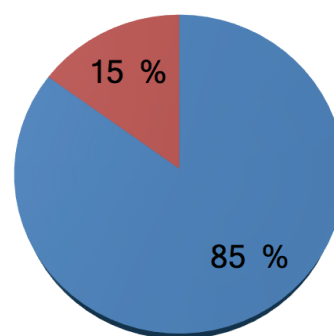
På global basis utføres det mer enn 700.000 hjertebypass-operasjoner per år. Det største markedet for Medistims produkter er USA, som utgjør ca. 33 % av verdensmarkedet. Antall operasjoner globalt har i de senere år vært tilnærmet konstant, hvor en nedgang i vestlige land har vært motvirket av en økning blant annet i BRIC-landene (Brasil, Russland, India og Kina). Det globale markedet forventes å vise en stabil til voksende trend i årene fremover.

Markedspenetrasjon

■ Medistim ■ Andre ■ Ingen kvalitetssikring

Markedsandel penetrert marked

■ Medistims markedsandel ■ Andre

Innen koronar kirurgi hvor Medistim er best representert utføres ingen kvalitetssikring i 65 % av operasjonene som gjennomføres på årlig basis.

Ny plattform og avbildningsteknologien øker selskapets markedspotensiell, både fordi systemet øker sin relevans i flere anvendelsesområder, og fordi systemet kan prissettes høyere sammenlignet med tradisjonell flowmålingsteknologi. Total markedsstørrelse innen hjertebypasskirurgi anslås å ligge i overkant av to milliarder kroner. Med anvendelse av avbildningsfunksjonaliteten i MiraQ™ Cardiac på andre åpne hjertekirurgiske prosedyrer enn hjerte-bypass, antar Medistim at markedspotensiellet øker med ytterligere en milliard kroner.

I tillegg ser selskapet et betydelig potensiell innenfor det globale vaskulære markedet, som anslås å representere ca 600.000 prosedyrer årlig og en markedsstørrelse på over en milliard kroner.

Trenden innen kirurgi går forøvrig mot mindre invasive inngrep og kikkhullskirurgi. Dette gir kirurgen mindre arbeidsrom og mulighet for å kontrollere på tradisjonelt vis. Det vil således være et økende behov for å verifisere ønsket resultat i framtiden.

Globale demografiske trender er en viktig pådriver for de mange kostnadseffektiviseringsmål og -tiltak man ser rundt i verden, med USAs helsereform som svært sentral. Fokus på kvalitet er økende, blant annet drevet av behovet for å redusere kostnader knyttet til å rette opp feil, som fører til gjentatte behandlinger og sykehusinnleggelse. Medistim har derfor en god mulighet til å posisjonere sine produkter som en viktig bidragsyter for å nå disse målene.

Posisjon og konkurranse

Medistims flowmetere er, siden de kom på markedet, benyttet på over 1,5 millioner hjertebypasspasienter på verdensbasis. Selskapet er klart ledende i sin nisje. På verdensbasis benyttes utstyret i dag innen bypasskirurgi i ca. 30 % av totalt antall operasjoner utført. Medistims penetrasjon, og markedsandel, forventes å øke gradvis ettersom kvalitetssikring innen kirurgi får mer oppmerksomhet og aksept.

Det finnes konkurrenter som benytter transittidsmålinger, og konkurrenters utstyr antas å bli benyttet på omtrent 5 % av det totale antall hjertebypassoperasjoner som utføres. Dette tilsier at rundt 65 % av operasjonene utføres uten bruk av noe kvalitetssikringsutstyr til å verifisere blodstrøm. Dette åpne markedet representerer Medistims største mulighet.

Risiko og usikkerhet*Valutarisiko:*

Medistim ASA er eksponert for endringer i valutakurser, spesielt EUR og USD, da det vesentligste av selskapets inntekter er i utenlandsk valuta. Selskapet har inngått terminkontrakter for å redusere valutarisiko og derigjennom den driftstilknyttede markedsrisiko.

Renterisiko:

Selskapet er eksponert mot endringer i rentenivået, da selskapet har overskuddslikviditet med flytende rente. Dog anser man at endringene i rentenivået ikke vil påvirke investeringsmulighetene i fremtidige perioder.

Økonomisk utvikling:

Som leverandør til den medisinske sektor i mange land er selskapet påvirket av den globale økonomiske utviklingen. Konsernledelsen overvåker den finansielle risikoen.

Kredittrisiko:

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer. Selskapets kunder er i hovedsak sykehus som er eid av offentlige etater med sikret finansiering.

Regulatorisk risiko:

Medistim er avhengig av regulatoriske godkjenninger fra helsemyndigheter for tillatelse til å selge sine produkter. Selskapet revideres jevnlig for å verifisere at godkjenningene kan opprettholdes. Det ligger en latent risiko for at endringer i regulatoriske forhold resulterer i at selskapets produkter mister sin godkjenning.

Markedsrisiko:

Helsevesenet har mange prioriterte oppgaver og begrensede ressurser. I den anledning er det avgjørende for Medistim at selskapets løsninger har klinisk aksept, slik at det investeres i selskapets produkter.

Fremtidsutsikter

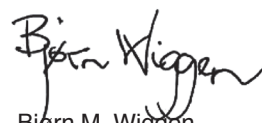
Medistim opererer i et stabilt marked. Selskapet har en solid posisjon og er markedsleder. Selskapet har god tilgang på både resurser og kompetanse. Medistims avbildningsteknologi og nye plattform MiraQ™ har gitt selskapet et ytterligere forsprang i forhold til sine konkurrenter, med et unikt og differensiert produkt som pr. i dag er alene i sitt segment.

Styret anser selskapets fremtidsutsikter som gode. Medistim ASA er godt posisjonert for framtidig vekst innen både vaskulær- og koronar kirurgi. Styret mener konsernet har et stort potensial, spesielt i det amerikanske markedet. Det er store forhåpninger knyttet opp mot MiraQ-plattformen.

Oslo, 14.3.2017

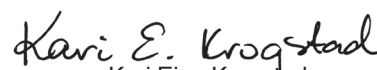

Øyvind A. Brøymer
styreleder

Tove Raanes
styremedlem

Bjørn M. Wiggen
nestleder

Siri Furst
styremedlem

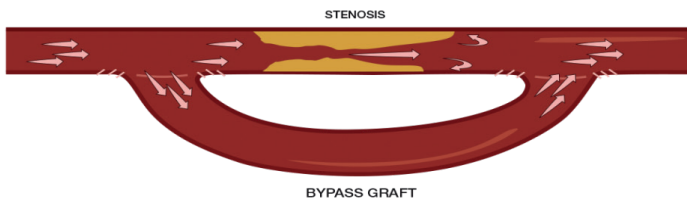

Lars Rønn
styremedlem

Kari Eian Krogsstad
administrerende direktør

Kvalitetssikring av blodstrøm med Medistims utstyr

Selskapet utvikler og produserer medisinteknisk utstyr for bruk til kvalitetssikring av hjerte- og karkirurgi. Ved hjelp av ultralyd kan blodstrøm gjennom årene måles med stor nøyaktighet under kirurgiske inngrep. Fysisk består utstyret av en systemenhet og tilhørende prober. Systemenheten inneholder all elektronikk og programvare. Proben, som brukes til selve målingen, tres på en blodåre, og sender signaler til systemet som analyserer disse. På skjermen vises blodstrømskurver og verdier. Probestørrelsen varierer avhengig av tykkelsen på åren som skal måles.

I en fortettet blodåre legges et såkalt bypass for å koble blodstrømmen rundt det fortettede området

MiraQ™ systemenhet og prober i forskjellige størrelser

Det viktigste anvendelsesområdet er i dag hjertekirurgi hvor blodstrømsmåling benyttes for å verifisere at nye, påsydde årer, såkalte grafter, fungerer som de skal, og leverer blod til de delene av hjertet som har lidd under manglende blodtilførsel. Dette verifiseres med stor nøyaktighet med Medistims blodstrømsmåler, som kalles et flowmeter. Om målingen viser lav blodgjennomstrømning, og dette skyldes en "teknisk" feil under inngrepet, kan kirurgen raskt korrigere feilen. Utstyret gir dermed kirurgen et verktøy som kvalitetssikrer operasjonen. Vel fungerende grafter korrelerer positivt med lavere risiko for komplikasjoner som hjerteinfarkt, slag og død under og etter operasjonen. Det er enklere å gjøre om en bypass umiddelbart fremfor å re-operere på et senere tidspunkt, både med tanke på pasientrisiko og effektivitet på sykehuset. På tilsvarende måte kan utstyret også benyttes til kvalitetssikring av karkirurgi og transplantasjonskirurgi.

I tillegg til blodstrømsmåling med transittidsmåling (TTFM) har kirurgen også et verktøy til å søke etter blodårer, samt å bestemme graden av innsnevring i de samme årene, basert på Doppler teknologi. Årer kan være vanskelig å lokalisere på grunn av fettvev eller at åren ligger inne i hjertemuskelen. Under en hjerteoperasjon er tiden en kritisk faktor. Ved raskere

å kunne lokalisere hvor ny blodåre skal plasseres, reduseres tiden. I tillegg slipper kirurgen å kutte unødvendig i vev for å lokalisere innsnevrede årer. Dette øker kirurgens presisjon og kvalitetssikring av inngrepet.

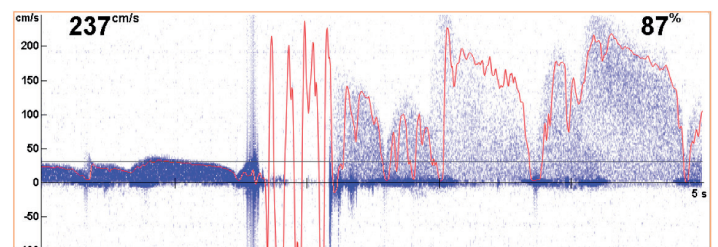
Søk (Search)

Lokaliser (Detect)

Verifiser (Verify)

Dopplerproben søker og lokaliserer, flowproben verifiserer blodstrøm.

Endring i Doppler kurve som lokaliserer innsnevring

Riktig blodstrøm visualisert via MiraQ/VeriQ touch screen.

Medistim har også utviklet et produkt som inkluderer ultralydsavbildning i tillegg til tradisjonell funksjonalitet som beskrevet ovenfor. Ved å inkludere avbildning vil kirurgen få et apparat med flere anvendelsesområder. Medistims mest avanserte kvalitetssikringssystem til bruk ved hjerte- og karkirurgi, er det eneste av sitt slag i verden som kombinerer "state of the art" blodstrømsmåling med en ultralydsbasert avbildningsfunksjonalitet.

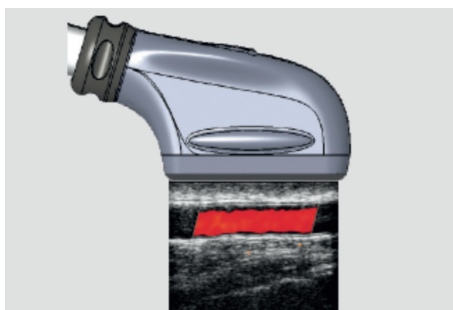
Ved å visualisere er det enklere å planlegge, kvalitetssikre og gjennomføre et inngrep. Medistims utstyr gir kirurgen et klart bilde som viser innsiden av blodårene og åreveggene. Eksempelvis kan kirurgen ved hjelp av utstyret koble hjerte-/lungemaskinen på det mest optimale stedet på pasientens aorta, søke etter årer, finne innsnevring, bestemme optimal plassering av nytt graft og verifisere det nye graftet før pasienten lukkes. Medistims utstyr

Produkter og anvendelsesområder

er dermed et verktøy som vil bidra til å øke kirurgisk presisjon og kvalitet, og som kan bidra til et bedre resultat for pasientene. Dessuten vil økt presisjon og kvalitet spare helsevesenet kostnader ved å unngå re-operasjoner. Produktet er klarert for salg i selskapets største markeder av helsemyndigheter i Europa, USA, Kina og Japan.

Billeddiagnostikkprobe til MiraQ Cardiac eller VeriQ C™

Billeddiagnostikkproben visualiserer blodstrøm

Medistims billeddiagnostikksystem MiraQ Cardiac™ og forgjengeren VeriQC i bakgrunnen

Medistim klargjorde i 2014 sin nye plattform for framtidige produkter, MiraQ, som over tid vil erstatte VeriQ-plattformen.

Siden det tar tid å få godkjenninger på plass fra forskjellige helsemyndigheter, vil MiraQ og VeriQ-plattformen leve side om side

til de respektive godkjenninger er på plass. Det første produktet på den nye plattformen var MiraQ Cardiac som ble lansert i 2014 for Europa. I 2015 ble det nye produktet MiraQ Vascular lansert for bruk innen vaskulær kirurgi. MiraQ Vascular følger de samme prinsippene for blodstrømsmåling og ultralydabildning som for MiraQ Cardiac, men tilpasset vaskulærkirurgens informasjonsbehov. Samtidig med den vaskulære løsningen ble MiraQ Ultimate introdusert, som kombinerer funksjonaliteten til MiraQ Cardiac og MiraQ Vascular. Per 2016 var alle de nye produktlinjene på MiraQ-plattformen klarert for salg i USA, Europa og de land som aksepterer enten FDA-klarering eller CE-merket. Medistim har søknad inne hos helsemyndighetene i Japan og Kina om klarering for salg av MiraQ-produktene. Det er forventet å ha klareringer på plass i 2017.

Det er i dag et udekket behov for ultralydsbasert avbildningsutstyr spesielt laget for kirurgiske applikasjoner.

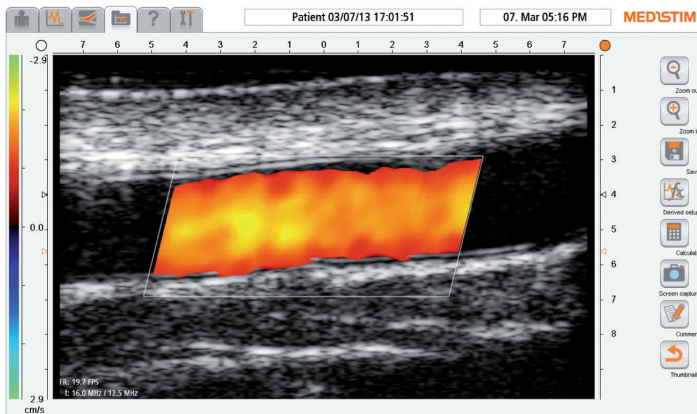
Kombinasjonen av ultralydsbasert transittidsmåling og avbildning er unik. Kombinasjonen øker markedspotensialet for selskapet betydelig. Dette gjelder både innen dagens anvendelser og flere nye bruksområder.

Avlesning av kurver under kirurgi

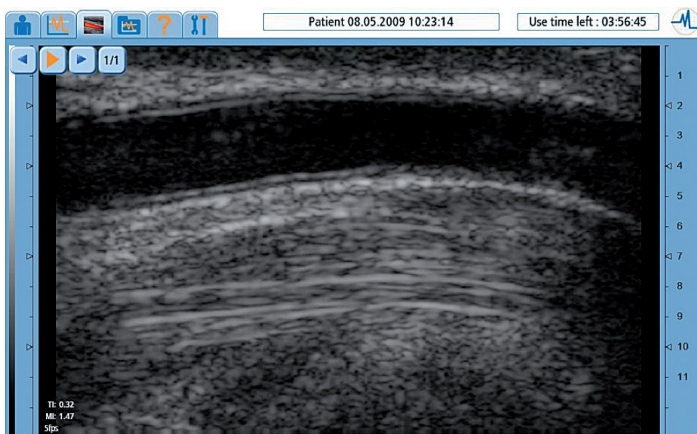
Medistims produkt består av en digital ultralydsmodul som ved hjelp av utviklede ultralydsprober og software muliggjør for kirurger som benytter produktet å se todimensjonale bilder av de blodårer det opereres på. Blodstrømmen inne i blodårene vil også bli visualisert ved bruk av fargekodet todimensjonal Doppler teknologi (CFM). Medistims tradisjonelle transittid teknologi for flow målinger av blodstrøm er inkludert i samme produkt som gjør produktet unikt for kvalitetssikring av kirurgi.

I klinikk har kirurger endret på ellers aksepterte metoder og teknikker under kirurgi opp til flere ganger under samme operasjon basert på informasjon visualisert med Medistims utstyr. MiraQ-produktet er et verktøy som gir kirurgen informasjon og bilder under kirurgi som ellers ikke er tilgjengelig.

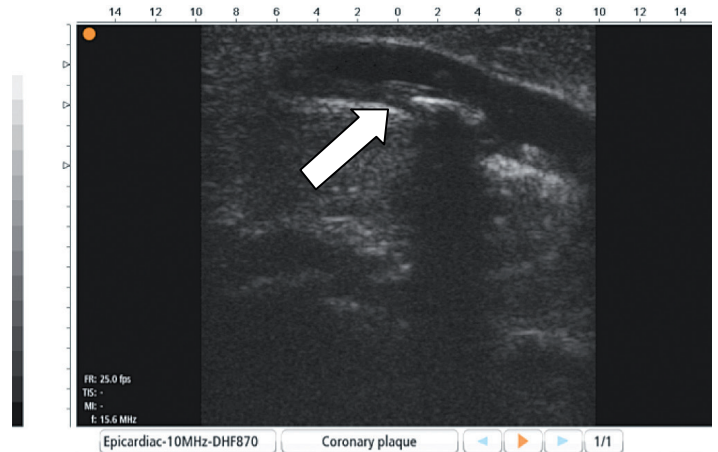

Avbildning av en blodåre med farge Doppler

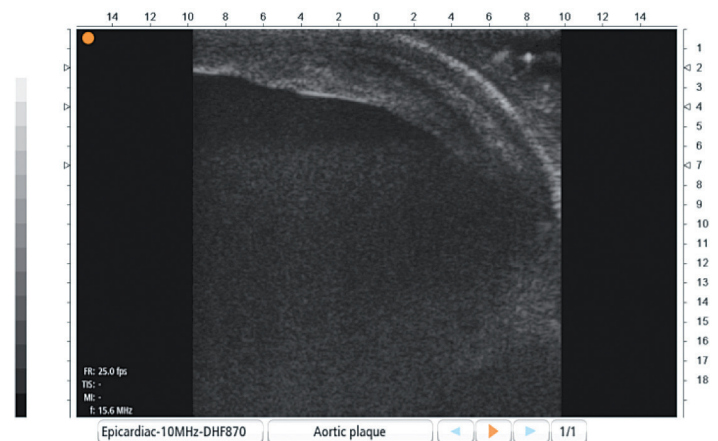
I tillegg til hjertebypasskirurgi, vil MiraQ Cardiac-utstyret ha anvendelse innen andre kirurgiske områder, som for eksempel ventilkirurgi, og ved kirurgi på personer med medfødte hjertefeil. Videre vil MiraQ Vascular-utstyret ha anvendelse innen transplantasjonskirurgi og mange former for vaskulærkirurgi. Medistim jobber kontinuerlig sammen med sine samarbeidspartnere med å utvikle utstyret i klinikk. Dette for å tilpasse kvalitetssikringsprosedurene best mulig for de aktuelle typer av kirurgi.

Avbildning av en blodåre uten farge Doppler

Bildet viser koronararterie med avleiringer indikert med pilen. Det kan sees en tydelig "skygge" i ultralyden noe som tyder på at dette er hardt plakk som reflekterer ultralyden mer en mykt plakk.

Bildet viser et segment av aorta med tydelige avleiringer i selve åreveggen. Dersom dette løsner under inngrep i aorta vil fragmenter kunne løsne og skape blodpropp andre steder i kroppen.

Tredjepartsprodukter

I Danmark og i Norge har konsernet egne distribusjonsselskaper som selger produkter fra andre produsenter i tillegg til Medistim-produkter. Tredjepartsprodukter er rettet mot kirurgi slik at målgruppen er den samme.

KAPITTEL 3: EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE
(CORPORATE GOVERNANCE)

Eierstyring og selskapsledelse (Corporate governance)

Medistim ASA er som andre bedrifter avhengig av gode relasjoner hos sine interessegrupper for å lykkes, og selskapet prioriterer dette. Et godt omdømme og en god økonomisk utvikling er forutsetninger for å bygge og opprettholde tillit hos viktige målgrupper som kunder, investorer, leverandører, medarbeidere, samarbeidspartnere og offentlige myndigheter. Dette krever god styring og kontroll av virksomheten med en åpen og ærlig kommunikasjon. Likebehandling av aksjonærer er også viktig for å øke aksjeverdier og oppnå investorers tillit. Medistim ASA er også bevisst sitt samfunnsansvar i forhold til antikorrupsjon, arbeids-takerforhold, HMS, diskriminering, miljømessige forhold og menneskerettigheter.

Uavhengighet og nøytralitet

Medistim fremmer uavhengighet og nøytralitet i forholdene mellom styret, ledelse og eiere for øvrig. Prinsippet om uavhengighet, nøytralitet og normale forretningsmessige prinsipper gjelder også i forholdet til øvrige interessegrupper som kunder, leverandører, banker og andre forbindelser.

Likebehandling av aksjonærer og fri omsettelighet

Medistim tilstreber at alle aksjonærer skal behandles likt. Medistim ASA har én aksjeklasse og hver aksje har én stemme på generalforsamlingen. Aksjene er fritt omsettelige og det er ingen overtagelsesbarrierer. Alle aksjonærer i Medistim stiller likt i forhold til utbytte. Alle aksjonærer har like rettigheter i forbindelse med eventuelle kapitalforhøyelser. Det finnes ingen eierskapsbegrensinger eller aksjonæravtaler selskapet er kjent med. Selskapets eventuelle kjøp av egne aksjer foretas på Oslo Børs.

Styret i Medistim ASA har fullmakt til å utvide aksjekapitalen hvor aksjonærers fortrinnsrett kan fravikes. I fall fortrinnsrett fravikes offentliggjør styret sin begrunnelse for dette.

Ved ikke uvesentlige transaksjoner mellom selskapet, dets aksjeeiere, datterselskap, styremedlem, ledende ansatte eller nærstående parter, vil det bli foretatt en uavhengig verddivurdering av en tredjepart. Generalforsamlingen skal behandle saken etter reglene i allmennaksjeloven. Styremedlemmer og ledende ansatte plikter å melde fra til styre hvis de direkte eller indirekte har en vesentlig interesse i en avtale som inngås av selskapet.

Selskapet har likeledes et mål om likebehandling av alle aksjonærer når det gjelder kursrelevant informasjon. Medistim er notert på Oslo Børs og plikter således å etterleve informasjonsplikten. All kursrelevant informasjon offentliggjøres til markedet via børsens meldingssystem og på selskapets nettsider www.medistim.com.

Generalforsamling

Innkalling til generalforsamling skjer etter lovens minstefrist med 21 dagers varsel. Sammen med innkallingen offentliggjøres utførlige saksdokumenter slik at aksjeeierne kan ta stilling til alle saker som behandles. Påmeldingsfristen er dagen før selve møtet og aksjonærer som ikke selv kan stille kan stemme ved bruk av fullmakt. Styret er representert på generalforsamlingen sammen med selskapets revisor og valgkomité.

Selskapets egenkapital og finansiering

Medistim vil bestrebe seg på å ha en solid balanse.

Utbytte

Medistim har ambisiøse langsiktige vekstmål. For å nå målsetningene vil selskapet bestrebe seg på å ha en optimal kapitalstruktur. Medistim ASA vil søke å gi årlige utbytter. Vurdering av størrelsen på utbytte vil stå i forhold til selskapets

utbyttekapasitet og krav til egenkapital som sikrer forsvarlige finansielle midler til å realisere fremtidig vekst.

Styret

Medistim søker en balansert styresammensetning som tar hensyn til kompetanse, erfaring og relevant bakgrunn for selskapets virksomhet. Det er ønskelig at styrets sammensetning gjenspeiler eierstruktur. Behovet for nøytrale, uavhengige representanter vektlegges også. Selskapets ledelse er ikke valgt inn i styret. Styremedlemmene har fast kompensasjon for å sitte i styret. Medlemmene av styret velges for en periode på to år av gangen. Hele styret er ikke på valg samtidig. Styret evaluerer sitt eget arbeid en gang i året. Det har i løpet av året blitt opprettet et revisjonsutvalg og styrets medlemmer representerer utvalget. Styret har ut fra selskapets størrelse, ikke sett det som nødvendig å benytte andre styrekomiteer ut fra de saker styret har behandlet i løpet av 2016.

Styrets arbeid, risikostyring og intern kontroll

Styret har en årlig samling hvor strategi og planer for selskapet legges og oppdateres for en periode på tre år. Risikofaktorer blir også gjennomgått i forbindelse med 3-årsplanene. Styret får i styremøtene en løpende oppdatering fra ledelsen om selskapets finansielle status gjennom året. Selskapets finansielle stilling analyseres sett i forhold til budsjetter og strategiplaner godkjent av styret og med sammenligning av den finansielle stilling sett i forhold til fjoråret. Styret gjennomgår kvartalsregnskapene og risikoelementer for selskapet blir diskutert og vurdert. Videre har styret en årlig gjennomgang i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet hvor revisor også deltar. Risikoforhold blir gjennomgått i den anledning. I dette møtet gir revisor sitt syn på selskapets risikoeksponering til styret.

Valgkomité

Selskapet har en valgkomité som velges av generalforsamlingen. Valgkomité er vedtektsfestet. Valgkomiteen foreslår kandidater til styrets medlemmer og honorar til styrets medlemmer og komiteer til generalforsamlingen. Valgkomiteen er uavhengig av styret og ledelsen i selskapet. Forslag til valgkomiteen må være fremmet 14 dager før minstefrist til innkalling til generalforsamling. Valgkomiteen består av tre medlemmer. Komiteens leder er Johan Skjølberg som representerer Salvesen & Thams Invest. Salvesen & Thams Invest er Medistims nest største aksjonær. Øvrige medlemmer er Asbjørn Buanes og Bjørn Henrik Rasmussen. Asbjørn Buanes er niende største aksjonær. Bjørn Henrik Rasmussen representerer Follum Capital AS som er Medistims fjerde største aksjonær.

Kompensasjon ledende ansatte

Medistim legger vekt på å være en attraktiv arbeidsgiver. Selskapet ønsker å trekke til seg kompetente ansatte med relevant erfaring, gi videreutviklingsmuligheter og holde på de ansatte. Godtgjørelse til ledende ansatte vil til enhver tid være til markedsstilpassede betingelser. Det er etablert incentivplaner i form av bonuser ved på forhånd definerte resultater. Styret fastsetter betingelsene til administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter betingelsene til øvrig ledende ansatte. Prinsippene for fastsettelse av betingelser til administrerende direktør og øvrig ledende ansatte følger de samme kriterier. Prinsippene for 2015 og 2016 har vært de samme og det er ikke planlagt endringer. Fast lønn er satt til markedsstilpassede betingelser og vurderes årlig. Selskapet har som mål å ligge på gjennomsnittet av markedsnivået for fastsettelse av lønn. Selskapet har, med unntak av administrerende direktør, ingen former for godtgjørelser som er knyttet opp til aksjer, aksjeopsjoner eller utviklingen av aksjekursen i selskapet ved utgangen av 2016. Administrerende

direktør mottar 12.500 aksjer som godtgjørelse dersom vedkommende står i stilling fram til år 2018, ytterligere 10.000 aksjer på tilsvarende vilkår fram til 2019 og ytterligere 10.000 aksjer på tilsvarende vilkår fram til år 2020. Administrerende direktør og ledergruppen har utover fast lønn, bonus og provisjonsordninger knyttet opp mot resultater. Kriteriene oppdateres årlig og følger selskapets interne mål eller budsjetter. Dersom kriteriene for bonus og provisjon ikke oppnås, kan styret eller administrerende direktør avvike fra dette dersom særskilte forhold skulle tilsi det. Dette vil gjelde i situasjoner hvor arbeidssituasjonen er svært krevende eller når styret har foretatt beslutninger som innvirker på tidligere avtalte kriterier. Det er ingen etterlønsordninger ved fratredelse og det er ikke planlagt å innføre dette. Ledelsen har tilsvarende pensjonsordning som øvrige ansatte. Øvrige naturalytelser har lav eller ingen finansiell betydning og er av type fri tilgang på telekommunikasjonsmidler for at ledergruppen skal være tilgjengelig.

Policy for finansiell informasjon

Selskapet bestreber seg på å gi korrekt og tilstrekkelig utfyllende informasjon hvert kvartal, og være raskt ute med denne informasjonen. Tidlig rapportering minsker muligheten for lekkasjer og bidrar til likebehandling av aksjonærene. Selskapet oppgir ikke konkret informasjon om antatt framtidig omsetning og resultat.

Ansvar for IR og kurssensitiv informasjon er konsentrert til administrerende direktør (CEO) og finansdirektør (CFO).

Revisor

Konsernet benytter samme revisor i morselskap og i datterselskaper av betydning. Revisor benyttes som rådgiver ved for eksempel regnskapsmessige saker, ligningspapirer og andre skattespørsmål. Ved due diligence blir andre rådgivere enn selskapets revisor benyttet. Revisor benyttes ikke i strategiske spørsmål eller til driftsrelaterte oppgaver i selskapet. Kun CEO og CFO inngår avtaler med revisor om bistandsoppdrag.

Revisor deltar på styremøtet som behandler årsregnskapet. I samme møte redegjør revisor sitt syn på selskapets regnskapsprinsipper, risikoområder, interne kontrollrutiner og selskapets regnskapsførsel. I tillegg stiller revisor på møter etter oppfordring fra styret i konkrete saker der styret ønsker revisors syn. Revisors godtgjørelse blir fastsatt av generalforsamlingen og er beskrevet i noter til regnskapet.

Eventuell selskapsovertakelse

Ved eventuelle tilbud om selskapsovertakelse vil styret opptre profesjonelt, og behandle informasjon til aksjonærer likt. I en tilbudssituasjon vil det bli hentet inn en uavhengig verdivurdering. Styret vil til aksjonærer og generalforsamling gi sin anbefaling i forhold til et eventuelt tilbud.

Styrets sammensetning

Styret i Medistim ASA består av følgende fem medlemmer:

Styreformann Øyvinn A. Brøymer, (født 1948) ble valgt inn første gang som styrets leder i år 2000. Han arbeider som rådgiver og investor gjennom egen virksomhet. Han har tidligere arbeidserfaring fra Aker Gruppen, Hafslund Nycomed ASA og rederiet Leif Høegh & Co ASA som henholdsvis økonomidirektør, vise-president og vise-administrerende direktør (1980-2000) og har bred erfaring fra styrearbeid i andre selskaper. Brøymer har flere års erfaring innen medisinteknisk industri, er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og innehar en MBA fra University of Wisconsin, USA. Brøymer er på valg ved ordinær generalforsamling i 2017. Brøymer eier 100 % av aksjene i Intertrade Shipping AS. Intertrade Shipping AS er Medistim ASAs største aksjonær og eier 21 % av aksjene i selskapet.

Nestleder i styret Bjørn M. Wiggen, (født 1959) er utdannet siviløkonom, og har bred erfaringsbakgrunn fra norsk industri, særlig innen næringsmidler, media og merkevarer. Han har vært administrerende direktør i Orkla ASA, og er for tiden arbeidende styreleder i Salvesen og Thams Invest AS hvor han også er største aksjonær. Bjørn Wiggen er på valg ved den ordinære generalforsamlingen i 2018. Salvesen og Thams Invest AS er Medistims nest største aksjonær med 10,2 % av aksjene.

Lars Rønn (født 1964) jobber som konsulent for Russel Reynolds Associates i København med hovedfokus på executive recruitment innen medtech-bransjen i Europa. Han har erfaring fra tidligere som Executive Vice President, Sales & Marketing i Ambu A/S, et dansk medtech-selskap, og som CEO i Origio A/S. Han har videre lang erfaring fra ulike posisjoner i Maersk-Medical A/S. Lars Rønn er utdannet BSc i Business, Language & Culture og har Graduate Diploma i Int. Trade fra CBS (Copenhagen Business School). Han har også Management Programme's fra INSEAD. Lars Rønn er styremedlem i Pressalit A/S. Lars Rønn er uavhengig av selskapets største aksjonærer, ledelse og selskapets forretningsforbindelser. Lars Rønn er på valg ved ordinær generalforsamling i 2018.

Styremedlem Tove Raanes (født 1977) er utdannet siviløkonom fra NHH og jobber som rådgiver for investeringsselskapene Dyvi Invest AS (aksjonær i Medistim), Varner Kapital AS, AS Vidsjå og Nore-Invest AS. Tove Raanes har erfaring fra strategi, finans og forretningsutvikling fra flere investeringsselskaper og management consulting fra McKinsey & Company. Tove Raanes er på valg ved ordinær generalforsamling i 2018.

Siri Furst (født 1958) ble valgt inn i styret i 2013. Siri Furst er utdannet siviløkonom fra NHH og er administrerende direktør for Considium Consulting Group AS. Siri har lang og bred ledererfaring fra både små og store bedrifter. Hun har spesielt arbeidet med strategi, forretningsutvikling, økonomifinans samt med aksjemarked og investorrelasjonsarbeid. Siri Furst er styremedlem og styreleder i en rekke selskap. Som konsulent har Siri spesialkompetanse innen eierstyring og selskapsledelse, forretningsutvikling og strategiarbeid, i tillegg til resultatledelse. Siri Furst er uavhengig av selskapets største aksjonærer. Siri Furst er på valg ved neste ordinære generalforsamling i 2017.

KAPITTEL 4: SAMFUNNSANSVAR

Samfunnsansvar

Generelt

Medistim ASA og dets datterselskaper gir et positivt bidrag til samfunnet gjennom sine aktiviteter. Medistim ASA utvikler produkter som bidrar til å gi pasienter bedre livskvalitet, samt et effektivt helsevesen, ved å tilby produkter som kvalitetssikrer kirurgi. Kvalitetssikring av kirurgi forbedrer utfall og øker sannsynligheten for at det gjøres rett første gang. Dette gir pasienter økt livskvalitet, skaper et effektivt helsevesen og sparer samfunnet for kostnader.

Hjertekarsykdommer er et økende samfunnsproblem i de fleste land som følge av bedre levekår, fet mat, røyking og mindre mosjon. Som en konsekvens av dette utvikler deler av befolkningen livsstils sykdommer hvor fortetning og forkalkning i blodårer er en av disse. Når pasientgruppen skal behandles legges det ofte et såkalt bypass. Det vil si en ny blodåre som kobles forbi det tette eller dels fortettede område. Medistims egenutviklede utstyr guider kirurgen i dette arbeidet ved å tilby utstyr som gjør det enklere for kirurgen å finne fortettet område, rette feil, samt å kvalifisere at ny åre har korrekt blodstrøm.

Selskapet jobber aktivt mot klinikker, kirurger og bransjeorganisasjoner for å utvikle og forbedre praksis i klinikk. Medistim har som mål å utvikle produkter som bidrar til at hverdagen innen kirurgi blir enklere og som skaper trygghet for at ønsket utfall under et kirurgisk inngrep oppnås. Økt kvalitet på utført kirurgi gir helsegevinster på flere plan. Pasientene får bedre livskvalitet, lever lengre og blir friskere. Videre vil økt kvalitet på kirurgi bidra til ett effektivt helsevesen som sparer samfunnet for unødige kostnader med færre re-innleggelser, kortere sykdomsforløp og lavere andel uførhet i befolkningen. Dette gir samfunnsmessig nytte.

Selskapets aktiviteter er med andre ord en bidragsyter til forbedret klinisk praksis på sykehus. Dette er nyttig for samfunnet som øker effektiviteten i helsevesenet og sparer kostnader for samfunnet. I tillegg gir det forbedret livskvalitet til de som er berørt. Friske mennesker gir et positivt bidrag tilbake til samfunnet.

På lignende vis arbeider selskapet med sin distribusjonsvirksomhet hvor selskapet tilbyr diverse kirurgisk utstyr.

For egenutviklede produkter har Medistim en ledende rolle i å utvikle kvalitetssikring av hjertebypass-kirurgi og vaskulær kirurgi. Selskapets produkter blir solgt enten direkte gjennom datterselskaper eller distributører i alle verdensdeler. Tilsvarende for distribusjonsvirksomheten så har Medistim diverse agenturer fra leverandører i mange land. Til tross for selskapets relativt sett beskjedne størrelse så er virksomheten internasjonal. Det har derfor vært viktig for selskapet å ha et bevist forhold til menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og anti-korrupsjon. Selskapet har i den anledning utarbeidet egne retningslinjer for etisk handel, anti korrupsjonshåndbok og etiske retningslinjer for alle ansatte.

Etiske retningslinjer i Medistim konsern

En ansatt i Medistim arbeider med oppgaver av stor betydning for pasienter, kirurger og helsemyndigheter. For å lykkes med selskapets visjon og målsetting må arbeidet og opptreden være tuftet på verdier som gir troverdighet, tillit og respekt både hos kunder og hos andre som ansatte kommer i kontakt med gjennom sitt arbeid. Medistim skal også være en pådriver for at selskapets partnere, som leverandører og distributører, holder høy etisk standard i sitt daglige virke. For eksempel stiller Medistim Norge AS klare krav til sine leverandører i sine "Retningslinjer for etisk handel / Code of conduct". Medistim ASA stiller tilsvarende krav til sine leverandører og distributører. Dermed pålegger Medistim seg selv høye etiske krav.

Formålet med retningslinjene er å klargjøre Medistims forventninger når det gjelder personlig adferd, slik at den ansatte utfører sitt arbeid på en etisk forsvarlig måte. Medarbeidere i Medistim skal føle seg trygg på at arbeidsgiver støtter og forsvarer de ansatte når de utøver sitt arbeid i tråd med retningslinjene.

Omfang og ansvar

Retningslinjene gjelder for Medistims medarbeidere på alle nivåer inkludert midlertidig ansatte og oppdragstakere. De etiske retningslinjene gjelder også for Medistims tillitsvalgte i utførelsen av deres tillitsverv.

Det påligger alle som er omfattet av de etiske retningslinjene å gjøre seg kjent med dem og medvirke til at de blir fulgt. Ledere har et særlig ansvar for oppfølging av retningslinjene og skal fremstå som gode rollemodeller.

Medistims ansatte må også ha et bevisst forhold til hvordan deres private adferd kan påvirke tilliten til Medistim. Retningslinjene er et uttrykk for Medistims grunnleggende syn på ansvarlig og etisk adferd. De er ikke uttømmende, og dekker ikke alle etiske problemstillinger som kan oppstå. Det kreves god dømmekraft for å avgjøre om en bestemt handling eller beslutning er etisk forsvarlig. I tvilstilfelle oppfordres det til å søke veiledning hos overordnede.

Grunnleggende forventninger for ansatte er at:

- De er kjent med Medistims verdier og legger dem til grunn for sitt arbeid.
- Opptre profesjonelt og med aktsomhet, redelighet og saklighet.
- Avstår fra handlinger som kan svekke tilliten til Medistim.
- De behandler alle de kommer i kontakt med gjennom sitt arbeid med høflighet og respekt.
- De er bevisst på etiske problemstillinger i næringslivet, herunder menneskerettigheter, arbeidslivsstandards, miljø og korrupsjon i tråd med Medistims Antikorrupsjonspolicy.
- I sitt arbeid søker å påvirke Medistims ansatte og samarbeidspartnere til å holde en høy etisk standard i sine virksomheter.

Personlig adferd

Den ansatte skal bidra til at Medistim har et godt arbeidsmiljø preget av likeverd, mangfold, åpenhet og toleranse. I retningslinjene er følgende omtalt

- Null toleranse for diskriminering og trakassering
- Omgang med rusmidler
- Behandling av konfidensiell informasjon
- Behandling av Medistims eiendeler
- Tjenestereiser
- Forhold til miljø og sosiale medier
- Integritet og mulige interesse konflikter
- Andre betalte oppdrag og eventuelle styreverv
- Verdipapir handel og handel i Medistim aksjen
- Forhold til nærstående parter
- Forhold til medier og allmennheten
- Varsling av uetiske forhold

Medistims antikorrupsjonspolicy

Korrupsjon hindrer økonomisk utvikling, virker konkurransehemmende og undergraver både rettsstaten og den demokratiske prosessen. Medistims verdensomspennende virksomhet er underlagt nasjonal og internasjonal rett som forbyr Medistim og Medistims ansatte å ta del i korrupsjon, slik som f.eks. bestikkelse av offentlige tjenestemenn og/eller ansatte i privat sektor. Det faktum at mange korrupsjonsregler får anvendelse også utenfor det enkelte lands territorium, viser at det ikke er tilstrekkelig å følge lokal nasjonal rett når man opererer i utlandet.

Medistim har, i samsvar med etablerte prinsipper slik de er beskrevet i Medistims etiske retningslinjer, en sterk forpliktelse til å drive sin virksomhet etter forsvarlige, etiske og sunne forretningsprinsipper og overholde alle lover og regler. Medistim vil i særdeleshet ikke tillate eller tolerere involvering i noen form for korrupsjon. Medistim har i anledningen utarbeidet en håndbok som for de ansatte beskriver og forklarer innholdet i Medistims antikorrupsjonspolicy og hva denne innebærer.

Medistims datterselskaper og distributører er selv ansvarlige for å sette seg inn i den spesielle korrupsjonslovgivningen som gjelder deres virksomhet, og for å innføre ytterligere antikorrupsjonsregler og veiledning der dette er nødvendig for å overholde slike regler.

Det er et krav til alle Medistims ansatte at de til enhver tid fullt ut overholder Medistims antikorrupsjonspolicy, og ingen Medistim-ansatt kan gi en annen Medistim-ansatt fullmakt til å avvike fra denne. Ethvert brudd på relevant korrupsjonslovgivning vil bli ansett som et grovt brudd på arbeidstakerens plikter overfor Medistim, og vil mest sannsynlig resultere i avslutning av arbeidsforholdet eller andre passende sanksjoner.

Alle Medistims ansatte er pålagt å følge de prinsipper som er gjengitt i konsernets antikorrupsjonspolicy. Medistims selskaper skal også ta nødvendige skritt for å sikre at Medistims uavhengige forretningspartnere, herunder leverandører, kunder og joint venture-partnere, ikke tar del i korrupsjon eller andre illegale eller uetiske aktiviteter i forbindelse med sine forretninger med Medistim.

Rettslig bakgrunn

Internasjonale konvensjoner og avtaler innenfor FN, Verdensbanken, Det internasjonale pengefondet (IMF), WTO, Organisasjonen av amerikanske stater, OECD og EU pålegger deltakerlandene å implementere omfattende nasjonal lovgivning mot korrupsjon.

Korrupsjon er forbudt i de fleste land i verden. Det er viktig å være klar over at norsk og annen nasjonal korrupsjonslovgivning gjelder uavhengig av hvilket land handlingene er utført i, og uavhengig av om korrupsjon er lovlig etter vedkommende lands nasjonale lovgivning. I praksis kan personer og selskaper bli tiltalt etter nasjonal korrupsjonslovgivning for handlinger begått hvor som helst i verden. Særlig den amerikanske regjeringen håndhever ekstraterritoriell jurisdiksjon for å forfølge korrupsjon hvor som helst i verden, i henhold til U.S. Foreign Corrupt Practices Act (FCPA).

Generelle prinsipper

Medistim skal opptre på en åpen, etisk og lovlig måte overfor alle potensielle eller eksisterende kunder, leverandører og offentlige tjenestemenn.

I tillegg til å følge Medistims retningslinjer for antikorrupsjon i sin omgang med kunder, leverandører og offentlige tjenestemenn, må de ansatte også kontrollere om kunder, leverandører eller offentlige instanser har antikorrupsjonsregler som krever ekstra forholdsregler for å sikre at disse partenes antikorrupsjonspolicy blir overholdt. Medistim skal alltid utføre sine kontraktsforpliktelser i samsvar med betingelsene i den aktuelle kontrakten med mindre avvik er godkjent av de rette linjelederne og behørigdokumentert i selskapets arkiver. Kontantutbetalinger e.l. eller utbetalinger til uautoriserte mottakere eller kontonumre skal ikke aksepteres. Alle salgs- og markedsføringsaktiviteter, dekning av tredjeparters utgifter, utbetalinger og kontraktsutførelse på vegne av Medistim skal være åpne og transparente både internt og vis à vis Medistims motparter. Enhver invitasjon til enkeltpersoner til å delta i

arrangementer eller aktiviteter som er helt eller delvis betalt av Medistim, skal rettes til det relevante ledelsesnivå i den aktuelle juridiske enhet eller offentlige instans. Det må utvises særlig forsiktighet i forhold til offentlige tjenestemenn og i situasjoner der mottakeren på det aktuelle tidspunkt har en stilling der han eller hun kan foreta skjønnsmessige avgjørelser eller handlinger som kan være fordelaktige for Medistim. Medistims ansatte må konsultere sine overordnede hvis det er noen som helst tvil om spesielle markedsførings- eller serviceaktiviteter er i overensstemmelse med Medistims eller den aktuelle tredjeparts antikorrupsjonspolicy.

Alle utgifter skal godkjennes i henhold til selskapets standardprosedyrer og dokumenteres og registreres i samsvar med rett regnskapsstandard.

Medistims ansatte må ikke under noen omstendighet motta fra eller gi til en leverandør eller forretningspartner noen form for utilbørlig fordel, herunder personlige rabatter, provisjoner, udokumenterte prisavslag etc.

Selskaper i Medistim-konsernet må til enhver tid ta de relevante skritt for å sikre at Medistims forretningspartnere, herunder leverandører, ikke involverer seg i korrupsjon eller andre ulovlige eller uetiske aktiviteter. Medistim-ansatte som har mistanke om at selvstendige forretningspartnere er involvert i korrupsjon, må rapportere saken og søke råd i henhold til prosedyrene beskrevet i konsernets antikorrupsjonspolicy.

Code of Conduct (Retningslinjer for etisk handel)

Innledning

Medistim ASA jobber for å fremme gode arbeids- og miljøforhold i leverandørkjede og distribusjonskjede. Dette gjøres i nært samarbeid med selskapets leverandører og samarbeidspartnere. For å tydeliggjøre hva som forventes av partnere, har Medistim ASA utarbeidet retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

Medistim ASA er via sitt datterselskap Medistim Norge AS medlem i Initiativ for etisk handel (IEH). IEH er en medlemsorganisasjon for organisasjoner, private og offentlige virksomheter, og en pådriver og et ressurscenter for etisk handel. Medistim rapporterer til IEH på progresjon i vårt arbeid med etisk handel og denne rapporten er offentlig tilgjengelig.

Prinsipper

Våre distributører og leverandører skal levere varer og tjenester til eller for Medistim ASA som er produsert i overensstemmelse med retningslinjene. Samarbeidspartneren skal også viderefordre og følge opp retningslinjene hos sine forretningsforbindelser.

På oppfordring fra Medistim må forretningsforbindelsen kunne dokumentere at retningslinjene etterleves. Det kan gjøres ved egenerklæring, oppfølgingssamtaler med Medistim og/eller kartlegging av arbeidsforholdene på produksjonssted. Dersom Medistim ønsker å kartlegge forretningsforbindelsens partnere, plikter denne å oppgi navn og kontaktopplysninger på aktuelle partner. Ved brudd på de etiske retningslinjene vil Medistim i samarbeid med forretningsforbindelsen lage en plan for utbedring av manglene. Utbedring skal skje innen rimelig tid. Heving av kontrakt vil kun forekomme dersom forretningsforbindelsen, etter gjentagende henvendelser, ikke viser vilje til å rette opp i forholdene.

Sosiale og miljømessige standarder vil bli tillagt vekt ved valg av nye leverandører.

Krav til egen virksomhet

Medistim vil kontinuerlig jobbe for å forbedre egen policy og praksis som kan bidra til at forretningsforbindelser etterfølger våre retningslinjer for etisk handel.

Medistim, inkludert alle ansatte, skal aldri tilby eller motta ulovlige eller urettmessige pengegaver eller andre godtgjørelser for å oppnå forretningsmessige eller private fordeler for egen del eller fordeler for kunder, agenter eller leverandører.

Medistim og Medistims forretningsforbindelser skal unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

Krav til forhold i verdikjeden

IEHs retningslinjer for etisk handel er basert på internasjonalt anerkjente FN- og ILO-konvensjoner og angir minimums- og ikke maksimumsstandarter. Lovgivningen på produksjonsstedet skal respekteres. Der hvor nasjonale lover og reguleringer dekker samme tema som disse retningslinjene, skal den høyeste standarden gjelde.

Medistim følger for øvrig ILO konvensjonene for:

- Tvangsarbeide og slavearbeid
- Fagorganisering og kollektive forhandlinger
- Barnearbeid og FNs konvensjoner om barns rettigheter
- Diskriminering
- Brutal behandling og fysisk misshandling eller avstraffelse
- Helse, miljø og sikkerhet
- Arbeidstid og lønnsforhold
- Regulære ansettelser
- Marginaliserte befolkningsgrupper
- Miljø og korrupsjon
- Ledelsessystem hos samarbeidspartner

Konsernresultat

1 = NOK 1000

	Note	2016	2015
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	3	262 673	249 970
Annen driftsinntekt	3,11	5 388	1 459
Sum driftsinntekter	2,3	268 061	251 429
Driftskostnader			
Varekostnad	3	64 957	64 653
Lønnskostnad	4,5,20	89 719	79 102
Annen driftskostnad	4,7	45 304	44 027
Sum driftskostnader før av- og nedskrivninger		199 980	187 783
DRIFTSRESULTAT FØR AV- OG NEDSKRIVNINGER		68 081	63 646
Avskrivning på anleggsmidler	6,11	11 726	10 642
Nedskrivninger	1,13	-	2 747
Sum driftskostnader		211 706	201 172
DRIFTSRESULTAT		56 355	50 257
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Sum finansinntekter	8,19	7 506	10 755
Sum finanskostnader	8,19	10 334	5 367
Netto finansposter		-2 828	5 388
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		53 527	55 645
Skattekostnad på ordinært resultat	9	14 429	15 223
ÅRSRESULTAT	10	39 098	40 422
Poster som kan bli omklassifisert til resultat		2016	2015
Totalresultat til fordeling til eiere			
Årsresultat		39 098	40 422
Periodens andre inntekter og kostnader:			
Omregningsdifferanser utenlandske datterselskap		216	810
PERIODENS TOTALRESULTAT		39 314	41 232
Fortjeneste pr. aksje			
Ordinært	10	2,15	2,23
Utvannet	10	2,15	2,23
Foreslått utbytte pr. aksje	10	1,75	1,65

Konsernbalanse

1=NOK 1000

	Note	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	6	18 404	14 158
Utsatt skattefordel	1,9	3 173	4 018
Aktivert utvikling	1,11	31 700	35 656
Merkenavn og kundeavtaler	11	2 697	1 319
Goodwill	1,11	14 128	14 128
Sum anleggsmidler		70 102	69 280
Omløpsmidler			
Varelager	13	59 297	46 613
Kundefordringer	14	48 328	44 831
Andre omløpsmidler	14	8 257	9 387
Kontanter	15	31 065	48 925
Sum omløpsmidler		146 947	149 756
SUM EIENDELER		217 049	219 036
GJELD OG EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Aksjekapital	16	4 585	4 585
Egne aksjer	16	-46	-49
Overkursfond	16	41 852	41 852
Annen innskutt egenkapital	16	2 219	1 193
Innskutt kapital	16	48 610	47 582
Andre reserver	16	143	-70
Annen egenkapital	16	117 952	108 653
Opptjent egenkapital		118 094	108 583
Sum egenkapital		166 704	156 164
Langsiktig gjeld			
Rentebærende langsiktig gjeld	17	1 875	5 626
Utsatt inntekt	11,17	677	1 375
Sum langsiktig gjeld		2 552	7 001
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		8 443	12 739
Betalbar skatt	9	11 086	12 632
Andre offentlige/sosiale avgifter og betalbare kostnader	17,18	23 758	24 334
Avsetninger	21	150	150
Derivater	19	606	600
Rentebærende kortsiktig gjeld	17	3 750	5 416
Sum kortsiktig gjeld		47 793	55 871
Sum gjeld		50 345	62 872
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		217 049	219 036

Kontantstrømanalyse

1 = NOK 1000

	Note	2016	2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter:			
Resultat etter skattekostnad		39 098	40 422
Minus periodens betalte skatt	9	-12 632	-11 244
Pluss årets skattekostnad	9	14 429	15 223
Pluss ordinære avskrivninger og nedskrivninger	6,11	11 726	13 389
+/- Endring i varelager	13	-12 684	-9 739
+/- Endring i kundefordringer	14	-3 497	-4 883
+/- Endring i leverandørgjeld		-4 295	4 260
+/- Renteinntekt		102	194
+/- Rentekostnad		-351	-509
+/- Endring i andre tidsavgrensningposter		-1 424	-2 457
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		30 472	44 656
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:			
Minus utbetalinger ved kjøp av anleggsmidler	6,11	-13 455	-11 775
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-13 455	-11 775
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:			
Minus utbetaling ved nedbetaling av rentebærende gjeld	17	-5 417	-7 082
Utbytte	10	-29 950	-25 362
Kjøp/salg av egne aksjer		1 026	900
Opptak av langsiktig gjeld	17	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-34 341	-31 544
Urealisert gevinst/tap på agio		-537	-1 887
Netto endring i kontanter mv		-17 860	-550
Beholdning av kontanter 01.01.		48 925	49 475
Kontantbeholdning 31.12.	15	31 064	48 925
Kontantbeholdning mv framkommer slik:			
Kontanter og bankinnskudd pr 31.12.	15	28 648	46 820
Skattetrekkinnskudd o.l. pr 31.12.	15	2 416	2 105
Beholdning av kontanter mv 31.12.		31 064	48 925

*Spesifisering av andre tidsavgrensninger 1 = NOK 1000:

Diverse forskuddsbetalinger	-1 424
Sum	-1 424

Konsernoppstilling av endringer i egenkapital

1 = NOK 1000

Note	Aksje-kapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Sum innskutt egenkapital	Omrøgnings-differanser	Annen egenkapital	Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital pr. 31.12.14	4 585	-56	41 852	-	46 381	-877	93 593	92 716	139 097
Netto resultat ført direkte mot egenkapitalen	4 585	-56	41 852	-	46 381	-877	93 593	92 716	139 097
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	807	40 422	41 229	41 229
Endring egne aksjer	-	7	-	1 193	1 200	-	-	-	1 200
Utbytte	-	-	-	-	-	-	-25 362	-25 362	-25 362
Egenkapital pr. 31.12.15	4 585	-49	41 852	1 193	47 581	-70	108 653	108 583	156 164
Netto resultat ført direkte mot egenkapitalen	4 585	-49	41 852	1 193	47 581	-70	108 653	108 583	156 164
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	216	39 098	39 314	39 314
Endring egne aksjer	-	3	-	1 026	1 029	(3)	150	147	1 176
Utbytte	-	-	-	-	-	-	-29 950	-29 950	-29 950
Egenkapital pr. 31.12.16	4 585	-46	41 852	2 219	48 610	143	117 952	118 095	166 704

Kommentar til andre reserver:

Andre reserver i egenkapitalavstemmingen er omrøgningsdifferanser i egenkapitalen i datterselskapene i Tyskland, UK Danmark og USA. Disse selskapene avlegger regnskap i henholdsvis EUR, GBP, DKK og USD. Ved omrøgning til NOK blir det differanser i forhold til fjorårets egenkapital avhengig av endringen i valutakursen på balansedagen. Ved utgangen av 2015 var denne differansen -70 TNOK og endringen for året var 807 TNOK. Ved utgangen av 2016 var tilsvarende 143 TNOK, en endring på 213 TNOK fra året før.

Regnskapsprinsipper

Medistim ASA er et børsnotert allmennaksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Økernveien 94, 0579 Oslo, Norge. Medistim driver utvikling, produksjon, salg, service, utleie og distribusjon av medisinsk utstyr. Ytterligere beskrivelse av konsernets virksomhet er beskrevet i årsberetningen.

1.1 Hovedprinsippet

Konsernregnskapet til Medistim ASA for regnskapsåret 2016 er avlagt i samsvar med IFRS fastsatt av EU og som gjelder per 31.12.2016.

Konsernregnskapet legger til grunn prinsippene i et historisk kostregnskap. Finansielle derivater er verdsatt til virkelig verdi.

Konsernregnskapet er utarbeidet med ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og hendelser under ellers like forhold.

1.2 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Konsernet presenterer sitt regnskap i NOK. Dette er også morselskapets funksjonelle valuta. Datterselskap med annen funksjonell valuta omregnes til balansedagens kurs for balanseposter, og resultatregnskapet til gjennomsnittkurs for perioden. Omregningsdifferanser føres mot egenkapitalen. Ved avhendelse av investering i utenlandske datterselskaper, blir akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til datterselskapet resultatført.

1.3 Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet inkluderer Medistim ASA og selskaper som Medistim ASA har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Alle andre investeringer er regnskapsført i overensstemmelse med IAS 39, Finansielle instrumenter: Innregning og måling hvor utfyllende opplysninger er gitt under 1.9.

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst er eliminert. Tilsvarende er urealisert tap eliminert, men kun i den grad det ikke foreligger indikasjoner på verdinedgang på eiendelen som er solgt internt.

1.4 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter inkluderer kontanter i kasse og bankbeholdning. Kontantekvivalenter er kortsiktig likvide investeringer som omgående kan konverteres til kontanter med et kjent beløp, og med maksimal løpetid på 3 måneder. Konsernet benytter indirekte metode i kontantstrømoppstillingen.

1.5 Kundefordringer

Kundefordringer regnskapsføres til anskaffelseskost fratrukket påregnelig tap og verdifall.

1.6 Varelager

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift fratrukket estimerte utgifter til ferdigstilling, markedsføring og distribusjon. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO

metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. Egenproduserte varer inkluderer variable og faste kostnader som kan allokteres basert på normal kapasitetsutnyttelse.

1.7 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler måles til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler selges eller avhendes, blir balanseført verdi fraregnet og eventuelt tap eller gevinst resultatføres.

Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpsprisen, uten avgifter/skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende brukstid:

Maskiner og utstyr	3-7 år
Andre driftsmidler	3-5 år

Avskrivningsperiode og -metode vurderes årlig. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. Ledelsen har vurdert konsernets eiendeler og kommet til at det ikke er behov for dekomponering av eiendeler.

1.8 Leasing

(i) Konsernet som leietaker

Finansielle leieavtaler

Konsernet hadde pr 31.12.2016 ingen finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen er hos utleier er klassifisert som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalingen klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktperioden.

(ii) Konsernet som utleier

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet presenterer eiendeler som er utleid som anleggsmidler i balansen. Leieinntekten inntektsføres løpende over leieperioden. Direkte kostnader pådratt for å etablere den operasjonelle leieavtalen er tillagt den utleide eiendelens balanseførte verdi, og blir kostnadsført i leieperioden på samme grunnlag som leieinntekten. Fordeling av leieinntekter er forklart nærmere i note 2.

Finansielle leieavtaler

Konsernet hadde pr 31.12.2016 ingen finansielle leieavtaler.

1.9 Finansielle instrumenter

I overensstemmelse med IAS 39, *Finansielle instrumenter: Inntektsføring og måling* klassifiseres finansielle instrumenter innenfor virkeområdet til IAS 39 i følgende kategorier: virkelig verdi med verdiendringer over resultatet (holdt til handelsformål), holde til forfall, lån og fordringer, tilgjengelig for salg og andre forpliktelsel.

Viktigste finansielle derivater i Medistim ASA er terminkontrakter. Selskapet benytter terminkontrakter for å redusere eksponering i salgsinntekter mot USD og EUR. Endringer i virkelig verdi resultatføres og presenteres som finansinntekt/-kostnad.

Finansinntekt eller kostnad regnskapsføres på handledato. Ved periodeavslutning beregnes urealisert gevinst eller tap. Verdien av kontraktene er ført opp i balansen og endringen i verdi føres over resultatet. Konsernet har ikke kunnet dokumentere sikringsbokføring da valutainntektene er basert på tilfeldige ordre og ikke langsiktige kontrakter. Terminkontraktene er kategorisert som finansielle derivater holdt for salg.

Øvrige finansielle instrumenter i Medistim er kundefordringer, kontanter, lån, kassakreditt, leasingavtaler og leverandørgjeld. Disse er omtalt i note 19.

1.10 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler balanseføres dersom det er sannsynlig at de forventede fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte foretaket, og eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte.

Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid måles til anskaffelseskost, fratrullet akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivninger foretas med lineær metode over estimert brukstid. Avskrivningsperiode og -metode vurderes årlig. Maksimal avskrivningstid er 10 år.

Immaterielle eiendeler med ubestembar økonomisk levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall på balansedagen.

Utvikling av egne produkter

Kostnader eller beløp betalt for utvikling av egne produkter er balanseført og avskrevet lineært over forventet brukstid. Forventet levetid for egenutviklede produkter varierer fra 3 til 8 år.

Programvare

Utgifter knyttet til kjøp av eller egenutvikling av ny EDB-programvare er balanseført som en immateriell eiendel, om disse utgiftene ikke er en del av anskaffelseskostnaden til maskinvare. Programvare avskrives normalt lineært over 3-8 år. Utgifter pådratt som følge av å vedlikeholde eller opprettholde fremtidig nytte av programvare, kostnadsføres dersom ikke endringene i programvaren øker den fremtidige økonomiske nytten av programvaren.

1.11 Goodwill

Forskjellen mellom anskaffelseskost ved oppkjøp og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet klassifiseres som goodwill.

Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrullet eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall på balansedagen.

1.12 Forskning og utvikling

Utgifter knyttet til forskningsaktiviteter resultatføres når de påløper. Utgifter knyttet til utviklingsaktiviteter blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbar og konsernet har tilstrekkelig ressurser til å ferdigstille utviklingen. Utgifter som balanseføres inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Balanseførte utviklingskostnader føres i balansen til anskaffelseskost fratrullet akkumulerte av- og nedskrivninger.

Balanseførte utviklingskostnader avskrives lineært over eiendelens estimerte brukstid. Aktivert utvikling avskrives når nytt eller forbedret produkt er klar for salg. Aktivert utvikling knyttet til produkter som ikke er tilgjengelig for salg testes årlig for verdifall.

1.13 Avsetninger

En avsetning regnskapsføres når konsernet har en forpliktelse (rettslig eller selvpålagt) som en følge av en tidligere hendelse, det er sannsynlig (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av denne forpliktelsen og beløpets størrelse kan måles pålitelig. Hvis effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

En avsetning for garanti innregnes når de underliggende produkter eller tjenester selges. Avsetningen er basert på historisk informasjon om garantier og en vektning av mulige utfall mot deres sannsynlighet for å inntreffe.

1.14 Egenkapital og gjeld

(i) Egenkapital og gjeld

Finansielle instrumenter er klassifisert som gjeld eller egenkapital i overensstemmelse med den underliggende økonomiske realiteten.

Renter, utbytte, gevinst og tap relatert til et finansielt instrument klassifisert som gjeld, vil bli presentert som kostnad eller inntekt. Utdelinger til innehavere av finansielle instrumenter som er klassifisert som egenkapital vil bli regnskapsført direkte mot egenkapitalen. Når rettigheter og forpliktelser knyttet til hvordan utdelinger fra finansielle instrumenter blir foretatt avhenger av visse typer usikre hendelser i fremtiden og ligger utenfor både utsteder og innehavers kontroll, vil det finansielle instrumentet bli klassifisert som gjeld dersom ikke sannsynligheten for at utsteder må betale kontanter eller andre finansielle eiendeler er fjern på tidspunktet for utstedelse. I så tilfelle er det finansielle instrumentet klassifisert som egenkapital.

Lån bokføres til netto lånebeløp etter fradrag for etableringsgebyr. Direkte etableringskostnader periodiseres som en del av rentekostnadene.

(ii) Egne aksjer

Ved tilbakekjøp av egne aksjer føres kjøpspris inklusiv direkte henførbare kostnader som endring i egenkapital. Egne aksjer presenteres som reduksjon av egenkapital. Tap eller gevinst på transaksjoner med egne aksjer blir ikke resultatført.

(iii) Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner

Transaksjonskostnader direkte knyttet til en egenkapitaltransaksjon blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen etter fradrag for skatt.

(iv) Annen egenkapital

Omregningsdifferanse som følge av omregning av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet, og fra relaterte sikringsobjekter, spesifiseres som omregningsdifferanse i egenkapitalen. Omregningsdifferanser i egenkapitalen resultatføres ved avhendelse av utenlandsk virksomhet.

Valutaforskjeller på pengeposter (gjeld eller fordring) som i realiteten er en del av et selskaps nettoinvestering i en utenlandsk enhet inngår også som omregningsdifferanser.

1.15 Prinsipper for inntektsføring

Inntekt regnskapsføres når det er sannsynlig at transaksjoner vil generere fremtidige økonomiske fordeler som vil tilflyte selskapet og beløpets størrelse kan estimeres pålitelig. Salgsinntekter er presentert fratrullet merverdiavgift og rabatter.

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Systemer med tilhørende prober inntektsføres når varen er sendt fra Medistim ASA og risikoen og eierskapet til produktene er overtatt av distributør eller sluttkunde. Det samme er tilfelle for salg av tredjepartsprodukter. På utplasserte systemer i USA inntektsføres leieinntekten når prosedyren/smartkortet er sendt til kunde.

Renteinntekter inntektsføres basert på effektiv rentemetode etterhvert som de opp tjenes.

Utbytte inntektsføres når konsernets rettighet til å motta utbytte er fastsatt av generalforsamlingen.

1.16 Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Virksomhet i utlandet

Eiendeler og forpliktelser i utenlandske virksomheter, inkludert goodwill, som fremkommer ved konsolideringen, omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Inntekter og kostnader fra utenlandske virksomheter omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs. Se også kommentar under 1.14 iv for omregning av utenlandsvirksomhet.

1.17 Ytelser til ansatte

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

Alle ansatte i Medistim-konsernet som har pensjonsordninger har en innskuddsbasert ordning. Innbetalt premie kostnadsføres løpende. Når innskudd er betalt gjenstår det ingen ytterligere forpliktelser.

Aksjebasert avlønning

Konsernet har et aksjeopsjonsprogram for selskapets CEO, som måles til virkelig verdi på tildelingsdatoen.

Aksjeprogrammet for selskapets øverste leder er en ordning med oppgjør i aksjer. For transaksjoner som gjøres opp i selskapets egenkapitalinstrumenter (ordninger med oppgjør i aksjer) regnskapsføres verdien av de tildelte opsjonene i perioden som en lønnskostnad i resultatet og med motpost annen innskutt egenkapital. For ordninger som gjøres opp i kontanter (kontantbaserte ordninger) regnskapsføres verdien av de tildelte opsjonene som en lønnskostnad i resultatet i perioden og med en tilhørende forpliktelse i balansen.

1.18 Lånekostnader

Lånekostnader resultatføres når lånekostnaden oppstår. Lånekostnader balanseføres i den grad disse er direkte relatert til kjøp eller tilvirkning av et anleggsmiddel. Balanseføring av lånekostnader oppstår når rentekostnadene løper under byggeperioden til anleggsmiddelet. Balanseføring av lånekostnadene gjøres frem til det tidspunkt anleggsmiddelet er klart for bruk. Om kostprisen overstiger anleggsmiddelets virkelige verdi blir det foretatt en nedskrivning. Det er ingen balanseføring av lånekostnader for inneværende år.

1.19 Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd regnskapsføres når det foreligger rimelig sikkerhet for at selskapet vil oppfylle vilkårene knyttet til tilskuddene, og tilskuddene vil bli mottatt. Regnskapsføring av driftstilskudd innregnes på en systematisk måte over tilskuddsperioden. Tilskudd føres som annen inntekt eller som kostnadsreduksjon avhengig av prosjektets art. Investeringsstilskudd balanseføres og innregnes på en systematisk måte over eiendelens brukstid. Investeringsstilskudd innregnes ved at tilskuddet føres som utsatt inntekt.

1.20 Inntektsskatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Selskapene regnskapsfører tidligere ikke-regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at selskapet kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad selskapet ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidig skattesats til de selskapene i konsernet hvor det har oppstått midlertidige forskjeller. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi og er klassifisert som et anleggsmiddel (langsiktig forpliktelse) i balansen. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

1.21 Nedskrivning av eiendeler

Nedskrivning av eiendeler foretas ved verdifall som må forventes ikke å være forbigående. Dersom det er identifisert behov for nedskrivning, blir driftsmidlet nedskrevet til laveste verdi av balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi og bruksverdi. Ved vurdering av gjenvinnbart beløp benyttes beste estimat. Vurderingsenheten ved vurdering av verdifall bestemmes av det laveste nivået hvor det er mulig å identifisere kontantstrømmer som er uavhengige av kontantstrømmene fra andre grupperinger av anleggsmidler. En tidligere nedskrivning reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Reverseringen er begrenset til balanseført verdi etter fradrag for akkumulerte avskrivninger beregnet som om nedskrivningen ikke hadde funnet sted.

1.22 Segment

For ledelsesformål er konsernet organisert i fire forskjellige divisjoner etter produkt/tjenestespekter. Segmentene er identifisert basert på ulik risiko og avkastningsprofil. Divisjonene utgjør basisen for den primære segmentrapporteringen. Finansiell informasjon vedrørende segmenter og geografisk fordeling er presentert i note 2.

I segmentrapporteringen er internfortjeneste ved salg mellom de ulike segmentene eliminert.

Segmentrapporteringen er tilsvarende den interne rapporteringen som blir gitt til beslutningstaker. Beslutningstakerne som er ansvarlig for å allokere ressurser og vurdere lønnsomhet for segmentene er identifisert som ledergruppen som tar strategiske beslutninger.

1.23 Betingede forpliktelser og eiendeler

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser.

En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det foreligger en viss sannsynlighet for at en fordel vil tilflyte konsernet.

1.24 Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

1.25 Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig utsatt skatt, virkelig verdi av eiendeler og gjeld ved oppkjøp og avvikling, aktivering av utvikling, anleggsmidler og vurdering av goodwill. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Når regnskapene for selskapet utarbeides kreves det i henhold til de generelle regnskapsprinsippene i IFRS at ledelsen i selskapet utarbeider estimater som påvirker eiendeler, gjeld, inntekter og utgifter i selskapet for regnskapsperioden. I tillegg skal det legges ved en oversikt over eventuelle eiendeler eller gjeld lagt ut for salg. Senere oppnådde resultater kan avvike fra estimatene.

Enkelte beløp som er inkludert i regnskapene, er basert på estimater som krever at ledelsen i selskapet må legge forutsetninger til grunn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Regnskapsmessige estimat er viktig for vurderingen av de framlagte regnskaper og krever at ledelsen i selskapet har vurdert de vanskeligste og mest komplekse forhold for selskapet etter beste evne. Disse sakene kan av natur være usikre og ledelsens beste estimat er lagt til grunn. Ledelsen vurderer estimatene løpende og de er basert på historiske resultater og erfaringer. Ledelsen konsulterer sine rådgivere, følger med på trender og andre metoder ledelsen finner fornuftig å benytte i den gitte situasjon i tillegg til prognoser på fremtidig utvikling. Se også note 1.

1.26 Nye prinsipper

Det utarbeides nye standarder, endringer i eksisterende standarder og nye fortolkninger løpende. De færreste av disse har innvirkning av betydning for Medistim ASA. De mest sentrale endringene er omtalt nedenfor.

1.27 Virkning av implementering av nye standarder under IFRS

IFRS 5 – anleggsmidler holdt for salg: Medistim hadde ingen anleggsmidler holdt for salg i 2016 og har således ikke ført til endringer i regnskapene.

IFRS 7 – Finansielle instrumenter og opplysninger: Endringen er innarbeidet i regnskapene for 2016.

IFRS – 11 Felles arrangement: Medistim har ingen slike forhold i 2016 som gjør at selskapet må endre regnskapene.

IAS 27 – Åpner for bruk av egenkapitalmetoden i separat finansregnskap: Medistim konsoliderer alle datterselskap 100 % og endringen hadde ingen virkning på Medsitims regnskap i 2016.

IAS 16 og 38 avskrivningsmetoder: Medistim ASA har per 2016 innarbeidet endringen uten at det påvirket regnskapene for 2016.

1.28 Virkning av nye fremtidige standarder under IFRS.

Noteopplysninger om standarder og fortolkninger som er offentliggjort, men ikke effektive og som selskapet ikke har anvendt, men som kan påvirke selskapets regnskaper.

IFRS 9- finansielle instrumenter: Klassifisering og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser. Ny standard er klar og må senest innarbeides i 2018. Medistim må analysere effekten av implementeringen.

IFRS 15 – Inntektsføring av kundekontrakter: Standarden trer i kraft fra 01.01.2018. Medistim har i 2016 ingen langsiktige kontrakter med milepælsleveranser og det er ikke forventet at standarden vil ha innvirkning på konsernets regnskaper, men vil undersøke dette nærmere i løpet 2017.

IFRS 15 og 16 – leieavtaler: Endringene i standardene er at skille mellom finansiell leasing og operasjonell leasing opphører og at all leasing vil bli behandlet som finansiell leasing. Konsekvensen av dette kan være at alle leieavtaler i Medistim vil bli ført opp i balansen som en eiendel med en tilsvarende forpliktelse. Medistim har foreløpig ikke full oversikt over konsekvensene av standarden og vil rede dette ut i løpet av 2017. Standarden vil trå i kraft fra 1. januar 2019.

IFRIC 22– transaksjoner i utenlandsk valuta: Standarden trer i kraft 01.01.2018 og gir veiledning for fastsettelse av transaksjonstidspunkt og valutakurs ved forskuddsbetalinger. Standarden er ikke forventet å påvirke Medistims regnskaper i vesentlig grad.

Øvrige nye standarder, endringer i eksisterende standarder og fortolkninger forventes ikke å medføre endringer av betydning for Medistim.

Noter til regnskapet

Note 1 Estimatusikkerhet

Selskapets vesentligste regnskapsestimater er knyttet til følgende poster:

- Goodwill
- Forskning og Utvikling (FoU)
- Utsatt skattefordel
- Andre avsetninger

Goodwill

Selskapets balanseførte goodwill vurderes årlig for nedskrivning. Goodwill oppstod ved oppkjøp av distribusjonsselskapet Medistim Norge AS som ble gjennomført med effekt fra 01.01.02 og oppkjøp av Kir-Op AS som ble gjennomført 06.07.06. Samlet bokført goodwill var ved årsskiftet 2016 14,1 MNOK. Ved oppkjøpet av Medistim Norge AS ble det allokert 7,9 MNOK til goodwill og ved oppkjøpet av Kir-Op AS 6,2 MNOK. Goodwill i begge selskap er relatert til ansattes kompetanse og erfaring med å drive distribusjonsvirksomhet, samt synergi i form av sparte kostnader ved samling av felles funksjoner. Begge selskaper distribuerer tredjepartsprodukter innen kirurgi. Selskapene ble i løpet av 2006 fusjonert og goodwill ble fra 2007 vurdert samlet for nedskrivning siden virksomhetene er innen samme segment. Den samlede verdien av virksomheten er i stor grad påvirket av å opprettholde produktporteføljen. Gjenvinnbart beløp fra de kontantgenererende enhetene ble større enn bokført verdi, og det var ikke nedskrivningsbehov i 2016. Se note 11 for omtale av forutsetninger lagt til grunn.

FoU

Utviklingskostnader aktiveres når det er sannsynliggjort at det gir et nytt produkt eller en forbedring av eksisterende produkter. I tillegg må prosjektet ha et inntekspotensial som overstiger investeringen. Balanseført verdi pr. 31.12.2016 var 31,7 MNOK. Estimatenes som er grunnlaget for aktivering av utviklingskostnadene er foretatt av ledelsen, og det vil være usikkerhet knyttet til vurderingene av inntektsstrømmer av produkter som nylig er lansert. Aktivert utvikling avskrives over tre år til åtte år. Åtte år benyttes dersom det er et helt nytt produkt som danner grunnlag for en ny generasjon av produkter, og/eller som er en ny teknologisk plattform å bygge en ny generasjon av produkter på. Basert på ny plattform eller produkt vil det utvikles forbedringer og ny funksjonalitet. Ny funksjonalitet og forbedringer avskrives over tre år. Bakgrunnen for dette er den raske teknologiske utviklingen. Innen tre år er det antatt at hele eller deler av eksisterende teknologi vil bli oppdatert.

Utsatt skattefordel

Balanseført utsatt skattefordel i konsernregnskapet er bokført til 3,2 MNOK per utgangen av 2016. Utsatt skattefordel er knyttet til skattereduserende midlertidige forskjeller knyttet til driftsmidler. All utsatt skatt er innregnet pr. 31.12.2016, da selskapet mener det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil overstige skattereduserende midlertidige forskjeller. Selv om selskapets ledelse er optimistisk med tanke på framtidig inntjening er det alltid usikkerhet knyttet til dette.

Varelageravsetning og tap på krav

Konsernet har en avsetning for tap på krav på 212 TNOK. Konstatert tap på krav har siste 10 år vært i snitt på 183 TNOK. Konsernets kunder er i hovedsak sykehus med offentlig finansiering. Risikoen for tap på krav ansees derfor av selskapet som lav. Det er fortsatt en varelageravsetning på 1.773 TNOK. Avsetninger er relatert til service lager og demonstrasjonslager som er skrevet ned med hhv 50 % og 75 %. Det kan være noe usikkerhet i den reelle verdien.

Usikkerhet knyttet til levetid på eiendeler som avskrives anses av ledelsen i selskapet som lav og det er ingen annen vesentlig estimatusikkerhet knyttet til selskapets øvrige eiendeler og gjeld.

Note 2 Segmenter

Segmentinformasjon presenteres for driftssegment og geografisk segment.

Konsernets virksomhet er delt inn i strategiske forretningsenheter som er organisert og ledet separat. De forskjellige driftssegmentene selger forskjellige produkter eller samme produkt på en annen måte, har separate kunder og har ulik risiko- og avkastningsprofil. Inndelingen er også i henhold til konsernets interne rapporteringsstruktur. Virksomheten er delt inn i følgende områder:

1. Leie av utstyr
2. Kapital og forbrukssalg
3. Distribusjon og salg av tredjepartsprodukter

Medistim har en fleksibel forretningsmodell i USA, og lar det være opp til kunden om de vil leie utstyret eller kjøpe det som kapitalvare med prober som forbruksvare. Med MiraQ-produktet er det åpnet for å leie systemet og kjøpe prober som forbruksvare. De fleste kundene i USA leier utstyret per 31.12.2016.

Leie av utstyr innebærer at utstyr plasseres ut til kunden gratis mot at det kjøpes en prosedyre for hver gang utstyret benyttes. En prosedyre tilsvarer en operasjon. Kunden kjøper et smartkort som åpner systemet for bruk. For kunden blir det et rent forbrukskjøp og det er Medistim som eier alt utstyr som er ute hos kundene. Forretningsmodellen benyttes i USA hvor helsevesenet er stykkprisfinansiert. Ved å utplassere utstyret gratis og kun ta betalt for bruk av utstyret gir dette en enklere finansiering. Det gir også en lavere terskel til å ta i bruk utstyret ved at en unngår store investeringer i forkant. Utenfor USA er ikke stykkprisfinansieringen fokusert på samme måte slik at utplassering av utstyr egner seg ikke tilsvarende andre steder. Dessuten har flere sykehus utenfor USA en policy om at de skal eie det utstyret de benytter. Utenfor USA egner det seg derfor bedre med kapitalsalg av system med tilhørende forbrukssalg av prober. Siden kunden fysisk har kontroll på utstyret skal inntektene relatert til prosedyresalget defineres som leieinntekt etter IFRIC 4. Fordelingen av leieinntekter er basert på forventet levetid på systemet og normalforbruk av prober ved et kapitalsalg. Dette gir en fordeling av inntektene med 48 % til systemleie og 52 % til probeleie. Se også omtale under punkt 1.8 under regnskapsprinsipper. Dersom en kunde ikke håndterer utstyret riktig, og det går i stykker, er kunden erstatningsansvarlig ovenfor selskapet. Det er mest vanlig at en kunde ødelegger prober. Hovedårsaken til at en kunde ødelegger en probe er at de er rengjort med kjemikalier de er merket med at de ikke tåler. Kunden må i slike tilfeller erstatte proben og Medistim fakturerer for en ny probe. Kunder som kun leier systemet vil måtte kjøpe prober for å kunne benytte utstyret. Det er av den grunn registrert probe inntekter for segmentet. I leieavtalene med kundene er det en minimums klausul som gir Medistim rett til å trekke utstyret tilbake dersom en kunde benytter utstyret mindre enn det som står i kontrakten. Det hender at kunder ønsker å beholde utstyret i slike tilfeller uten at de kan garantere økt bruk. I slike tilfelle hender det at kunden kjøper ut utstyret og derfor er det registrert system og probesalg i segmentet. Minimums bruk er 100 prosedyrer per år som gir en minimumsinntekt på USD 25.000. Kundene er bundet opp for 1-3 år av gangen. Årlig inntekt på kontraktene er vist nedenfor og var i 2016 på 81,9 MNOK.

Kapital og forbrukssalg er basert på de samme produktene som for leie av utstyr. Dette er egenutviklede produkter som produseres og distribueres via et distribusjonsnettverk med mindre konsernet har lokal representasjon. Systemene selges som kapitalvare og probene selges som forbruksmateriell. Salg av utstyret som kapital med tilhørende probe har en forskjellig risiko og avkastningsprofil sett i forhold til utleie. Det blir derfor behandlet som eget segment.

Distribusjon og salg av tredjepartsutstyr er et eget segment. Konsernet selger tredjepartsprodukter i Norge og Danmark. For mindre markeder er det behov for å kunne tilby mer enn ett produkt for å ha en lønnsom virksomhet. Dessuten velges det ut produkter rettet mot de samme kundegruppene.

Medistim ASA benytter geografisk segment i tillegg til driftssegment i sin rapportering. Konsernets aktiviteter etter geografi er fordelt inn i følgende regioner: USA, Europa, Asia og resten av verden. Inndelingen er basert på lokalisering av kunder. USA er et viktig geografisk område for Medistim ASA. Det er kun i USA selskapet selger prosedyrer innen hjertekirurgi. Dessuten er USA det største markedet for Medistim sine produkter og utgjør 33 % av verdensmarkedet. Det blir derfor viktig for ledelsen i selskapet å følge utviklingen i USA. I Europa har selskapet den høyeste markedspenetrasjonen, mens Asia er den regionen hvor det er forventet økt behov for Medistim sine kvalitetsprodukter etter hvert som de tilegner seg vestlig livsstil. En geografisk inndeling for å overvåke USA med størst potensial, Europa hvor markedspenetrasjonen er sterkest og Asia med det største fremtidige vekstpotensial er viktig for selskapet for å følge markedstrendene og er derfor en naturlig rapporteringsstruktur.

Transaksjoner mellom forretningsenheter er basert på markedsvilkår. Segment omsetning, segmentkostnader og segmentresultat inkluderer transaksjoner mellom segmenter. Transaksjonene mellom segmentene er eliminert.

Fordeling av salg og resultat driftssegment

Segment	Leie av utstyr		Kapital/forbrukssalg		Tredjepartsprodukter		Elim./ikke allokert		Konsern	
1 = NOK 1000	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015
Salg:										
Leieinntekter systemer	39 324	33 893	-	-	-	-	-	-	39 324	33 893
Leieinntekter prober	42 600	36 717	-	-	-	-	-	-	42 600	36 717
Prober			70 446	64 135	-	-	-	-	70 446	64 135
System	3 353	1 192	14 361	11 668	-	-	-	-	17 714	12 860
Ultralydavgjøring	5 713	4 417	15 281	17 974	-	-	-	-	20 994	22 391
Ultralydavgjøring prober	-	-	3 146	3 885	-	-	-	-	3 146	3 885
Tredjepartssalg	-	-	-	-	68 448	76 089	-	-	68 448	76 089
Annet	-	-	5 388	1 459	-	-	-	-	5 388	1 459
Totalt eksternt salg	90 990	76 219	108 622	99 121	68 448	76 089	-	-	268 060	251 429
Internt salg	45 269	39 899	27 477	23 556	-	-	-72 746	-63 455	-	-
Sum driftsinntekter	136 259	116 118	136 099	122 677	68 448	76 089	-72 746	-63 455	268 060	251 429
Andre driftskostnader	12 882	13 839	26 310	23 810	6 112	6 378	-	-	45 304	44 027
Segmentresultat før skatt	18 821	12 593	27 732	32 841	6 974	10 211	-	-	53 527	55 645

Segment	Leie av utstyr		Kapital/forbrukssalg		Tredjepartsprodukter		Eliminerings		Konsern	
	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015	2 016	2 015
Salg i antall										
Prosedyrer	46 201	40 036	-	-	n.a	n.a	-	-	46 201	40 036
Prober	1 918	1 730	6 208	5 904	n.a	n.a	-	-	8 126	7 634
System	6	3	71	67	n.a	n.a	-	-	77	70
Ultralydavgjøring	7	6	33	49	n.a	n.a	-	-	40	55
Ultralydavgjøring prober	73	52	53	69	n.a	n.a	-	-	126	121

Fordeling av gjeld og eiendeler driftssegment

Segment	Leie av utstyr			Kapital/forbrukssalg			Tredjeparts- produkter			Elim./ikke allokert			Konsern		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
1 = NOK 1000															
Immaterielle eiendeler	15 850	17 828		21 680	23 126		14 168	14 168		-	-		51 698	55 122	
Varige driftsmidler	13 177	11 481		3 530	405		1 697	2 272		-	-		18 404	14 158	
Omløpsmidler	30 643	20 963		98 268	89 923		41 878	58 718		-23 842	-19 848		146 947	149 756	
Sum eiendeler	59 670	50 272		123 478	113 454		57 743	75 158		-23 842	-19 848		217 049	219 036	
Egenkapital	73 149	66 556		32 494	30 025		61 062	59 583		-	-		166 704	156 164	
Langsiktig gjeld	-	-		2 552	7 001		-	-		-	-		2 552	7 001	
Kortsiktig gjeld	24 759	21 182		36 875	38 550		10 001	15 987		-23 842	-19 848		47 793	55 871	
Gjeld og egenkapital	97 908	87 738		71 920	75 576		71 063	75 570		-23 842	-19 848		217 049	219 036	
Investeringer	6 293	6 379		5 639	5 261		1 523	136		-	-		13 455	11 775	
Avskrivninger	6 412	5 331		5 003	4 484		311	828		-	-		11 726	10 642	
Nedskrivninger	-	-		-	-		-	2 747		-	-		-	2 747	

Fordeling av salg, gjeld og eiendeler etter geografisk segment

Geografisk segment fordeling	USA			Europa			Asia			Resten av verden			Konsern		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014	2016	2015	2014
1 = NOK 1000															
Salg	90 990	76 219		136 383	141 715		24 805	21 703		15 883	11 792		268 061	251 429	
Eiendeler	59 670	50 272		148 279	157 916		4 446	5 434		4 655	5 414		217 049	219 036	
Investeringer	6 293	6 379		7 162	5 397		-	-		-	-		13 455	11 775	
Salg i antall															
Prosedyrer	46 201	40 036		-	-		-	-		-	-		46 201	40 036	
Prober	1 918	1 730		3 833	4 124		1 651	1 190		724	590		8 126	7 634	
System	6	3		40	33		20	29		11	5		77	70	
Ultralydsavbildning	7	6		7	20		14	16		12	13		40	55	
Ultralydsavbildning prober	73	52		13	21		22	28		18	20		126	121	

For immaterielle eiendeler er aktivert utvikling fordelt likt mellom leie av utstyr innen hjertekirurgi og kapital/forbrukssalg innen hjertekirurgi fordi det er de samme produktene som selges. Samme fordeling for aktivert utvikling er foretatt i 2015. Utbytte og sletting av egne aksjer er fordelt andelsmessig mellom kapitalsalg og leie innen hjertekirurgi, samt tredjepartsprodukter.

Note 3 Fordeling av inntekter og varekostnad

1 = NOK 1000	2016	2015
Salg av tredjepartsprodukter	68 448	76 089
Probesalg	70 446	64 135
Systemsalg	17 714	12 860
Ultralydavbuilding	20 994	22 391
Ultralydavbyggingsprober	3 146	3 885
Leieinntekter	81 924	70 610
Annet	5 388	1 459
Sum salgsinntekter	268 061	251 429

Se note 2 for beskrivelse av leieinntekter

Varekostnad består av følgende:

1 = NOK 1000	2016	2015
Kostnader tredjepartsprodukter	41 232	41 597
Komponentkostnader	18 567	16 372
Utvikling	1 312	1 382
Emballasje og forbruksmaterieil	980	2 483
Frakt og spedisjon	2 867	2 819
Sum varekostnad	64 957	64 653

Note 4 Lønnskostnader og godtgjørelser

Lønnskostnader var som fordelt som vist nedenfor:

1 = NOK 1000	2016	2015
Lønn	69 406	64 266
Arbeidsgiveravgift	8 672	8 145
Bonus/kommisjon	4 878	4 699
Innskuddsbasert pensjonskostnader	3 027	2 997
Styrehonorarer	1 255	910
Andre sosiale kostnader	2 480	-1 914
Totale lønnskostnader	89 719	79 102

Gjennomsnittlig antall ansatte var:

	2016	2015
USA	23	21
Tyskland	4	4
UK	1	1
Danmark	1	1
Norge	61	60
Totalt	90	87

Ytelser til revisor

1 = NOK 1000	2016	2015
Kostnadsført lovpålagt revisjonshonorar	537	482
Honorar andre tjenester	-	9
Totalt fakturert fra revisor	537	491

Beløpene er uten mva.

Note 5 Pensjonskostnader og forpliktelser

Den innskuddsbaserte ordningen gir en dekning på 5 % på lønnsnivå inntil 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G beløp) og 8 % dekning på lønn fra 7 til 12 G i folketrygden. Premien for innskuddsordningene i konsernet var i 2016 3.012 TNOK, mens den i 2015 var 2.997 TNOK. De norske selskapene i konsernet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes ordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Note 6 Driftsmidler og avskrivninger

1 = NOK 1000	Maskiner og utstyr 2016	Andre driftsmidler 2016	Sum 2016 driftsmidler	Maskiner og utstyr 2015	Andre driftsmidler 2015	Sum 2015 driftsmidler
Anskaffelseskost						
Balanse 1. januar	41 196	10 189	51 384	37 926	9 819	47 745
Tilgang	7 932	539	8 471	3 616	369	3 985
Avgang	-	-	-	-346	-	-346
31. desember	49 128	10 728	59 855	41 196	10 189	51 384
Akkumulert av- og nedskrivninger						
Balanse 1. januar	28 236	8 989	37 225	24 475	7 994	32 469
Årets avskrivninger	3 451	657	4 107	3 820	938	4 758
Omregningsdifferanser	-101	-18	-119	58	-58	1
31. desember	31 787	9 664	41 451	28 237	8 990	37 226
Regnskapsført verdi	17 341	1 064	18 404	12 959	1 199	14 158
Avskrivnings%	14-33 %	20-33 %		14-33 %	20-33 %	
Økonomisk levetid	3-7 år	3-5 år		3-7 år	3-5 år	
Avskrivningsmetode	lineært	lineært		lineært	lineært	

Fullt avskrevne anleggsmidler

Maskiner og utstyr med total kostpris på 4,5 MNOK var fullt ut avskrevet, men fortsatt i bruk pr 31.12.2016.

Kasserte anleggsmidler

Ingen anleggsmidler var klar for kassering i 2015 og 2016.

Anleggsmidler midlertidig ute av drift

Alle anleggsmidler var i drift pr. 31.12.2016.

Nedskrivning

Ledelsen har vurdert anleggsmidlene og det er ikke funnet behov for å nedskrive verdien på anleggsmidlene. Ved eventuell nedskrivning benyttes gjenvinnbart beløp for eiendelen.

Sikkerhetsstillelser

Pr. 31.12.2016 er eiendeler med verdi inntil 13.000 TNOK stillet som sikkerhet for konsernets ramme til å handle terminkontrakter og som sikkerhet for lån. Pr. 31.12.2015 var tilsvarende beløp stillet som sikkerhet til samme formål som pr. 31.12.2016.

Note 7 Andre driftskostnader

1 = NOK 1000	2016	2015
Kontor og lokaler	5 457	5 471
Reisekostnader	9 354	10 107
Markedsføring	4 224	3 314
Innleide tjenester	13 402	13 448
Forsikringer	1 559	1 449
Frakt	1 826	1 103
Kommunikasjon	1 296	1 209
IT-kostnader	3 290	3 078
Annet	4 896	4 847
Totalt	45 304	44 027

Note 8 Finansinntekter og kostnader

Selskapet hadde 5,6 MNOK i rentebærende gjeld pr. 31.12.2016. Perioder med overskuddslikviditet gav en renteinntekt på 102 TNOK. Øvrig finansinntekter og -utgifter var relatert til eksponering mot valuta. Finansinntekter og kostnader er vist i tabellen nedenfor. Se note 19 for kommentar om finansiell risiko og eksponering.

1 = 1000 NOK	2016	2015
Renteinntekt	102	194
Andre finansinntekter	-	33
Valutagevinst	7 404	10 527
Sum finansinntekt	7 506	10 754
Valutatap	-9 983	-4 839
Rentekostnad på lån	-351	-527
Andre finanskostnader	-	-
Sum finanskostnader	-10 334	-5 366
Netto finanskostnader	-2 828	5 388

Note 9 Beregning av skatt og midlertidige forskjeller

Årets skattekostnad fremkommer slik:

1 = NOK 1000	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat	13 594	14 831
Endring i utsatt skattefordel	834	392
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	14 429	15 223
Avstemming skattekostnad mot ordinært resultat før skatt		
Årets totale skattekostnad	14 429	15 223
25% av resultat før skatt	12 767	14 901
Differanse på grunn av permanente forskjeller og ulike skattesatser	-1 662	-322
Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:	2016	2015
Resultat før skattekostnader	53 527	55 645
Permanente og andre forskjeller	3 216	-265
Differanse på grunn av ulik skattesats	4 011	-615
Endring i midlertidige forskjeller	-3 039	1 615
Skattepliktig inntekt	57 715	56 380
Beregnet skatt av alminnelig inntekt:	14 429	15 223
Total skatt	14 429	15 223
Betalbar skatt i balansen:	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat	14 429	15 223
Forskuddsbetalt skatt	-2 508	-2 198
Utnyttelse av utsatt skattefordel	-834	-392
Sum betalbar skatt	11 086	12 632
Spesifikasjon av utsatt skatt		
Forskjeller som utlignes	2016	2015
Anleggsmidler	-12 086	-16 045
Omløpsmidler	-1 429	-2 964
Andre forpliktelser	641	3 370
Sum forskjeller	-13 219	-16 074
Utsatt skattefordel 24 %	-3 173	-4 018
Balanseført utsatt skattefordel	-3 173	-4 018

Balanseføring av utsatt skattefordel er basert på en fremtidig utnyttelse av negative midlertidige forskjeller. Det er ingen tidsbegrensning for utnyttelse av midlertidige forskjeller. Skattesatser i Tyskland og USA er ulike fra norske skattesatser. For 2016 gir dette utslag i at totalt skattesats for konsernet er på 27,00 %. Se også kommentar under note 1 som omhandler utsatt skatt.

Skattekostnaden for konsernet fordeler seg geografisk som følger:

1 = NOK 1000	2016	2015
Norge	9 129	13 125
Tyskland	2 081	1 204
USA	3 215	947
Danmark	4	-100
Totalt	14 429	15 223

Note 10 Resultat pr. aksje

1 = NOK 1000	2016	2015
Årets resultat	39 078	40 422
Gjennomsnittlig vektet antall utestående aksjer 31.12		
Utstedte ordinære aksjer	18 150	18 141
Gjennomsnittlig vektet antall utestående aksjer 31.12	18 150	18 141
1 = NOK 1		
Fortjeneste per aksje	2016	2015
Ordinært	2,15	2,23
Utvannet	2,15	2,23
Utbetalt utbytte	29 950	25 362
Vedtatt utbytte pr. aksje	1,65	1,40
Foreslått utbytte pr. aksje	1,75	1,65

Selskapet har ikke preferanseaksjer. Ordinært resultat pr. aksje er beregnet som forholdet mellom årets resultat som tilfaller de ordinære aksjeeierne, dvs. årets resultat, og vektet gjennomsnittlig utestående ordinære aksjer. Ordinære aksjer som utstedes eller kjøpes tilbake av selskapet veies til den del av rapporteringsperioden de har vært utestående. I 2016 var det utestående aksjeopsjoner til CEO. Ordningen er beskrevet under kapittel 3 kompensasjon til ledende ansatte på side 19 og i note 20. Beholdningen av egne aksjer var 186 000 per 31.12.2016.

Note 11 Immatrielle eiendeler

Aktivert utvikling og utsatt inntekt

Balanseførte utviklingskostnader inkluderer utgifter som er pådratt i forbindelse produktforbedringer på MiraQ Cardiac og MiraQ Vascular-produktene. Dette er forbedringer basert på MiraQ-systemplattformen med tilhørende prober. MiraQ-produktene er modulbasert og fleksibel med tanke på konfigurasjoner kunden ønsker å benytte. Totalt er det i 2016 aktivert 3,6 MNOK. MiraQ-plattformen er grunnlaget for framtidige modeller fra Medistim.

Opparbeidet immatrielle eiendeler:

1 = NOK 1000	Utviklings- kostnader 2016	Utviklings- kostnader 2015
Kostpris		
Inngående balanse	61 596	54 778
Tilgang internt	2 519	3 820
Tilgang eksternt	1 144	2 998
31. desember	65 258	61 596
Akkumulerte av- og nedskrivninger		
Inngående balanse	25 939	20 054
Årets avskrivning	7 619	5 885
31. desember	33 558	25 939
Netto regnskapsført verdi	31 700	35 657

Kontantstrømmer fra utviklingsprosjektene er beregnet ved å ta utgangspunkt i selskapets budsjett for 2017 og strategiplan for årene 2018 og 2019. Kontantstrømmer utover 3 år er beregnet etter forventet levetid på produktet. Kontantstrømmene er neddiskontert med 16,0 % før skatt som innebærer et påslag på 12,0 % på risikofri rente.

Avbildningsteknologi videreført til ny systemplattform MiraQ:

Avbildningsmuligheten representerer en vesentlig funksjon ved at innsiden av blodårer vises. Dette har en klinisk nytte for kirurgen ved at kirurgen kan sette diagnose raskere ved eventuelle feil. Dessuten er trenden innen kirurgi mindre inngrep, som setter større krav til utstyr som kan gi den oversikten som da forsvinner. Avbildning åpner også for nye bruksområder og kan erstatte annet utstyr i en operasjonssal. Med multifunksjonalitet for kirurgen økes systemets verdi betraktelig. Selskapet har over tid gjennom sitt kontaktnett av kirurger og distributører mottatt ønsker og forespørsler om avbildningsfunksjonalitet og et prosjekt ble startet opp i 2005. Medistim konstaterte raskt sammen med kirurger gjennom forsøk på dyr, at det lot seg gjennomføre å få fram ønskede bilder. Senere forsøk på eget utstyr var vellykkede, og bildene var av en god kvalitet. Produktet ble klart for salg i 2009.

I 2016 har utstyret vært operativt i klinikk og utstyret selges i Europa, Asia, Kina og USA. Erfaringene hos kunder med utstyret i klinikk er gode.

Avbildningsteknologien er videreført i den nye teknologiske plattformen, MiraQ, som danner basis for selskapets framtidige teknologiske utvikling. Billeddiagnostikk funksjonaliteten hever selskapets teknologi betydelig og vil være grunnlaget for fremtidig utvikling i mange år. Produktet avskrives således over 8 år. Dette er i tråd med selskapets tidligere erfaringer med introduksjon av ny teknologi og produkter som har vart i mer enn 10 år og som fortsatt er i bruk. Teknologien er fortsatt meget aktuell og er en viktig komponent i Medistims REQUEST-studie.

I forbindelse med avbildningsprosjektet kvalifiserte Medistim ASA for OFU-midler og fikk en ramme på 5,85 MNOK. Prosjektet ble avsluttet i 2009 og Medistim har gjennom prosjektets levetid mottatt 100 % av bevilgningen gjennom OFU ordningen. Bokført verdi av produktet var pr. 31.12.2016 4,5 MNOK. Det er ikke foretatt ytterligere aktiveringer i 2016.

Prober til karkirurgi – PV-proben:

Innen kar kirurgi er det et tilsvarende behov for å måle blodstrøm som innen hjertekirurgi. Innen visse miljøer i kar kirurgien er Medistims utstyr benyttet til tross for at probene er tilpasset hjertekirurgi. Selskapet har sett et økende behov over tid og i 2011 utviklet selskapet en spesialdesignet probe til bruk innen vaskulær kirurgi. Markedet innen kar kirurgi er stort og det utføres ca 600.000 prosedyrer årlig. Til sammenligning utføres det ca 700.000 prosedyrer pr. år innen hjertekirurgi. Dette er således et betydelig marked som Medistim kan tilpasse sine løsninger uten for stor investeringer. De første probene ble tilgjengelig for salg mot slutten av 2011 og selskapet hadde pr. 31.12.2011 investert 2,6 MNOK i et nytt produkt. Det er foretatt ytterligere aktiveringer i prosjektet i 2014 med 0,8 MNOK hvor hensikten er å ta fram prober av samme sorten, men i mindre størrelser. De nye størrelsene ble ferdigutviklet i løpet av 2015 og ytterligere 3,73 MNOK ble aktivert. Ytterligere forbedringer var aktivert i 2016 med 1,7 MNOK og bokført verdi per 31.12.2016 var 6,8 MNOK. Antatt levetid for PV probene er 8 år.

Ny systemplattform; MiraQ med produktene MiraQ Cardiac og MiraQ Vascular:

Ved inngangen til 2016 var det totalt investert 22,0 MNOK i den nye systemplattformen som representerer Medistims 4. generasjon av ultralyds transittid måling og ultralyd avbildning for kvalitetssikring og guiding innen kirurgi. Den nye plattformen har fleksibilitet som tillater bedre kundetilpasning til flere applikasjoner, samtidig som den sikrer et teknologisk løft slik at Medistims ledende posisjon opprettholdes og styrkes. Produktet MiraQ Cardiac basert på den nye plattformen ble lansert i markedet i slutten av 2014. I 2015 ble MiraQ Vascular-produktene lansert. Samtidig som nye prober innenfor det vaskulære segmentet ble introdusert i 2015 ble også systemet MiraQ Vascular introdusert på markedet høsten samme år. Totalt ble det investert ytterligere 3,05 MNOK i MiraQ-systemplattformen i 2015. I 2016 ble det investert ytterligere 1,9 MNOK i produktet. Investeringene bestod av produktforbedringer og godkjenninger for salg i Japan og Kina. Bokført verdi per 31.12.2016 var 19,7 MNOK. Antatt levetid er 8 år.

Oppsummering:

Verdien av prosjektene testes årlig for nedskrivning. I nedskrivningstesten av kontantstrømmer er en forventet levetid på produktet benyttet. Testene viser at produktene vil gi en økonomisk gevinst utover balanseført verdi. Midler benyttet til forskning- og utvikling var på totalt 9,3 MNOK i 2016 mot 11,0 MNOK i 2015. Av dette ble 3,6 MNOK aktivert i 2016 og 6,8 MNOK aktivert i 2015. Pr. 31.12.2016 hadde selskapet oppført OFU midler i balansen som utsatt inntekt med 0,7 MNOK og 0,7 MNOK ble bokført som inntekt i løpet av 2016. Utsatt inntekt inntektsføres i takt med avskrivningstiden på aktivert utvikling knyttet til avbildningsfunksjonaliteten. Totalt ble det kostnadsført 5,7 MNOK utviklingskostnader i 2016 mot 4,2 MNOK i 2015. Kostnadsført utvikling ovenfor er etter at aktivert utvikling er hensyntatt. All utvikling foregår i morselskapet.

Forventet kontantstrøm fra aktiverte produkter er på 153,2 MNOK basert på estimater og forutsetninger beskrevet ovenfor. Tabellen nedenfor viser utslagene på endringer i diskonteringsrente eller driftsmargin gitt alt annet likt for aktivert utvikling:

Diskonteringsrente	16,0 %	27,0 %	37,0 %
Beregnet verdi i MNOK	153,2	105,7	80,3
Driftsmargin i %	20,0 %	10,0 %	5,0 %
Beregnet verdi i MNOK	153,2	64,7	20,2

Goodwill:

Nedskrivningstest er utført for følgende kontantstrømgenererende enheter som har vesentlig balanseført goodwillpost:

1 = NOK 1000	2016	2015
Medi-Stim Norge AS	7 960	7 960
Tilgang ved oppkjøpet av Kir-Op AS	6 168	6 168
Total goodwill Medistim Norge AS	14 128	14 128

Goodwill er knyttet til tredjepartsprodukt-segmentet. Nedskrivningstest er utført ved å beregne kontantstrøm fra Medistim Norge AS. Dette er beregnet ved å ta utgangspunkt i selskapets budsjett for 2017 og strategiplan for årene 2018 til 2020, mens 2021 er lagt

inn med en 2 % vekst sammenlignet med 2020. Kontantstrømmer utover 5 år er beregnet etter Gordons vekstformel med en vekst på 2 % i terminalverdien. Kontantstrømmene er neddiskontert med 16,0 % før skatt som innebærer et påslag på 12,0 % på risikofri rente. Gjenvinnbart beløp fra den kontantstrøm genererende enheten ble større enn bokført beløp av enhetene inklusive goodwill, og dermed var det ingen nedskrivningsbehov av goodwill.

Beregningene i nedskrivningstestene er mest sensitive for endringer i følgende kriterier:

1. Opprettholde markedsandeler og agenturer
2. Opprettholdelse av marginer og prispress i markedet
3. Avkastningskrav
4. Fremtidig vekst
5. Endringer i valutakurser
6. Ansattes kompetanse

Opprettholde markedsandeler og agenturer:

Innen medisinsk utstyr investeres det betydelige midler i utvikling av nye produkter. Medistim Norge har enkelte agenturer som andelsmessig utgjør en stor andel av selskapets omsetning. Medistim Norges finansielle situasjon vil bli påvirket dersom et nytt produkt skulle komme til markedet og utkonkurrerer ett av dagens nøkkelprodukter. Tilsvarende vil selskapet kunne bli påvirket av at en leverandør vil bytte distributør eller gå direkte i det norske markedet. Det er av den grunn viktig for selskapet å opprettholde kunnskap og prestasjoner for å sikre at nøkkelagenturer beholdes. Tilsvarende er det viktig at selskapet har evnen til å vurdere trender og å ta inn agenturer som har et fremtidig potensial. Selskapets største agentur utgjør 20 % av omsetningen. Mistes dette agenturet samtidig med et annet agentur som utgjør 5 – 10 % av omsetningen må goodwill sannsynligvis nedskrives.

Opprettholdelse av marginer og prispress i markedet:

Selskapets største kunder er norske sykehus. Sykehusene organiserer seg stadig bedre og er mer effektive i sine innkjøpsrutiner. Innkjøp blir sentralisert og profesjonalisert i forhold til tidligere. Det stilles større krav til tilbyder hva angår kvalitet og priser. Selskapets evne til å opprettholde priser ved å tilby kvalitet og leveringssikkerhet på leveransene blir avgjørende i konkurransen om fremtidige kontrakter. Selskapet har en god dialog med sine produsenter og når konkurransen skjerpes bidrar leverandørene til en viss grad med å senke sine priser. Dog kan en ikke forvente at produsentene reduserer prisene så mye at det ikke påvirker Medistim Norge. Erfaringsmessig dekker produsentene omtrent 50 % av prisreduksjoner i en skjerpet konkurransesituasjon. En prisreduksjon på 10 % på alle produkter uten at produsentene reduserer sine priser vil medføre en nedskrivning av goodwill. Det er oppnådd lavere margin i 2016 som følge av den siste tids utvikling i valutakurser. Dette er forventet normalisert innen 2018 og dessuten har selskapet mulighet til å justere prisene i en viss grad dersom valutakurser endrer seg vesentlig.

Avkastningskrav:

Selskapet benytter et avkastningskrav som tilsvarende risikofri rente med et risikotillegg på 12,0 % før skatt. Avkastningskravet vurderes årlig og en endring i avkastningskravet vil kunne gi betydelige utslag i verdsettelsen av de immaterielle eiendelene. Risikofri rente er basert på 10-årig statsobligasjon som ved årsskifte var 4 %. Det er videre lagt til 4,5 % basert på 15 års renteswap, ytterligere 5 % markedsrisikopremie og 4 % i småbedriftspremie. Med en Beta på 0,82 blir renten før skatt 16 %.

Fremtidig vekst:

I analysen er det lagt inn fremtidig årlig vekst på mellom 5 % og 2 % i en fem års periode. For å klare denne veksten forutsetter det at selskapet forvalter sine agenturer effektivt, samt at nye agenturer tas inn for å erstatte de som går ut og ikke fornyes.

Endringer i valutakurser:

Medistim Norge kjøper inn varer fra utlandet i utenlandsk valuta og selger varene til kunder i Norge i NOK. En samlet endring i de valutaene selskapet er eksponert ovenfor gir direkte utslag i bedre eller dårligere margin. En endring i alle kurser med 5 % gir en endring i resultatet med 1,6 MNOK. Selskapet er mest eksponert ovenfor USD og EUR. Konsernet har valutainntekter i USD og EUR og eksponeringen nettes ut i den grad det er mulig.

Ansattes kompetanse:

Medistim Norge har over en årrekke opparbeidet sin kompetanse innen det medisintekniske markedet. Det er avgjørende for selskapets suksess at denne kompetanse oppdateres og videreføres til selskapets nye ansatte.

Endringer i analysen:

Dersom driftsmarginen i analysene endres fra 11,0 % til 5,0 % gitt alt annet likt vil goodwill verdiene måtte nedskrives. Endres diskonteringsrente fra 16,0 % til mer enn 37 % gitt alt annet likt vil goodwillverdiene måtte nedskrives.

Tabellen nedenfor viser utslagene på endringer i driftsmargin til selskapet eller diskonteringsrente gitt alt annet lik for Medistim Norge sine estimater for framtiden:

Diskonteringsrente	16,0 %	27,0 %	37,0 %
Beregnet verdi i MNOK	83,9	55,7	45,7
Driftsmargin	11,0 %	7,5 %	5,0 %
Beregnet verdi i MNOK	68,5	55,0	40,0

Merkenavn og kundeavtaler:

Medistim inngikk en lisens- og OEM avtale med em-tec GmbH i 2015 som gir selskapet eksklusiv, global og evigvarende rett til å markedsføre og selge em-tecs teknologi for transittid blodstrømsmåling (TTFM) for bruk på mennesker innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi. em-tecs flowmålingsprodukt er en enkel lavprismodell som er tiltenkt segmenter Medistim per i dag ikke dekker med sin egen produktportefølje. Det første Medistim-merkede produktet ble lansert i slutten av 2016. Som en kompensasjon for denne rettigheten betalte Medistim 2,7 MNOK som er oppført i balansen per 31.12.2016. Rettighetene er evigvarende, men vil bli avskrevet over 5 år. 5-årsperioden for avskrivninger starter i januar 2017 siden produktet ble lansert i slutten av 2016.

Note 12 Aksjer i datterselskaper

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte datterselskapene, basert på 100%:

1 = NOK 1000

Enhet	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Omsetning	Årsresultat
Medistim USA Inc.	34 910	24 760	10 150	98 064	5 625
Medistim Deutschland GmbH	14 622	3 661	10 962	36 574	6 247
Medistim Danmark Aps	2 203	1 403	800	3 492	12
Medistim UK Ltd	2 119	7 272	-5 154	2 956	-242
Medistim Norge AS	43 721	11 734	31 987	69 259	5 526
Totalt	97 575	48 830	48 745	210 345	17 168

Medistim Norge AS har kontorer på Økern i Oslo. Medistim USA Inc har kontorer i Minneapolis i USA, Medistim Deutschland GmbH har kontor i München i Tyskland, Medistim Danmark Aps har kontorer i København, Danmark og Medistim UK Ltd har kontorer i Nottingham, UK. Bokført verdi av goodwill knyttet til kjøpet av Medistim Norge AS var pr. 31.12.2016 14 128 TNOK. Goodwill ved anskaffelsestidspunktet var 16 097 TNOK. Ingen av datterselskapene er børsnotert. Distribusjonsselskapene i USA, Tyskland og Danmark er godt etablert og hadde positiv inntjening i 2016. Medistim UK hadde et driftsresultat på TNOK 77. Underskuddet i 2016 er relatert til urealisert agiotap på gjeld til morselskapet. Medistim USA Inc hadde en gjeld til morselskapet på 17,3 MNOK per utgangen av 2016. Tilsvarende hadde Medistim UK Ltd, Medistim Danmark Aps, Medistim Deutschland GmbH og Medistim Norge AS gjeld til morselskapet på henholdsvis 6,8 MNOK, 0,1 MNOK, 2,0 MNOK og 0,3 MNOK. Medistim etablerte ved årsskifte et nytt datterselskap i Spania med hovedkontor i Barcelona. Selskapet vil være operativt fra 2017 med to ansatte.

Note 13 Varelager

Pr beholdningstype 1=NOK 1000	2016	2015
Råvarer	26 056	19 031
Varer i arbeid	1 789	-
Ferdigvarer	10 491	10 397
Service lager	2 749	2 374
Handelsvarer	19 986	16 266
Avsetning ukurans	-1 774	-1 455
Totalt	59 297	46 613

Ferdigvarer er vurdert til produksjonskost som inkluderer komponentkostnader og egen arbeidsinnsats. Varer i arbeid er vurdert til summen av komponentkostnadene. Varebeholdningen i 2016 har økt sammenlignet med nivået i 2015. Årsaken til økningen er at ny produktlinje MiraQ er innført samtidig som den gamle VeriQ produktlinjen opprettholdes. I tillegg er det nødvendig for selskapet å ha et høyt sikkerhetslager av kritiske deler for å sikre komponenttilgang til egenutviklede produkter. Se note 17 vedrørende sikkerhet stilt i varelager.

Spesifikasjon av avsetning 1 = NOK 1000	2016		2015	
	Bruttoverdi	Avsetning	Bruttoverdi	Avsetning
Demonstrasjonsenheter	794	596	272	204
Deler til service	1 955	978	2 102	1 051
Tredjepartsprodukter	200	200	200	200
Totalt	2 949	1 774	2 574	1 455

Note 14 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer

1 = NOK 1000	2016	2015
Kundefordringer	48 540	45 664
Avsatt tap på krav	-212	-833
Totalt	48 328	44 831

Endring i tapsavsetning

1 = NOK 1000	2016	2015
Inngående avsetning	833	833
Benyttet avsetning	-621	-
Totalt	212	833

Aldersfordeling av kundefordringer

1 = NOK 1000	Ikke forfalt	0–30 dager	31–60 dager	61–90 dager	Mer enn 91 dager	Sum
År 2015	34 811	5 383	1 676	408	3 386	45 664
År 2016	29 870	4 545	3 395	2 247	8 484	48 540

Alle fordringer forfaller innen ett år. Konstatert tap på krav var i 2016 1 164 TNOK. Tilsvarende for 2015 var 70 TNOK. Det er foretatt en konkret avsetning på 212 TNOK til å dekke tap på krav, basert på tidligere års erfaringer og status pr. 31.12.2016. Historisk har konsernet hatt små eller ingen tap på krav. Sluttkundene er i hovedregel sykehus som er offentlig finansiert slik at det er lav risiko for tap. Dog kan innbetaling fra disse sykehusene ta lang tid noe aldersfordelingen viser. Andre fordringer er vist i tabellen nedenfor. Se note 17 vedrørende sikkerhet stilt i kundefordringer.

Andre fordringer

1 = NOK 1000	2016	2015
Forskuddsbetalt forsikring	419	32
Forskuddsbetalt leie	-	837
Andre forskuiddsbetalinger	1 727	1 092
Periodisert inntekt	1 016	1 454
Urealisert verdi terminkontrakter	-	3 161
Til gode MVA/forskuddsbetalt skatt	2 054	2 648
Demoenheter/returer	270	-
Annet	2 771	163
Totalt	8 257	9 387

Note 15 Kontanter og kontantekvivalenter

1 = NOK 1000	2016	2015
Kontanter i bank og kasse fritt	28 172	46 137
Kontanter i bank og kasse bundne	2 893	2 788
Kontanter og kontantekvivalenter i balansen	31 065	48 925
Kassakreditt	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømsanalysen	31 065	48 925

Bundne kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.2016 var 2 893 TNOK i skattetrekk. Tilsvarende pr. 31.12.2015 var 2 788 TNOK i skattetrekk. Konsernet har renteinntekter på overskuddslikviditet. Renten er flytende og pr. utgangen av 2016 var denne renten på 1,0 %. I morselskapet har konsernet tilgjengelig en kassakreditt på 7,5 MNOK. Kassakreditten var ikke benyttet pr. 31.12.2015 eller pr. 31.12.2016.

Note 16 Aksjeinformasjon

Selskapet har 18 337 336 aksjer med pålydende NOK 0,25 pr. aksje, samlet aksjekapital utgjør NOK 4 584 334. Selskapets aksjekapital er ikke oppdelt i aksjeklasser og en aksje utgjør en stemme.

Det var ingen endringer i registrert aksjekapital i 2016:

	Antall aksjer	Pålydende pr aksje	Aksjekapital i kroner
Aksjekapital 01.01.2016	18 337 336	NOK 0,25	NOK 4 584 334,00
Endringer	0	NOK 0,25	NOK 0,00
Aksjekapital 31.12.2016	18 337 336	NOK 0,25	NOK 4 584 334,00

Styret i Medistim ASA fikk under generalforsamlingen den 19. april 2016 fullmakt til å erverve egne aksjer inntil pålydende verdi NOK 458 433,25 eller 1 833 733 aksjer. Fullmakten gjelder til neste ordinære generalforsamling i 2017 i prisintervallet NOK 0,25 til NOK 100,00 pr. aksje. Videre fikk styret fullmakt til å øke aksjekapitalen med inntil NOK 458 433,25 ved utstedelse av 1 833 733 nye aksjer til pålydende NOK 0,25. Fullmakten gjelder ved beslutning om fusjon, opsjonsprogram eller ved oppkjøp av selskap. Fullmakten er gyldig til neste ordinære generalforsamling i 2017. Se for øvrig under endring i egenkapital for informasjon om endring av egenkapitalen for inneværende år.

Status for fullmaktene var pr. 31.12.2016:

	Ordinær emisjon	Kjøp egne aksjer
Fullmakt gitt på generalforsamling i 2016	1 833 733	1 833 733
Fullmakt benyttet	-	-
Gjenstående fullmakter 31.12.2016	1 833 733	1 833 733

Pr. 31.12.2016 hadde selskapet 186 000 egne aksjer. Ved inngangen til året var beholdningen av egne aksjer 196 000.

Beholdning av egne aksjer

Antall aksjer 31.12.2015	196 000
Endring egne aksjer	-10 000
Beholdning 31.12.2016	186 000

Noter til regnskapet

Selskapets 20 største aksjonærer pr. 31.12.2016 var:

Aksjonær	Antall aksjer	Aksjer i %	Nasjonalitet
INTERTRADE SHIPPING	3 850 000	21,00 %	NOR
SALVESEN & THAMS INV	1 862 500	10,16 %	NOR
FOLLUM CAPITAL AS	1 000 000	5,45 %	NOR
SKAGEN VEKST	850 072	4,64 %	NOR
PROTECTOR FORSIKRING Aksjer	784 155	4,28 %	NOR
GRANDEUR PEAK*	674 271	3,68 %	USA
STENSHAGEN INVEST AS V/Lars Hatletveit	636 729	3,47 %	NOR
Skandinaviska Enskil A/C CLIENTS ACCOUNT	606 559	3,31 %	DNK
BUANES ASBJØRN JOHN	519 936	2,84 %	NOR
DYVI INVEST AS	446 154	2,43 %	NOR
CITIBANK EUROPE PLC S/A SEB SA UCITS	398 275	2,17 %	LUX
BNP Paribas Securiti S/A ITALIAN RESIDENT	395 334	2,16 %	ITA
VERDIPAPIRFONDET HAN NORGE	346 154	1,89 %	NOR
VEVLEN GÅRD AS	343 959	1,88 %	NOR
SEB PRIME SOLUTIONS SKANDINAVISKA ENSKIL	262 419	1,43 %	LUX
RBC Investor service S/A LUX-NON-RES/DOM	259 063	1,41 %	LUX
REGENTS OF THE UNIVE The Bank of New York	255 048	1,39 %	USA
HOLBERG NORDEN VERDIPAPIRFONDET V/HOLBERG FONDSFORVA	253 010	1,38 %	NOR
Danske Invest Norge	250 000	1,36 %	NOR
BANK JULIUS BÄR & CO	200 000	1,09 %	CHE
 Totalt 20 største aksjonærer	 14 193 638		
Totalt antall aksjer utestående	18 337 336		
20 største aksjonærers prosentandel	77,40 %		

*Består av fire forskjellige Grandeur Peak fond.

Styremedlemmer og ledende ansatte med aksjer i selskapet:

Aksjonær	Beholdning	Andel	Stilling
Øyvind Brøymer (Intertrade Shipping)	3 850 000	21 %	styreleder
Bjørn Wiggen (24 % av Salvesen og Thams Invest AS)	1 862 500	10,16 %	nestleder
Roger Morberg	6 438	0,031 %	VP internasjonalt salg
Erik Swensen	40 000	0,22 %	utviklingssjef
Kari Eian Krogstad	90 000	0,49 %	adm.dir
Thomas Jakobsen	70 000	0,38 %	øk.dir.
Siri Furst	2 000	0,010 %	styremedlem
Tove Raanes via Trane AS	1 990	0,010 %	styremedlem
Anne Waaler	5 200	0,03 %	leder medisinsk avd.
Anders Lillebø	5 000	0,03 %	prod.sjef

Pr. 31.12.2016 var det ingen utestående aksjeopsjoner foruten til administrerende direktør som er beskrevet under kapittel 3 eierstyring og selskapsledelse og kompensasjon til ledende ansatte og note 20.

Note 17 Utsatt inntekt og rentebærende gjeld

Utsatt inntekt:

1 = NOK 1000	Balanseført verdi 2016	Balanseført verdi 2015
Utsatt inntekt – Offenlige forsknings- og utviklingsmidler (OFU)	676	1 375
1 = NOK 1000	2016	2015
Inntektsføring av OFU-midler	699	699
Reduksjon av utsatt inntekt	699	699

Medistim ASA mottok i forbindelse med utviklingen av VeriQ CTM OFU-midler på 5,85 MNOK som beskrevet i note 11. Inntekten resultatføres i takt med avskrivningene på de aktiverte kostnadene relatert til prosjektet. Avskrivningstiden er vurdert til 8 år, slik at inntekten resultatføres i like rater over 8 år. 2016 var det 7. året med inntektsføring av OFU-midler. Pr. 31.12.2016 var det 0,7 MNOK oppført i balansen som inntektsføres i 2017.

Rentebærende gjeld:

1 = NOK 1000	Effektiv rentesats	Forfall	Balanseført verdi 2016	Balanseført verdi 2015
Sikret				
Lån fra DNB	NIBOR + 2,50 %	18.06.18	5 625	9 375
Lån fra DNB	NIBOR + 2,50 %	06.07.16	-	1 667
Sum sikret langsiktig gjeld			5 625	11 042
Total langsiktig gjeld			5 625	11 042
1. års avdrag langsiktig gjeld			-3 750	-5 416
Sum langsiktig gjeld ekskl. første års avdrag			1 875	5 626

Medistim ASA tok opp et lån på 15,0 MNOK i 2014. Lånet på 10,0 MNOK fra 2013 var nedbetalt i sin helhet i løpet av 2016. Pr. utgangen av 2016 var restgjeld på lånet fra 2014 på 5,6 MNOK. Som sikkerhet for dette har banken pant i driftstilbehør, kundefordringer og varelager i morselskapet og det norske datterselskapet. Pantet i driftstilbehør er begrenset oppad til 13,0 MNOK. Tilsvarende er pantet begrenset oppad for kundefordringer til 23,0 MNOK og varelager til 25,7 MNOK. Bokført verdi av pantsatt eiendeler pr. 31.12.2016 var 16,3 MNOK for driftstilbehør, 49,6 MNOK for kundefordringer og 56,9 MNOK for varelager. Der er ingen betingelser knyttet til lånet hva gjelder egenkapital andel, minimum overskudd eller lignende.

Note 18 Betalbare kostnader og avsetninger

1 = NOK 1000	2016	2015
Avsetning for offentlige avgifter	6 318	6 113
Påløpne feriepengar	5 113	4 907
Skyldig lønn, kommisjon og styrehonorarer	6 626	6 154
Avsetning kunde-/leverandørfpliktelser	4 078	3 064
Urealisert agio	1 328	3 003
Annet	294	742
Avsetning produktnedskrivning	-	350
Sum	23 758	24 334

Note 19 Finansiell risiko

Konsernets finansielle forpliktelser består av kassakreditt, leasing avtaler, terminkontrakter og leverandørgjeld. De finansielle forpliktelsene og rammer er viktige instrumenter som bidrar til å finansiere konsernets operasjonelle aktiviteter. Konsernets finansielle eiendeler er kundefordringer, forskuddsbetalinger, egne aksjer og kontanter fra konsernets drift. Eksposeringen mot finansielle instrumenter er mot endringer i rentenivå, endringer i valutakurser og kreditrisiko mot kunder.

Markedsrisiko:**Renterisiko:**

Konsernet hadde pr. 31.12.2016 5,6 MNOK i rentebærende gjeld. Ved låneopptak tilstreber konsernet lånevilkår basert på en variabel rente. Det er selskapets policy å knytte lånet opp til flytende rente fordi dette er ansett å være den laveste renten over tid. Generelt anser ledelsen at konsernets eksponering mot endringer i rentenivået er lav.

Valutarisiko:

Utvikling i valutakurser innebærer direkte og indirekte en økonomisk risiko for konsernet. Konsernet har både inntekter og kostnader i EUR og USD hvor hovedvekt av inntekter er i valuta og kostnader i norske kroner. Netto eksponering søkes nøytralisert opp til 12 måneder fram i tid ved å inngå terminkontrakter. Utviklingen NOK mot USD og EUR følges kontinuerlig og ved utgangen av 2016 hadde konsernet sikret seg med 6 terminer for EUR og USD. Terminene forfaller ved utgangen av hver måned med like store beløp som er EUR 150.000 og USD 150.000 fram til juni 2017. Totalt for EUR er det inngått kontrakter for til sammen EUR 0,9 mill. som pr. utgangen av 2016 ga et urealisert tap på 45 TNOK. Tilsvarende for USD er kontrakter for USD 0,9 mill som per utgangen av 2016 ga et urealisert tap på 561 TNOK. Selskapet og konsernet inngår terminer for å redusere valutarisiko. Urealisert gevinst og tap knyttet til terminkontraktene er balanseført pr 31.12.2016. Endringen av verdien på terminkontraktene føres over resultatregnskapet. Ledelsen og styret vurderer løpende håndtering av valutarisiko i samråd med sin bankforbindelse. Tabellen viser en oversikt over inngåtte terminer.

Valuta	Termin pr måned fra januar 2017	Valutabeløp pr måned	Totalt termin beløp i valuta	Snittkurs på terminer	Kurs 31.12.2016	Urealisert tap/ gevinst i NOK
USD	6	150 000	900 000	8,00	8,62	(560 880)
EUR	6	150 000	900 000	9,04	9,09	(45 540)
Totalt urealisert gevinst						(606 420)

Konsernet har ellers en urealisert gevinst på kundefordringer i USD og EUR på TNOK 407.

I 2016 hadde konsernet 74 % av sine inntekter i utenlandsk valuta, mens 56 % av kostnadene var i NOK. Tilsvarende for 2015 var henholdsvis 70 % og 57 %. Andelen inntekter i valuta øker over tid som følge av vekst i direkte virksomhet i USA, UK, Danmark, Spania og Tyskland. Andelen kostnader i NOK reduseres av samme årsak. Dog kan dette variere noe fra år til år avhengig av styrkeforholdene mellom valutaene. Konsernets mål er å sikre 75 % av netto eksponering mot valuta. En endring i USD og EUR med 5 % ville gitt følgende endringer i resultat og egenkapital:

	Endring i valutakurs	Effekt på resultat	Effekt på egenkapital
År 2016	+5 %	TNOK 5 589	TNOK 6 470
	-5 %	TNOK 5 057	TNOK 5 854
År 2015	+5 %	TNOK 4 570	TNOK 5 097
	-5 %	TNOK 4 134	TNOK 4 661

Konsernet har en ramme på 6,0 MNOK til å inngå terminkontrakter. Rammen utgjør 10 % av det beløp som totalt kan benyttes til terminkontrakter. Som sikkerhet for rammen har banken pant i driftstilbehør, kundefordringer og varelager i Medistim ASA. Pantet i driftstilbehør er begrenset oppad til 3,0 MNOK. Tilsvarende er pantet begrenset oppad for kundefordringer til 10,0 MNOK og varelager til 10,0 MNOK. Bokført verdi av pantsatt eiendeler pr. 31.12.2016 var 16,3 MNOK for driftstilbehør, 38,4 MNOK for kundefordringer og 37,3 MNOK for varelager. Se også note 17 for andre pantsettelsler. Konsernet har ikke kunnet dokumentere sikringsbokføring og terminkontraktene er kategorisert som finansielle instrumenter holdt for salg.

Kreditt- og likviditetsrisiko:

Øvrig risiko som kredittrisiko og likviditetsrisiko ansees som ubetydelig basert på selskapets finansielle stilling pr 31.12.2016.

Kreditt risiko:

Konsernet er utsatt for en viss kredittrisiko. Den generelle risikoen ansees av selskapet som lav da kunden gjerne er finansiert av offentlige etater. Likevel vurderes betalingshistorikk, transaksjonens størrelse og motpartens kredittrisiko. Nivå på kredittamme vurderes av ledelsen og endres ved nye markedsforhold. For å avlaste kredittrisiko benyttes garantier og forskuddsbetalinger i tilfeller hvor risikoen ansees høyere enn hva som normalt aksepteres.

Likviditetsrisiko:

Likviditetsrisiko er risikoen for at Medistim ikke kan møte sine forpliktelser ved forfall. Styring av likviditetsrisiko har høy prioritet for å sikre finansiell fleksibilitet. Medistims hovedkilde til kontanter er likvider fra drift. Konsernet har de siste 5 år vist solid inntjening som har sikret jevn tilgang til likvider. Gjennom god inntjening har selskapet sikret seg en likviditetsbuffer for å håndtere økt arbeidskapital etter hvert som selskapet vokser. Likviditetsbufferen tar også av for likviditetsmessige variasjoner. I tillegg har konsernet en kassakredittamme på 7,5 MNOK som sikrer tilgang til likviditet.

Noter til regnskapet

Virkelig verdi av finansielle instrumenter:

Gjeld til forfall

1 = NOK 1000

År 2015	Innen 3 mnd.	Mellom 3-12 mnd.	1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Rentebærende lån	-	7 082	3 960	-	11 042
Leverandørgjeld	12 739	-	-	-	12 739
Annen gjeld	19 362	17 754	-	-	37 116
Sum	32 101	24 836	3 960	-	60 897

År 2016	Innen 3 mnd.	Mellom 3-12 mnd.	1 til 5 år	Over 5 år	Sum
Rentebærende lån	-	3 750	1 876	-	5 626
Leverandørgjeld	8 444	-	-	-	8 444
Annen gjeld	17 774	17 220	-	-	34 994
Sum	26 217	20 970	1 876	-	49 064

Alle selskapets finansielle derivater er bokført til virkelig verdi.

Balanseført verdi av kontanter og kontantekvivalenter er lik virkelig verdi på grunn av at disse instrumentene har kort forfallstid. Tilsvarende er bokført verdi av kundefordringer, lån og leverandørgjeld lik virkelig verdi da de inngås til normale betingelser. Banklånet er inngått med flytende rente. Dog er det urealiserte gevinster eller tap knyttet til postene som vist i nedenstående tabell.

1 = NOK 1000

	2016			2015		
	Opprinnelig verdi	Gevinst/tap	Bokført verdi	Opprinnelig verdi	Gevinst/tap	Bokført verdi
<i>Finansielle eiendeler</i>						
Kontanter	31 142	-77	31 065	48 512	413	48 925
Kundefordringer	47 921	407	48 328	44 130	701	44 831
Egne aksjer	2 737	-	2 737	2 887	-	2 887
Terminkontrakter	-	-606	-606	-	-600	-600
<i>Finansiell gjeld</i>						
Leverandørgjeld	8 484	(40)	8 444	12 519	220	12 739
<i>Rentebærende gjeld:</i>						
Banklån	5 625	-	5 625	11 042	-	11 042

Finansiell strategi:

Det er ledelsens mål at konsernet styrker sin kreditrating og sunne økonomi gjennom en solid egenkapitalandel. Dette sikrer virksomhetens videre vekst og maksimerer aksjonærenes verdier. Konsernet justerer kapitalstruktur for å tilpasse seg endringer i økonomiske forutsetninger. Kapitalstrukturen kan justeres gjennom utbytte, tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital eller utstedte nye aksjer. Det var ingen endringer i målsetninger eller policy i den finansielle strategien i 2016 og 2015.

Note 20 Transaksjoner med nærstående parter**Kompensasjon ledende ansatte**

Ledergruppen bestod av 10 personer inklusive administrerende direktør. Lederne for datterselskapene inngår i gruppen.

Oversikt over kostnadsførte godtgjørelser til ledelsen:

Konsern Ledergruppen	Posisjon	Lønn	Bonus	Pensjoner	Aksjebasert avlønning	Annet	Sum
Hæge Johanne Krogh Wetterhus	Markedssjef	1 196 179	66 964	85 932	-	4 392	1 353 467
Anne Waaler	Leder medisinsk avd.	654 974	66 964	66 576	-	3 303	791 817
Roger Reino Morberg	Salgssjef	1 454 603	66 964	81 348	-	4 392	1 607 307
Erik Swensen	Utviklingssjef	1 113 691	66 964	72 612	-	4 392	1 257 659
Tone Ann Veiteberg	QA-sjef	983 432	66 964	68 520	-	4 392	1 123 308
Ole Jørgen Robsrud	Adm.dir. Medistim Norge	1 139 475	142 857	71 124	-	4 392	1 357 848
Anders Lillebø	Produksjonssjef	1 132 795	66 964	80 052	-	4 392	1 284 203
Mike Farbelow	President Medistim USA	1 638 820	453 600	83 697	-	-	2 176 117
Kari Eian Krogstad	Adm.dir Medistim ASA	2 236 878	357 143	85 932	540 000	4 392	3 224 345
Thomas Jakobsen	Øk.dir.	1 610 375	133 929	74 844	-	4 392	1 823 540
Sum		13 161 222	1 489 314	770 637	540 000	38 439	15 999 612

Ingen i ledergruppen har avtale om lønn etter eventuell fratreden fra sin stilling. Gjensidig oppsigelsestid er på 3 måneder for alle i teamet foruten leder i USA. Leder i USA har ingen oppsigelsestid. Pensjonsordningen til ledergruppen i Norge er en innskuddsbasert ordning med samme ytelse som for ansatte for øvrig. Dette er en innskuddsordning som dekker inntil 5 % for 6 G og 8 % for G mellom 7 og 12. Lederen i USA har en innskuddsbasert pensjonsordning. Styret beslutter eventuell bonus til administrerende direktør og det ble avsatt bonus på TNOK 400 basert på resultater for 2016. Bonus og provisjon til ledelsesteamet fastsettes av administrerende direktør. Bonus og provisjoner er resultatbasert for både ledelsesteamet og administrerende direktør. Verken styret, administrerende direktør eller andre ansatte har lån i konsernet. Bonus er avsatt i regnskapet ved utgangen av 2016, men er ikke utbetalt.

Styrehonoraret i 2016 var 1.000 TNOK og i 2015 var tilsvarende 1.000 TNOK. Styreformann mottok 300 TNOK i honorar i 2015 og 300 TNOK i 2016. Styrets fire øvrige medlemmer mottok honorar på 175 TNOK hver, totalt 700 TNOK i 2015 og 700 TNOK i 2016.

Daglig leder har en avtale om tildeling av aksjer. Administrerende direktør mottar opp mot 32.500 aksjer som godtgjørelse dersom vedkommende står i stilling ut 2019, og vil motta siste aksjepost i 2020. Administrerende direktør mottar aksjene vederlagsfritt. Ordningen kostnadsføres i selskapet ved å ta kursen ved tildelingstidspunktet fordelt i like store rater fram til tildelingstidspunktet. I 2016 ble 1.176 TNOK kostnadsført. I februar 2017 vedtok styret å tildele administrerende direktør ytterligere 10.000 aksjer om vedkommende står i stilling ut 2019. Aksjene for 2016 ble overført til administrerende direktør i begynnelsen av 2017. Se for øvrig tabell nedenfor.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall aksjer	10 000	10 000	12 500	10 000	10 000
Kurs per aksje på tildelingsstidspunktet i NOK	23	23	33,6	50,5	73,5
Verdi i NOK	230 000	230 000	420 000	505 000	735 000
Kostnadsføring i regnskapet i NOK	1 175 947	518 333	336 667	245 000	

Valgkomiteens leder mottok 15 TNOK i honorar i 2016. Valgkomiteens øvrige to medlemmer mottok 10 TNOK hver. Totalt ble det utbetalt 35 TNOK til valgkomiteen i 2016. Det var ingen endringer i honorar til valgkomiteen fra 2015 til 2016.

Interne transaksjoner

Alle transaksjoner mellom selskapene i konsernet er basert på armlengdes prinsipp. Det ble solgt varer og tjenester mellom selskapene for til sammen 72 746 TNOK i 2016. Tilsvarende for 2015 var 63 456 TNOK. Fordelingen mellom varer og tjenester var som følger:

1 =NOK 1000	2016	2015
Varer	68 866	63 456
Tjenester	3 880	4 001
Totalt	72 746	67 457

Medistim ASA solgte i 2016 varer for 68 866 TNOK til Medistim Deutschland GmbH, Medistim US Inc, Medistim Danmark Aps, Medistim UK Ltd og Medistim Norge AS. Medistim Deutschland GmbH, Medistim US Inc, Medistim Danmark Aps, Medistim UK Ltd og Medistim Norge AS er henholdsvis distributør for Medistim ASA i Tyskland, USA, Danmark UK og i Norge for Medistim ASA sine

egenutviklede produkter. Medistim Norge AS kjøpte i 2016 administrative tjenester for 2 322 TNOK av Medistim ASA. Medistim ASA kjøpte administrative tjenester for 1 558 TNOK fra Medistim US.

Tilsvarende for 2015 ble det fra Medistim ASA solgt varer til Medistim Deutschland GmbH, Medistim US Inc, Medistim Danmark Aps, Medistim UK Ltd og Medistim Norge AS for 63 456 TNOK. Medistim Norge AS kjøpte i 2015 administrative tjenester for 2 321 TNOK av Medistim ASA. Medistim ASA kjøpte administrative tjenester for 1 680 TNOK fra Medistim US.

Medistim ASA hadde pr. 31.12.2016 en fordring på Medistim Danmark Aps 126 TNOK, en fordring på Medistim Norge AS på 304 TNOK, en fordring på Medistim UK Ltd på 6 816 TNOK og en fordring på Medistim US Inc på 17 299 TNOK. Medistim ASA hadde per 31.12.2016 640 TNOK i kortsiktig gjeld til Medistim US Inc.

Note 21 Andre forpliktelser

1 = NOK 1000	2016	2015
Garantiavsetning	150	150
Sum	150	150

Garantiavsetningen er basert på selskapets erfaring med salg av egenprodusert utstyr. Det er i anledningen satt av et konkret beløp for å dekke fremtidige forpliktelser.

Selskapet leier lokaler i Økernveien 94 i Oslo. Leieavtalen for disse kontorene løper ut i mai 2020. Årlig leie utgjør 3,4 MNOK og total restforpliktelse utgjør 11,6 MNOK. Konsernet har også kontorer i Moloveien 10 i Horten. Årlig leie utgjør 789 TNOK og leieavtalen løper ut 2018. Total restforpliktelse utgjør 1,58 MNOK. Konsernet leier også i N. Suite 108 i Plymouth i Minneapolis, Minnesota, USA. Årlig leie for lokalene er 593 TNOK med en bindingstid fram til 2019. Per utgangen av 2016 var det en restforpliktelse på husleie i USA med 1,8 MNOK. Alle leieforholdene reguleres årlig etter konsumprisindeksen.

Fordeling av husleieforpliktelsen:

Husleie innenfor 1 år:	TNOK 4 782
Husleie innenfor 2 – 5 år	TNOK 14 980
Husleie utover 5 år	TNOK 14 980

Leaset utstyr:

Kostnaden til utstyr som er leaset var henholdsvis 1 442 TNOK i 2016 og 1 414 TNOK i 2015.

Det leases kontormaskiner og biler. Kontormaskiner er operasjonelt leaset og siste leasingkontrakt går ut i august 2020.

Leasingkostnaden for 2016 var 129 TNOK. Det var ingen restbeløp i balansen pr. 31.12.2016. Det leases videre biler som er operasjonelt leaset. Leasingkostnaden for 2016 var 1 315 TNOK. Det er ikke innbetalt forskuddsbeløp. Siste operasjonelle leasingavtale for bilene løper ut i september 2020. Leasingforpliktelsen med forfall innen ett år er 1 442 TNOK. Forpliktelse innen 3 år er på 2 541 TNOK. Total restforpliktelse pr 31.12.2016 var 2 859 TNOK og siste avtale løper ut i september 2020.

Selskapet har ingen betingede forpliktelser.

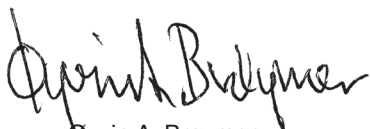
Note 22 Valutakurser

Valuta	Kurs 01.01.2016	Snittkurs	Kurs 31.12.2016
USD	8,8090	8,3987	8,6200
DKK	128,91	124,78	122,22
EUR	9,6190	9,2899	9,0863
GBP	13,072	11,3725	10,6130

Note 23 Hendelser etter balansedagen

Styret er ikke kjent med at det har vært andre hendelser etter balansedagen utover det som fremkommer av regnskapet, som har innvirkning på de forutsetninger og vurderinger som ligger til grunn for avlagt regnskap.

Oslo, 14.3.2017

Øyvind A. Brøymer
styreleder

Tove Raanes
styremedlem

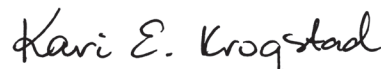
Bjørn M. Wiggen
nestleder

Siri Furst
styremedlem

Lars Rønn
styremedlem

Kari Eian Krogstad
administrerende direktør

MEDISTIM ASA

ÅRSRAPPORT 2016 FOR MORSELSKAPET MEDISTIM ASA

INNHALDSFORTEGNELSE

For Medistim ASA morselskap:

Årsberetning	56
Resultatregnskap 2016	59
Balanse pr 31.12.2016	60
Kontantstrømanalyse	61
Regnskapsprinsipper	62
Noter til årsregnskapet	63
Styrets erklæring og revisors beretning for konsern og morselskap	71

Årsberetning for morselskapet

Virksomhetens art

Medistim ASA driver utvikling, produksjon, salg, service og distribusjon av medisinsk utstyr. Virksomheten har hovedkontor i Økernveien 94 i Oslo og produksjonslokaler i Moloveien 10 i Horten. Selskapet har datterselskaper som er Medistim US Inc som er lokalisert i Minneapolis, Minnesota i USA, Medistim Deutschland GmbH lokalisert i München i Tyskland, Medistim Danmark Aps som er lokalisert i København i Danmark, Medistim UK Ltd i London UK og Medistim Norge AS lokalisert i Oslo med samme adresse som hovedkontoret. Medistim ASA er morselskapet i Medistim konsernet. Medistim har også i begynnelsen av 2017 etablert et datterselskap i Spania, Medistim Spain S.L lokalisert i Barcelona.

Virksomheten er rettet mot kvalitetssikring av hjerte- og karkirurgi. Hjerte- og karsykdommer er den vanligste dødsårsak i den vestlige verden og har en økende trend i asiatiske land hvor innslaget av vestlig livsstil gjør seg gjeldende. Det utføres ca. 700.000 hjertebypassoperasjoner og ca. 600.000 karoperasjoner globalt pr år. Medistim har en ledende posisjon innen kvalitetssikring av hjertekirurgi på verdensbasis. I løpet av 2016 har selskapet forsterket sin posisjon ved å øke sin markedsandel.

Medistims datterselskaper selger Medistims produkter og driver distribusjon av tredjepartsprodukter innen kirurgi.

Arbeidsmiljø og personale

Det har i regnskapsåret ikke forekommet vesentlige skader eller ulykker i virksomheten, og arbeidsmiljøet betraktes som godt. Videre vurderes selskapets aktivitet å være på generelt lavrisikonivå, der aktiviteter innen Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) vektlegges. Sykefraværet i selskapet var totalt 807 dager i 2016 (507 dager i 2015), som utgjorde 7,6 % (4,6 % i 2015) av total arbeidstid. 3 personer har vært langtidssykemeldt for forhold utenom arbeid, som utgjorde 389 dager. Det har ikke vært ansett nødvendig å iverksette spesielle tiltak. Det var i snitt 46 ansatte gjennom året.

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass der det råder likestilling mellom kvinner og menn. I selskapets policy er det innarbeidet forhold rundt likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som lønn, avansement og rekruttering. Det er 29 kvinner av totalt 46 ansatte i Norge.

Selskapet arbeider aktivt for å forhindre diskriminering som følge av nedsatt funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion eller livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Ytre miljø

Etter styrets oppfatning påvirkes ikke det ytre miljø av virksomhetens aktivitet. Styret har med bakgrunn i dette ikke iverksatt spesielle tiltak på området.

Aksjer og aksjonære forhold

Aksjekapitalen i Medistim ASA var pr. 31.12.2016 kr. 4 584 334,00 fordelt på 18 337 336 aksjer à NOK 0,25,-. Aksjene er fritt omsettelige på Oslo Børs. Pr. 31.12.2016 var det 650 aksjonærer i selskapet. Pr. 31.12.2016 eide Medistim ASA 186 000 egne aksjer.

Årets resultat og nøkkeltall

Omsetningen i selskapet endte på 130,5 MNOK i 2016 (122,1 MNOK). Resultat før skatt ble 48,7 MNOK i 2016 (41,7 MNOK). Medistim mottok i 2016 utbytte fra datterselskap i Tyskland og

Norge på 22,2 MNOK (5,4 MNOK). Det ble i 2016 ikke mottatt konsernbidrag.

Totalkapitalen var pr. 31.12.2016 175,0 MNOK for selskapet, sammenlignet med 182,7 MNOK pr 31.12.2015. Bokført egenkapital var pr. 31.12.2016 115,1 MNOK mot 103,9 MNOK pr. 31.12.2015. Egenkapitalandelen for selskapet pr. 31.12.2016 var 65,7 %.

Selskapet hadde ved årsskiftet 7,3 MNOK i kontanter. Selskapets evne til egenfinansiering av investeringer er tilfredsstillende. Det samme gjelder for selskapets finansielle stilling og likviditet. Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var 36,2 MNOK.

Finansiell risiko

Valutarisiko:

Medistim ASA er eksponert for endringer i valutakurser, spesielt EUR og USD, da det vesentligste av selskapets inntekter er i utenlandsk valuta. Selskapet har inngått terminkontrakter for å redusere valutarisiko og derigjennom den driftstilknnyttede markedsrisiko.

Renterisiko:

Selskapet er eksponert mot endringer i rentenivået, da selskapet har overskuddslikviditet med flytende rente. Dog anser man at endringene i rentenivået ikke vil påvirke investeringsmulighetene i fremtidige perioder.

Som leverandør til den medisinske sektor i mange land er selskapet påvirket av den globale økonomiske utviklingen. Konsernledelsen overvåker den finansielle risikoen. Markedsrisiko er ikke sikret med finansielle instrumenter.

Kredittrisiko:

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer. Selskapets kunder er i hovedsak sykehus som er eid av offentlige etater med sikret finansiering.

Fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Styret fastsetter betingelsene til administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter betingelsene til øvrige ledende ansatte. Prinsippene for fastsettelse av betingelser til administrerende direktør og øvrig ledende ansatte følger de samme kriterier. Prinsippene for 2016 og 2015 har vært de samme, og det er ikke planlagt endringer. Fast lønn er satt til markedsstilpassede betingelser og vurderes årlig. Selskapet har som mål å ligge på gjennomsnittet av markedsnivået for fastsettelse av lønn. Selskapet har, foruten til Administrerende direktør, ingen former for godtgjørelser som er knyttet opp til aksjer, aksjeopsjoner eller utviklingen av aksjekursen i selskapet ved utgangen av 2016. Administrerende direktør mottar 12.500 aksjer som godtgjørelse dersom vedkommende står i stilling fram til år 2018, ytterligere 10.000 aksjer på samme vilkår fram til år 2019 og ytterligere 10.000 aksjer på samme vilkår fram til år 2020. Administrerende direktør og ledergruppen har utover fast lønn bonus og provisjonsordninger knyttet opp mot resultater. Kriteriene oppdateres årlig og følger selskapets interne mål eller budsjetter. Dersom kriteriene for bonus og provisjon ikke oppnås, kan styret eller administrerende direktør avvike dette dersom særskilte forhold skulle tilsi det. Dette vil gjelde i situasjoner hvor arbeidssituasjonen er svært krevende eller når styret har foretatt beslutninger som innvirker på tidligere avtalte kriterier. Det er ingen etterlønsordninger ved fratredelse og det er ikke planlagt å innføre dette. Ledelsen har tilsvarende pensjonsordning som øvrige ansatte. Øvrige naturalytelser har lav eller ingen finansiell betydning og er

av type fri tilgang på telekommunikasjonsmidler for at ledergruppen skal være tilgjengelig.

Viktige hendelser i 2016

Etter lanseringen av de vaskulære produktene i Europa i slutten av 2015, samt lanseringen av de samme produktene i USA i første kvartal 2016, har fokus for utviklingsressursene i stor grad vært preget av å tilrettelegge for produksjons-optimalisering av de nye produktene.

Lanseringen av den nye vaskulære løsningen er i tråd med Medistims strategi, hvor vaskulærkirurgi er et uttalt satsningsområde. Det globale vaskulære markedet representerer en betydelig mulighet for Medistim og anslås å representere ca 600.000 prosedyrer årlig. Til sammenligning utgjør hjertebypasskirurgi, et segment hvor Medistim allerede er sterkt representert med en global markedspenetrasjon på rundt 30 %, i overkant av 700.000 prosedyrer årlig. Medistim estimerer at det vaskulære markedet har et årlig potensial på 1 milliard kroner. Selskapet er allerede godt inne på det vaskulære markedet i Norden og i Tyskland, men har så langt kun en beskjeden dekning i vaskulærsegmentet i andre land. Av totalt salg av egne produkter i 2016 var rundt 10 % av salget til vaskulære kunder.

USA er et viktig marked for Medistim, da dette markedet utgjør 33 % av verdensmarkedet for Medistims produkter. I 2016 var Medistims produkter i bruk under 46.201 prosedyrer i USA i løpet av året. Dette utgjør 17,5 % av det amerikanske markedet. I over 80 % av koronar operasjonene er det ingen kvalitetssikring med Medistims utstyr eller lignende teknologi under inngrepene.

Forretningsmodellen i USA er fleksibel og tilbyr både salg av prosedyrer, leie av utstyr og kapitalsalg som i verden for øvrig. Selskapet er nå inne i en spennende fase og ser for seg et paradigme for kvalitetssikring. Ved å kombinere den etablerte teknologien for blodstrømsmåling (TTFM) i kombinasjon med ultralydskanning av koronar og aorta, vil man ytterligere redusere risiko for helsetruende, og potensielt dødelige komplikasjoner. Satsningen i USA, med egen salgsorganisasjon fra 2008, har gitt resultater, og man oppnådde tosfret vekst i 2011 og 2012. Etter en flat utvikling i 2013 ble det satt ekstra fokus på selskapets kommersielle strategi. Dette har gitt positive resultater med tosfret vekst per år siden 2014. Målet for 2017 er å øke bruken av installerte systemer, vinne nye kunder og etablere en kundebase på den nye MiraQ-plattformen som ble lansert i USA 2016.

Selskapet har ambisjoner i det amerikanske markedet som forventes å kunne innfris i løpet av de nærmeste år.

Medistim fortsetter den positive trenden i sine direkte markeder i Europa som Tyskland og UK med en vekst på 18,7 % i disse markedene tilsammen. Videre opprettholder Medistim sin solide posisjon i Norge og Danmark som er å anse som fullpenetrerte markeder. Medistim har også i 2016 startet etableringen av direkte virksomhet i Spania. I Spania har Medistim en høy markedspenetrasjon innen koronarkirurgi, som danner et godt inntektsgrunnlag for det nye selskapet.

Til tross for den utfordrende økonomiske situasjonen i mange land i Europa, har salg via distributører til installert base og investeringer i Medistims produkter blitt opprettholdt. MiraQ-systemets oppgraderingsmulighet er godt mottatt i Europa og det er et stort potensial innen det vaskulære markedet.

I Asia representerer Kina for første gang landet med høyest omsetning i regionen. I 2016 stod Kina for 52 % av salget i Asia. I tidligere år har det vært Japan som representerte den største

andelen av omsetningen i regionen. Omsetningen til Japan har vært stabil i en årrekke og også i 2016. Årsaken til at andelen av salget til Japan er redusert, er at det har vært en vekst i salget av Medistims produkter i Kina. Dette ser selskapet på som en positiv utvikling, da Kina er det mest folkerike landet i Asia med en raskt voksende økonomi.

Asia er et godt marked for Medistims kombinasjonsløsning med flow og ultralydabildnings i samme system. Over 40 % av Medistims avbildningsprodukter utenfor USA ble solgt til Asia i 2016. Regionen har økt fokus på hjertesykdommer som følge av større innslag av vestlig livsstil. Det er derfor viktig for Medistim å være godt representert med sine produkter i de asiatiske markedene. Medistim har god representasjon via sine distributører og er godt posisjonert til å møte den forventede veksten i regionen. Medistim har en bred dekning av Asia via sine distributører.

I Japan benyttes Medistims utstyr i omtrent 80 % av koronar bypassoperasjoner som utføres årlig. Dette betyr at Japan er en av de mest utviklede land i verden når det gjelder å rutinemessig ta i bruk utstyr for kirurgisk veiledning og kvalitetskontroll under koronar kirurgi. Viktig milepæl for Medistim i 2016 var at helsemyndighetene i Japan, The Ministry of Health, Labor and Welfare, godkjente en refusjon på YEN 25.000 (EUR 225) når enten transittid blodstrøms måling eller høyfrekvent intraoperativ ultralydabildning benyttes under koronar kirurgi. Medistim oppnår refusjon for bruk av selskapets teknologi etter nesten to tiår med utvikling av rutinemessig bruk i Japan. Dette er en stor oppmuntring og en bekreftelse på den kliniske nytten av Medistims teknologi. Forhåpentligvis vil dette kunne føre til at flere land anerkjenner den kliniske nytten og innfører refusjon av kirurgisk veiledning og kvalitetskontroll under koronar kirurgi og vaskulær kirurgi.

Medistim søker helsemyndighetene i Japan og Kina om klarering for salg av MiraQ-produktene. Det er forventet å ha klareringer på plass i 2017.

I Latin-Amerika er det Brasil som har det største potensialet for Medistims produkter.

I Midt-Østen er Medistims toppmodell med kombinasjonen flow og ultralydsavbildning mye anvendt, dette gjelder særlig Saudi Arabia.

Det er store forskjeller i klinisk praksis mellom ulike land når det gjelder måling og verifisering av blodgjennomstrømning i graftene ved koronar bypassoperasjon. Mangelen på utnyttelse av TTFM som en klinisk dokumentert og kostnadseffektiv teknologi i mange land må være en bekymring, ikke bare for pasienter og kirurger, men også for betalerne.

For å øke oppmerksomheten rundt viktigheten av utnyttelse av TTFM ved koronar bypassoperasjoner, fokuserer Medistim blant annet på at TTFM inngår i retningslinjene for standard klinisk praksis. Dette er tilfelle for både internasjonale interesseorganisasjoner, men også nasjonale organisasjoner og retningslinjer.

Medistim anerkjenner verdien av klinisk dokumentasjon og selskapet har i 2016 innrullert over 600 pasienter i registerstudien (REQUEST¹) som selskapet også støtter finansielt.

Den prospektive, multisenter registerstudien av ca 1000 pasienter vil samle nye data om hvordan bruken av Medistims utstyr for blodstrømsmåling og ultralydabildning kan anvendes til å optimalisere beslutningstaking og kvalitetssikring under koronar bypasskirurgi og bli en rutinemessig klinisk praksis. Slike data er

1) Registry for Quality assessment with Ultrasound Imaging and TTFM in Cardiac Bypass Surgery

så langt aldri blitt registrert og analysert, slik at studien vil kunne bli banebrytende for økt aksept og anvendelse av kombinert blodstrømsmåling og ultralydabildning under bypasskirurgi på hjertet.

Det er forventet at rundt 1000 pasienter vil bli innrullert i studien og at dette oppnåes i 2017. Interessen fra sykehus om å delta i REQUEST-registerstudien har vært høy, og deltakerne fra Europa og USA representerer noen av de mest avanserte hjertemedisinprogrammene i verden.

Medistim støtter REQUEST-studien med ca 1 million Euro og er et resultat av selskapets mange års tette samarbeide med koronarkirurger over hele verden.

Målet med studien er å etablere en konsensus for en anbefalt arbeidsflyt for å optimalisere beslutningstaking under koronarkirurgi, samt bidra til at kombinert bruk av blodstrømsmålinger og ultralydsavbildning blir inkludert som anbefalt klinisk praksis.

Medistim inngikk en lisens- og OEM-avtale med em-tec GmbH i oktober 2015 som gir selskapet eksklusiv, global og evigvarende rett til å markedsføre og selge em-tecs teknologi for transittid blodstrømsmåling (TTFM) for bruk på mennesker innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi. em-tecs flowmålingsprodukt er en enkel lavprismodell som er tiltenkt segmenter Medistim per i dag ikke dekker med sin egen produktportefølje. Det første Medistim-merkede produktet, SonoQ, ble lansert i India i november 2016.

Ett av de viktigste markedene for SonoQ er India, et marked hvor det utføres ca. 150.000 koronaroperasjoner per år, noe som er svært lavt i forhold til befolkningsstørrelsen på 1,3 milliarder mennesker. India er derfor et marked hvor det er forventet vekst i antall prosedyrer.

Medistim er markedsleder med high-end produkter for kirurgisk veiledning og blodstrømsmåling innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi, men har manglet en enklere modell for å nå frem i noen fremvoksende markeder og produktsegmenter. SonoQ er en slik enklere modell som vil kunne øke adaptasjonen i prissensitive markeder som India. Medistim er optimistisk med tanke på framtidig samarbeid med Indiske kirurger for å støtte deres arbeid i å oppnå de beste mulige kirurgiske resultater.

Posisjon, konkurranse og framtidsutsikter

Medistims flowmetere er, siden de kom på markedet, benyttet på mer enn 1,5 million hjertebypasspasienter på verdensbasis. Selskapet er klart ledende i sin nisje. På verdensbasis benyttes utstyret i dag innen bypasskirurgi i ca. 30 % av totalt antall

operasjoner utført. Medistims penetrasjon, og markedsandel, forventes å øke gradvis ettersom kvalitetssikring innen kirurgi får mer oppmerksomhet og aksept.

Det finnes konkurrenter som benytter transittidsmålinger, og konkurrenters utstyr antas å bli benyttet på omtrent 5 % av det totale antall hjertebypassoperasjoner som utføres. Dette tilsier at rundt 65 % av operasjonene utføres uten bruk av noe kvalitetssikringsutstyr til å verifisere blodstrøm. Dette åpner markedet representerer Medistims største mulighet.

Med Medistims MiraQ Cardiac og Vascular-systemer har selskapet fått et nytt forsprang i forhold til sin konkurrent, med et unikt og differensiert produkt som per i dag er alene i sitt segment.

Styret anser selskapets framtidsutsikter som gode. Medistim ASA er godt posisjonert for framtidig vekst, både organisk og ved oppkjøp. Styret mener konsernet har et stort potensial generelt og spesielt i det amerikanske markedet hvor det er etablert egen distribusjon. Det er store forhåpninger knyttet opp mot billeddiagnostikk-produktet og nye produkter under utvikling på MiraQ-plattformen.

Øvrige forhold

Forhold som gjelder eierskap og selskapsledelse og samfunnsansvar er beskrevet under kapittel med samme tittel i Medistims konsernregnskap og de samme prinsipper gjelder for morselskapet. Årsregnskapet er etter styrets beste overbevisning utarbeidet i samsvar med gjeldende norsk regnskapsstandard. Styret erklærer at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretaket står overfor.

Regnskapet er avsluttet under forutsetningen om fortsatt drift. Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

Årsresultat og disponeringer

Styret foreslår at årets resultat på 41 715 TNOK disponeres ved å avsette NOK 1,75 i ordinært utbytte pr. aksje, som utgjør 31 764 TNOK korrigert for egne aksjer. Resterende 9 951 TNOK overføres til annen egenkapital. Pr. 31.12.2016 var selskapets frie egenkapital 32 000 TNOK etter avsetning for utbytte på 31 764 TNOK.

Oslo, 14.3.2017

Øyvind A. Brøymer
styreleder

Tove Raanes
styremedlem

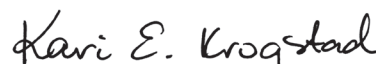
Bjørn M. Wigen
nestleder

Siri Fürst
styremedlem

Lars Rønn
styremedlem

Kari Eian Krogstad
administrerende direktør

1 = NOK 1000	Note	2016	2015
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1	127 047	119 062
Annen driftsinntekt	1,4	3 415	3 015
Sum driftsinntekter		130 462	122 077
Driftskostnader			
Varekostnad		21 670	21 358
Lønnskostnad	2	41 692	35 988
Avskrivning på anleggsmidler	3	10 842	9 327
Annen driftskostnad	2,4,14	25 193	23 998
Sum driftskostnader		99 397	90 672
DRIFTSRESULTAT		31 064	31 405
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Inntekt på investering i datterselskap	6	22 200	5 400
Annen finansinntekt	12	6 724	9 449
Sum finanskostnader	12	11 312	4 524
NETTO FINANSPOSTER		17 612	10 325
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		48 676	41 730
Skattekostnad på ordinært resultat	5	6 961	10 161
ÅRSRESULTAT		41 715	31 569
OVERFØRINGER			
Avsatt utbytte	11	31 764	29 933
Overføringer annen egenkapital	11	9 951	1 636
SUM OVERFØRINGER		41 715	31 569
Fortjeneste per aksje			
Ordinært		2,30	1,74
Utvannet		2,30	1,74

Balanse Medistim ASA

1 = NOK 1000	Note	31.12.16	31.12.15
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	5	2 614	3 016
Markedsrettigheter	4	2 697	1 319
Aktiverte utviklingskostnader	3,4	31 700	35 656
Varige driftsmidler			
Maskiner og anlegg	3	15 635	11 380
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner	3	702	609
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	6	37 306	37 278
Obligasjoner og andre fordringer	6	2 888	3 418
Sum anleggsmidler		93 542	92 676
Omløpsmidler			
Varer	8	33 744	24 030
Kundefordringer	7,16	36 758	43 962
Andre fordringer	7,16	3 685	3 029
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	7 294	18 970
Sum omløpsmidler		81 480	89 991
SUM EIENDELER		175 022	182 667
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	10,11	4 584	4 584
Overkursfond	10,11	40 253	40 253
Annen innskutt egenkapital	11	2 226	1 200
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	67 990	57 907
Sum egenkapital		115 054	103 944
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Utsatt inntekt	4	677	1 375
Sum avsetning for forpliktelser		677	1 375
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	15	1 875	5 626
Sum annen langsiktig gjeld		1 875	5 626
Kortsiktig gjeld			
Rentebærende kortsiktig gjeld	15	3 750	5 416
Leverandørgjeld		3 803	6 768
Betalbar skatt	5	6 558	9 563
Skyldig offentlige og sosiale avgifter		3 144	2 829
Utbytte	11	31 765	29 933
Annen kortsiktig gjeld	13,16	8 396	17 213
Sum kortsiktig gjeld		57 416	71 722
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		175 022	182 667

Kontantstrømanalyse Medistim ASA

1 = NOK 1000	Note	2016	2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter:			
Resultat før skattekostnad		48 676	41 730
Minus periodens betalte skatt		-9 562	-7 241
Pluss ordinære avskrivninger		10 842	9 327
+/- Endring i varelager		-9 714	-7 643
+/- Endring i kundefordringer		7 204	-8 455
+/- Endring i leverandørgjeld		-2 964	4 401
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter		-8 237	8 313
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		36 245	40 432
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:			
Minus utbetalinger ved investering i anleggsmidler		-12 555	-11 640
Minus utbetalinger ved kjøp av egne aksjer		-	900
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-12 555	-10 740
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:			
Minus utbet. ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-5 416	-7 082
Utbytte	11	-29 950	-25 362
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-35 366	-32 444
Netto endring i kontanter mv			
+ Beholdning av kontanter 01.01.		18 970	21 722
= Kontantbeholdning 31.12.		7 294	18 970
Kontantbeholdning mv framkommer slik:			
Kontanter og bankinnskudd pr 31.12.	9	5 659	17 335
+ Skattetrekkinnnskudd o.l. pr 31.12.	9	1 635	1 635
= Beholdning av kontanter mv 31.12.		7 294	18 970

Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk og norske regnskapsprinsipper.

Driftsinntekter

Inntekter fra salg av varer resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført. Systemer med tilhørende prober inntektsføres når varen er sendt fra Medistim ASA og risikoen og eierskapet til produktene er overtatt av distributør eller sluttkunde. Det samme er tilfelle for salg av prosedyrer til kvalitetssikring av hjerte-karkirurgi og salg av tredjepartsprodukter. Tjenester inntektsføres etter hvert som de blir levert.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter siste dag i regnskapsåret, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi (laveste verdis prinsipp).

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler føres opp i balansen og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være av forbigående art. Nedskrivninger blir reversert når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger finnes å være til stede.

Aksjer i datterselskap

Aksjer i datterselskap er vurdert etter kostmetoden. Aksjer i Medistim Norge AS, Medistim USA Inc, Medistim Danmark Aps, Medistim UK Ltd og Medistim Deutschland GmbH er 100 % eid. Aksjene er bokført til kostpris eller nedskrevet verdi dersom virkelig verdi antas å være lavere og nedgangen i verdi ikke er av forbigående art. Utbytte og konsernbidrag inntektsføres i morselskapet som finansinntekt i året hvor det er avsatt dersom det er opptjent i eierperioden.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til balansedagens sluttkurs. Salgsinntekter er ført til de kursene som var på tidspunktet salget ble realisert. Urealisert gevinst/tap på terminkontrakter resultatføres løpende.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost (FIFO-prinsippet) og netto salgsverdi (laveste verdis prinsipp). For råvarer er gjenanskaffelseskost anvendt ved vurdering av virkelig verdi som en tilnærming.

Egentilvirkede ferdigvarer og varer i arbeid

Anskaffelseskost for disse varene er direkte kostnader og en forholdsmessig andel av indirekte variable og faste tilvirkningskostnader. Andel av faste kostnader er begrenset til andel ved normal kapasitetsutnyttelse. Varer i arbeid er verdsatt til kostpris på komponentene som inngår i produktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer føres opp i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap. Avsetning til påregnelig tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap. Andre fordringer er også gjenstand for en tilsvarende vurdering.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter periodens betalbare skatt som blir utlignet og forfaller til betaling i neste regnskapsår i tillegg til endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med skattesatsen ved utgangen av regnskapsåret (25 %) på grunnlag av skattereduserende og skatteøkende midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført.

Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad konsernet er i stand til å utnytte denne fordelene gjennom fremtidige skattemessige overskudd.

Pensjonsforpliktelser

Ytelsesordningen i selskapet er avviklet og alle ansatte har en innskuddsbasert pensjonsordning. Selskapets pensjonsforpliktelser er således slettet.

Forskning og utvikling og immaterielle eiendeler

Aktivitetene i utviklingsavdelingen blir delt inn i tre kategorier. Kategoriene er vedlikehold, forskning og utvikling av nye produkter. Vedlikehold og forskning kostnadsføres og utvikling av nye produkter aktiveres og avskrives over forventet levetid. Kriteriet for aktivisering er at forventet inntjening overstiger det balanseførte beløp. Ved kjøp eller utvikling av andre immaterielle eiendeler er disse aktivert hvis de kan identifiseres separat og det er sannsynlig at de vil generere fremtidige økonomiske fordeler. Eiendelen amortiseres over en periode, som etter selskapets vurdering reflekterer eiendelens avkastning på investeringen hensyntatt eiendelens forventede levetid. Verdien av eiendelen vurderes årlig og nedskrives dersom den bokførte verdien overstiger den fremtidige økonomiske fordel.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Likvider omfatter betalingsmidler (kontanter og bankinnskudd) og andre finansielle poster med forfall mindre enn 3 måneder etter kjøpstidspunktet.

Andre finansielle fordringer

Aksjer og andre finansielle fordringer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og markedsverdi. Selskapet inngår terminkontrakter i USD og EUR. Verdien av terminkontraktene beregnes på balansedagens sluttkurs og endring i verdi resultatføres.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er mer enn 50 % sannsynlig at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Noter til regnskap

Note 1 Geografisk fordeling av salg

1 = NOK 1000	2016	2015
USA	44 690	39 899
Asia	24 781	21 703
Europa	50 377	52 076
Resten av verden	10 614	8 399
Totalt salg	130 462	122 077

Andre driftsinntekter utgjorde 3415 TNOK i 2016 og var 699 TNOK i inntekter fra utsatt inntekt i forbindelse med OFU midler, 2316 TNOK for interne tjenester ytt til datterselskaper og 400 TNOK var salg av egendesignede komponenter.

Note 2 Lønn og annen godtgjørelse

Spesifikasjon av lønnskostnader

1 = NOK 1000	2016	2015
Lønn	33 753	28 505
Arbeidsgiveravgift	5 371	4 988
Andre lønnsrelaterte ytelser	2 568	2 495
Total lønnskostnad	41 692	35 988

Antall årsverk sysselsatt i året var 46.

Medistim har en innskuddsbasert ordningen for alle ansatte som gir en dekning på 5 % på lønnsnivå inntil 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G beløp) og 8 % dekning på lønn fra 7 til 12 G i folketrygden. Premien for innskuddsordningen i selskapet var i 2016 1676 TNOK, mens den i 2015 var 1585 TNOK.

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes ordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Ytelser til ledergruppen

Medistim ASA – Ledergruppen	Posisjon	Lønn	Bonus	Pensjoner	Annet	Sum
Hæge Johanne Krogh Wetterhus	Markedssjef	1 196 179	66 964	85 932	4 392	1 353 467
Anne Waaler	Leder medisinsk avd.	654 974	66 964	66 576	3 303	791 817
Roger Reino Morberg	Salgssjef	1 454 603	66 964	81 348	4 392	1 607 307
Erik Swensen	Utviklingssjef	1 113 691	66 964	72 612	4 392	1 257 659
Tone Ann Veiteberg	QA-sjef	983 432	66 964	68 520	4 392	1 123 308
Anders Lillebø	Produksjonssjef	1 132 795	66 964	80 052	4 392	1 284 203
Kari Eian Krogstad	Adm.dir Medistim ASA	2 236 878	357 143	85 932	544 392	3 224 345
Thomas Jakobsen	Øk.dir.	1 610 375	133 929	74 844	4 392	1 823 540
Sum		10 382 927	892 857	615 816	574 047	12 465 647

Av annen kompensasjon til CEO Kari Krogstad på NOK 544 392 utgjorde NOK 540 000 lønnsinnberettet fordel på mottatte aksjer i forbindelse med hennes aksjetildelingsprogram. Ingen i ledergruppen har avtale om lønn etter eventuell fratreden fra sin stilling. Alle i ledergruppen har gjensidig oppsigelsestid på 3 måneder. Hverken styret, administrerende direktør eller andre ansatte har lån i selskapet eller konsernet. Det er ingen utestående opsjoner til ansatte eller styret foruten til adm. dir mottar opp mot 32 500 aksjer dersom vedkommende står i stilling fram til og med 2019. Bonus er avsatt i regnskapet per utgangen av 2016, men ikke utbetalt.

Under andre lønnsrelaterte ytelser er det inkludert en kostnad på TNOK 1176 relatert til administrerende direktørs aksjeordning. Administrerende direktør mottar Medistim aksjer dersom vedkommende står i stilling over en tidsperiode. Ordningen er også beskrevet i årsberetningen under fastsettelse av lønn og godtgjørelser til ledende ansatte. Kostnaden er beregnet ved å ta aksjekursen på tildelingstidspunktet som videre er fordelt i like rater basert på opptjeningstiden. Ordningen er beskrevet i mer detalj under note 20 i konsernregnskapet.

Honorar til styret:

1 = NOK 1000	Honorar
Styreleder Øyvind Brøymer	300
Styremedlem Tone Raanes	175
Nestleder Bjørn M. Wiggen	175
Styremedlem Siri Fürst	175
Styremedlem Lars Rønn	175
Sum honorar til styret	1 000

Revisjonshonorar

1 = NOK 1000	2016	2015
Kostnadsført revisjonshonorar	390	326
Honorar andre tjenester	41	4
Totalt fakturert fra revisor	431	330

Beløpene er uten mva.

Note 3 Anleggsmidler og avskrivninger

1 = NOK 1000	Maskiner og anlegg	Driftsmidler	Sum varige driftsmidler	Aktivert utvikling	Sum
Anskaffelseskost pr. 1/1	34 969	6 564	41 533	60 580	102 113
Tilgang	7 128	443	7 571	3 664	11 235
Anskaffelseskost pr. 31/12	42 097	7 007	49 105	64 244	113 348
Akkumulert av/nedskr. pr 1/1	23 591	5 954	29 545	24 924	54 469
Ordinære avskrivning	2 872	351	3 223	7 619	10 842
Akkumulert av/nedskr. pr. 31/12	26 462	6 305	32 768	32 543	65 311
Bokført verdi pr. 31/12	15 635	702	16 337	31 700	48 037

Maskiner og anleggsmidler avskrives over 3 til 7 år lineært avhengig av forventet levetid.
Driftsløsøre, verktøy og annet avskrives lineært over 3 til 5 år avhengig av forventet levetid.

Det ble ikke solgt maskiner fra anleggsregisteret i løpet av 2016.

Utviklingskostnader aktiveres når det er sannsynliggjort at prosjektet gir et nytt produkt eller et forbedret produkt som har inntekspotensial utover investeringen og ikke er å anse som vedlikehold av eksisterende produkter. Aktivert utvikling avskrives over 3 til 8 år avhengig av om det utvikles et nytt produkt på en ny teknologisk plattform eller om det er en forbedring av et eksisterende produkt. Et nytt produkt på en ny teknologisk plattform har lenger levetid og for Medistims produkter 8 til 10 år. Produktforbedringer på eksisterende plattform erstattes raskt på grunn av den teknologiske utviklingen og avskrives av den grunn over 3 år.

Note 4 Forskning, utvikling og markedsrettigheter

Midler benyttet til forskning- og utvikling var på totalt 9,3 MNOK i 2016 mot 11,0 MNOK i 2015. Av dette ble 3,6 MNOK aktivert i 2016 og 6,8 MNOK aktivert i 2015. Aktiveringen i 2016 var relatert til koronar- og vaskulærproduktene på MiraQ-plattformen. Selskapet mottok ingen midler fra Skattefunn eller FOU-midler i 2016 og 2015.

OFU-støtten selskapet mottok i forbindelse med sitt tidligere avbildingsprosjekt er oppført i balansen som utsatt inntekt. Inntekten føres i takt med avskrivningstiden på avbildningsproduktet. Pr. 31.12.2016 hadde selskapet oppført OFU-midler i balansen som utsatt inntekt med 0,7 MNOK og 0,7 MNOK ble bokført som inntekt i løpet av 2016. Totalt ble det kostnadsført 5,7 MNOK utviklingskostnader i 2016 mot 4,2 MNOK i 2015. Kostnadsført utvikling ovenfor er etter at aktivert utvikling er hensyntatt. Aktivert utvikling relatert til ultralydsavbildning og MiraQ-produktene avskrives over 8 år og utsatt inntekt reverseres med samme tidshorisont.

Medistim inngikk en lisens- og OEM avtale med em-tec GmbH i 2015 som gir selskapet eksklusiv, global og evigvarende rett til å markedsføre og selge em-tecs teknologi for transittid blodstrømsmåling (TTFM) for bruk på mennesker innen hjerte-, kar- og transplantasjonskirurgi. em-tecs flowmålingsprodukt er en enkel lavprismodell som er tiltenkt segmenter Medistim per i dag ikke dekker med sin egen produktportefølje. Det første Medistim-merkede produktet ble lansert i slutten av 2016. Som en kompensasjon for denne rettigheten betalte Medistim 2,7 MNOK som er oppført i balansen per 31.12.2016. Rettighetene er evigvarende, men vil bli avskrevet over 5 år. 5-årsperioden for avskrivninger starter i januar 2017 siden produktet ble lansert i slutten av 2016.

Note 5 Beregning av skatt og midlertidige forskjeller

1 = NOK 1000	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat		
før anvendelse av fremførbart underskudd	6 558	9 563
Endring i utsatt skattefordel	403	598
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	6 961	10 161
Avstemming skattekostnad mot ordinært resultat før skatt		
Årets totale skattekostnad	6 961	10 161
25 % av resultat før skatt	12 169	11 267
Permanente forskjeller	-5 208	-1 106
Spesifikasjon av skattegrunnlag:	2016	2015
Resultat før skattekostnader	48 676	41 730
Permanente og andre forskjeller	-21 268	-4 990
Endring i midlertidige forskjeller	-1 175	-1 321
Grunnlag betalbar skatt:	26 233	35 419
Betalbar skatt i balansen:	2016	2015
Betalbar skatt på årets resultat	6 558	9 563
Sum betalbar skatt	6 558	9 563
Spesifikasjon av utsatt skattefordel		
Forskjeller som utlignes	2016	2015
Anleggsmidler	-11 761	-15 170
Omløpsmidler	230	-317
Forpliktelser	641	3 422
Sum forskjeller	-10 890	-12 065
Utsatt skattefordel 24 %	2 614	3 016
Balanseført utsatt skattefordel	2 614	3 016

Balanseført utsatt skattefordel i regnskapet er redusert med 0,4 MNOK fra fjoråret og er bokført til 2,6 MNOK i 2016. Utsatt skattefordel er knyttet til skattereduserende midlertidige forskjeller knyttet til driftsmidler. All utsatt skatt er innregnet pr. 31.12.2016, da selskapet mener det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil overstige skattereduserende midlertidige forskjeller.

Note 6 Aksjer i datterselskaper

1 = NOK 1000

Enhet	Land	Segment	Eierandel	Balanseført verdi 31.12.16	Resultatandel 2016
Medistim USA Inc.	USA	Utleie og salg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100 %	135	5 625
Medistim Deutschland GmbH	Tyskland	Kapitalsalg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100 %	188	6 247
Medistim Norge AS	Norge	Salg av tredjepartsprodukter og kapitalsalg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100 %	36 953	5 526
Medistim UK LTD	UK	Kapitalsalg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100 %	1	-242
Medistim Spain S.L	Spain	Kapitalsalg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100%*	28	0
Medistim Danmark Aps	Danmark	Salg av tredjepartsprodukter og kapitalsalg innen hjertekirurgi og vaskulærkirurgi	100%**		12
Totalt				37 306	17 168

*Selskapet er operativt fra 2017 **Eies indirekte via Medistim Norge AS og er bokført til TNOK 1 103

Medistim Norge AS har et datterselskap Medistim ASA eier indirekte via Medistim Norge AS i Danmark. Selskapet heter Medistim Danmark Aps og opererer innen samme segment som Medistim Norge AS.

Sammenfattet finansiell informasjon om de enkelte datterselskapene, basert på 100%:

1 = NOK 1000

Enhet	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Omsetning	Årsresultat
Medistim USA Inc.	34 910	24 760	10 150	98 064	5 625
Medistim Deutschland GmbH	14 622	3 661	10 962	36 574	6 247
Medistim Danmark Aps	2 203	1 403	800	3 492	12
Medistim UK Ltd	2 119	7 272	-5 154	2 956	-242
Medistim Norge AS	43 721	11 734	31 987	69 259	5 526
Totalt	97 575	48 830	48 745	210 345	17 168

Medistim Norge AS har kontorer i Økernveien 94 i Oslo. Medistim USA Inc har kontorer i Minneapolis, Medistim Deutschland GmbH har kontor i München, Medistim Danmark Aps har kontorer i København, Medistim Spain S.L er i 2017 etablert med kontor i Barcelona og Medistim UK Ltd har kontorer i Nottingham. Bokført verdi av goodwill knyttet til kjøpet av Medistim Norge AS var pr. 31.12.2016 14 128 TNOK. Goodwill ved anskaffelsestidspunktet var 16 097 TNOK. Ingen av datterselskapene er børsnotert. Av Medistim UK Ltd sin gjeld på 7 272 TNOK er 2 888 TNOK en langsiktig fordring Medistim ASA har mot datterselskapet. Fordringen er et likviditetstilskudd for å finansiere etableringen av selskapet. Det beregnes ikke renter på tilskuddet. Medistim ASA mottok et utbytte på 5,7 MNOK fra sitt tyske datterselskap i 2016 og et tilleggsutbytte på 16,5 MNOK fra sitt norske datterselskap.

Note 7 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer

1= NOK 1000	2016	2015
Kundefordringer	36 837	44 697
Avsatt tap på krav	-115	-735
Sum	36 758	43 962

Alle fordringer forfaller innen ett år. Konstatert tap på krav var i 2016 1 050 TNOK. Tilsvarende for 2014 var 0 TNOK. Det er foretatt en avsetning på 115 TNOK til å dekke tap på krav, basert på forventet tap. Historisk har selskapet hatt små eller ingen tap på krav. Andre fordringer er vist i tabellen nedenfor.

Andre fordringer

1= NOK 1000	2016	2015
Forskuddsbetalinger	769	837
Tilgode skatter og avgifter	2 054	2 192
Periodisert innekt	1 016	-
Annet	-154	-
Sum andre fordringer	3 685	3 029

Note 8 Varelager

1 = NOK 1000	2016	2015
Råvarer	27 845	16 631
Ferdigvarer	7 472	8 654
Avsetning ukurans	-1573	-1255
Sum	33 744	24 030

Ferdigvarer er vurdert til produksjonskost som inkluderer komponentkostnader og egen arbeidsinnsats. Varer i arbeid er vurdert til summen av komponentkostnadene. Avsetning for ukurans er relatert til servicelager og demonstrasjonslager hvor verdien av produktene er vurdert til antatt realiserbar verdi som er lavere enn anskaffelseskost og er vist nedenfor.

Spesifikasjon av avsetning

1 = NOK 1000	2016	2015
Demonstrasjonsenheter	596	204
Deler til service	977	1 051
Sum	1 573	1 255

Note 9 Bank og bankinnskudd

Bundne bankinnskudd utgjorde pr. 31.12.2016 1 754 TNOK og var i sin helhet innskudd på skattetrekkkonto. Pr. 31.12. 2015 var tilsvarende 1 635 TNOK.

Note 10 Aksjonærforhold

Selskapet har 18 337 336 aksjer med pålydende NOK 0,25 pr. aksje, samlet aksjekapital utgjør NOK 4 584 334. Selskapets aksjekapital er ikke oppdelt i aksjeklasser og en aksje utgjør en stemme.

Det var ingen endringer i registrert aksjekapital i 2016:

	Antall aksjer	Pålydende pr aksje	Aksjekapital i kroner
Aksjekapital 01.01.2016	18 337 336	NOK 0,25	NOK 4 584 334,00
Endringer	0	NOK 0,25	NOK 0,00
Aksjekapital 31.12.2016	18 337 336	NOK 0,25	NOK 4 584 334,00

Styret i Medistim ASA fikk under generalforsamlingen den 19. april 2016 fullmakt til å erverve egne aksjer inntil pålydende verdi NOK 458 433,25 eller 1 833 733 aksjer. Fullmakten gjelder til neste ordinære generalforsamling i 2017 i prisintervallet NOK 0,25 til NOK 100,00 pr. aksje. Videre fikk styret fullmakt til å øke aksjekapitalen med inntil NOK 458 433,25 ved utstedelse av 1 833 733 nye aksjer til pålydende NOK 0,25. Fullmakten gjelder ved beslutning om fusjon, opsjonsprogram eller ved oppkjøp av selskap. Fullmakten er gyldig til neste ordinære generalforsamling i 2017. Se for øvrig under endring i egenkapital for informasjon om endring av egenkapitalen for inneværende år.

Status for fullmaktene var pr. 31.12.2016:

	Ordinær emisjon	Kjøp egne aksjer
Fullmakt gitt på generalforsamling i 2016	1 833 733	1 833 733
Fullmakt benyttet	-	-
Gjenstående fullmakter 31.12.2016	1 833 733	1 833 733

Pr. 31.12.2016 hadde selskapet 186 000 egne aksjer. Ved inngangen til året var beholdningen av egne aksjer 196 000.

Beholdning av egne aksjer

Antall aksjer 31.12.2015	196 000
Endring egne aksjer	-10 000
Beholdning 31.12.2016	186 000

Selskapets 20 største aksjonærer pr. 31.12.2016 var:

Aksjonær	Antall aksjer	Aksjer i %	Nasjonalitet
INTERTRADE SHIPPING	3 850 000	21,00 %	NOR
SALVESEN & THAMS INV	1 862 500	10,16 %	NOR
FOLLUM CAPITAL AS	1 000 000	5,45 %	NOR
SKAGEN VEKST	850 072	4,64 %	NOR
PROTECTOR FORSIKRING Aksjer	784 155	4,28 %	NOR
GRANDEUR PEAK*	674 271	3,68 %	USA
STENSHAGEN INVEST AS V/Lars Hatletveit	636 729	3,47 %	NOR
Skandinaviska Enskil A/C CLIENTS ACCOUNT	606 559	3,31 %	DNK
BUANES ASBJØRN JOHN	519 936	2,84 %	NOR
DYVI INVEST AS	446 154	2,43 %	NOR
CITIBANK EUROPE PLC S/A SEB SA UCITS	398 275	2,17 %	LUX
BNP Paribas Securiti S/A ITALIAN RESIDENT	395 334	2,16 %	ITA
VERDIPAPIRFONDET HAN NORGE	346 154	1,89 %	NOR
VEVLEN GÅRD AS	343 959	1,88 %	NOR
SEB PRIME SOLUTIONS SKANDINAVISKA ENSKIL	262 419	1,43 %	LUX
RBC Investor service S/A LUX-NON-RES/DOM	259 063	1,41 %	LUX
REGENTS OF THE UNIVE The Bank of New York	255 048	1,39 %	USA
HOLBERG NORDEN VERDIPAPIRFONDET V/HOLBERG FONDSFORVA	253 010	1,38 %	NOR
Danske Invest Norge	250 000	1,36 %	NOR
BANK JULIUS BÄR & CO	200 000	1,09 %	CHE
	14 193 638		
Totalt antall aksjer utestående	18 337 336		
20 største aksjonærers prosentandel	77,40 %		

* Består av fire forskjellige Grandeur Peak fond.

Styremedlemmer og ledende ansatte med aksjer i selskapet:

Aksjonær	Beholdning	Andel	Stilling
Øyvin Brøymer (indirekte)	3 850 000	21 %	styreleder
Bjørn Wiggen (24 % av Salvesen og Thams Invest AS) nestleder	1 862 500	10,16 %	
Roger Morberg	6 438	0,031 %	VP internasjonalt salg
Erik Swensen	40 000	0,22 %	utviklingssjef
Kari Eian Krogstad	90 000	0,49 %	adm.dir
Thomas Jakobsen	70 000	0,38 %	øk.dir.
Siri Fürst	2 000	0,011 %	styremedlem
Tove Raanes via Trane AS	1 990	0,010 %	styremedlem
Anne Waaler	5 200	0,03 %	leder medisinsk avd.
Anders Lillebø	5 000	0,03 %	prod.sjef

Pr. 31.12.2016 var det ingen utestående aksjeopsjoner foruten til administrerende direktør. Ordningen er beskrevet under styrets beretning i kapitelet; Fastsettelse av lønn og annen kompensasjon til ledende ansatte.

Note 11 Avstemming av egenkapital

1 = NOK 1000	Aksjekapital	Egne aksjer	Overkursfond egenkapital	Annen innskutt	Annen EK	Sum
Egenkapital 31.12.15	4 584	(49)	40 253	1 200	57 957	103 946
Årets endring av egenkapital						
Endring egne aksjer	-	3	-	1 026	150	1 179
Andre korreksjoner	-	-	-	-	-20	-20
Årets resultat	-	-	-	-	41 715	41 715
Utbytte til aksjonærer	-	-	-	-	-31 765	-31 765
Egenkapital 31.12.16	4 584	-47	40 253	2 226	68 036	115 054

Note 12 Finansiell markedsrisiko

Utvikling i valutakurser innebærer direkte og indirekte en økonomisk risiko for konsernet. Konsernet har både inntekter og kostnader i EUR og USD hvor hovedvekt av inntekter er i valuta og kostnader i norske kroner. Netto eksponering søkes nøytralisert opp mot 12 måneder fram i tid ved å inngå terminkontrakter. Utviklingen NOK mot USD og EUR følges kontinuerlig og ved utgangen av 2016 hadde selskapet sikret seg med 6 terminer for EUR og 6 terminer for USD. Terminene forfaller ved utgangen av hver måned med henholdsvis EUR 150.000 og USD 150.000 fram til juni 2017.

Totalt for EUR er det inngått kontrakter for til sammen EUR 0,9 mill. som pr. utgangen av 2016 ga et urealisert tap på 45 TNOK. Tilsvarende for USD var det inngått kontrakter for til sammen USD 0,9 mill. som pr. utgangen av 2016 ga et urealisert tap på 561 TNOK. Selskapet inngår terminer for å redusere valutarisiko. Urealiserte gevinst og tap knyttet til terminkontraktene er balanseført pr 31.12.2016. Endringen av verdien på terminkontraktene føres over resultatregnskapet. Ledelsen og styret vurderer løpende håndtering av valutarisiko i samråd med sin bankforbindelse.

Valutagevinst og tap er vist i tabellen nedenfor:

1= NOK 1000	2016	2015
Valutagevinst	6 693	9 338
Valutatap	10 998	3 985
Sum	-4 305	5 353

Note 13 Spesifisering av annen kortsiktig gjeld

1= NOK 1000	2016	2015
Kommisjon til distributører	480	-
Skyldig lønn	1 141	2 125
Avsetning for feriepenger	3 813	3 560
Varer mottatt ikke fakturert	442	32
Styrehonorar	1 175	850
Kortsiktig gjeld datterselskap	-	9 572
Avsetning for REQUEST	801	730
Garantiavsetning	150	150
Annet	394	194
Sum annen kortsiktig gjeld	8 396	17 213

Note 14 Andre driftskostnader

1 = NOK 1000	2016	2015
Kontor- og lokalkostnader	4 744	4 837
Reisekostnader	2 800	2 422
Markedsføring	2 186	2 307
Innleide tjenester	7 659	6 460
Forsikringer	734	624
Frakt	760	405
Kommunikasjon/IT	2 348	2 552
Regulatory/QA	420	1 298
Driftsmateriale produksjon	969	973
Annet	2 573	2 120
Sum andre driftskostnader	25 193	23 998

Note 15 Langsiktig gjeld og pant i eiendeler

Medistim ASA hadde langsiktig gjeld på 5,6 MNOK pr. utgangen av 2016. Renten på lånet er på 3 måneders NIBOR med et påslag på 2,5 %. Siste avdrag på lånet forfaller i andre kvartal 2018. Avdrag på lån som forfaller innenfor 12 måneder er ført opp som kortsiktig rentebærende gjeld.

Medistim ASA har en ramme på 6,0 MNOK til å inngå terminkontrakter. Rammen utgjør 10 % av det beløp som totalt kan benyttes til terminkontrakter. I tillegg har selskapet en kredittamme på 7,5 MNOK. Som sikkerhet for dette har banken pant i driftstilbehør, kundefordringer og varelager i morselskapet. Pantet i driftstilbehør er begrenset oppad til 3,0 MNOK. Tilsvarende er pantet begrenset oppad for kundefordringer til 10,0 MNOK og varelager til 10,0 MNOK. Bokført verdi av pantsatt eiendeler pr. 31.12.2016 var 16,3 MNOK for driftstilbehør, 36,7 MNOK for kundefordringer og 33,7 MNOK for varelager. Se note 12 for status vedrørende terminkontrakter.

Note 16 Fordring og gjeld mot konsernselskaper

1 = NOK 1000	2016	2015
Kundefordringer	23 700	20 867
Andre fordringer	2 888	3 418
Kortsiktig gjeld	639	10 180

Note 17 Hendelser i regnskapsperioden

Styret har ikke kjennskap til at det etter balansedatoen har inntruffet andre hendelser enn det som det er redegjort for i regnskapet som får innvirkning på det avlagte årsregnskapet for 2016.

Oslo, 14.3.2017

Øyvind A. Brøymer
styreleder

Tove Raanes
styremedlem

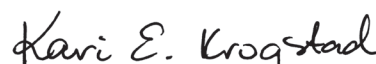
Bjørn M. Wigen
nestleder

Siri Fürst
styremedlem

Lars Rønn
styremedlem

Kari Eian Krogstad
administrerende direktør

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Vi bekrefter at konsernets og selskapets årsregnskap for 2016 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står ovenfor.

Oslo 14.3.2017
Styret i Medistim ASA

Øyvind Brøymer
styreleder

Tove Raanes
styremedlem

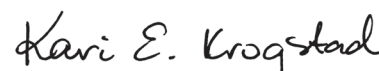
Bjørn M. Wiggen
nestleder

Siri Furst
styremedlem

Lars Rønn
styremedlem

Kari E. Krogstad
administrerende direktør

Uavhengig revisors beretning

Til generalforsamlingen i Medistim ASA

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Medistim ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Medistim ASA per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Medistim ASA per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2016. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Beskrivelse av forholdet**Revisjonen av forholdet**

Inntekter Konsernets salgsmodell for det amerikanske markedet skiller seg for den modell som benyttes i resten av verden. Konsernets leveranser utenfor Amerika innebærer ordinært varesalg, og inntektsføring skjer ved levering. I det amerikanske markedet går salgsmodellen i korte trekk ut på betaling i forhold til bruk av utstyret. Dette innebærer at inntektsstrømmene fra det amerikanske markedet behandles som operasjonelle leieavtaler. Utstyr som er plassert hos sluttkunde, der det er inngått slike avtaler, er balanseført som driftsmidler i konsernets balanse, og avskrives over forventet økonomisk levetid. Forskjellen i salgsmodeller og kompleksiteten i regnskapsføringen har medført at vi har fokusert spesielt på dette i vår revisjon. Vi viser til omtale i årsrapporten under Regnskapsprinsipper og note 2 til konsernregnskapet.	 Vi har vurdert hensiktsmessigheten av ledelsens valg av metode for inntektsføring, og anvendelsen av denne metoden. Vårt arbeid inkluderer gjennomgang og vurdering av rutiner og systemer relatert til selskapets- og konsernets inntektsstrømmer. Vi har opparbeidet oss en forståelse av de relevante interne kontroller, samt foretatt tester for å verifisere at den regnskapsmessige behandlingen er i tråd med de beskrevne prinsippene. Vi har videre vurdert tilstrekkeligheten av beskrivelsen av konsernets prinsipper for inntektsføring gitt i notene.
--	---

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den andre informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med regnskapslovens regler og god

regnskapsskikk i Norge, og for konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis,

og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

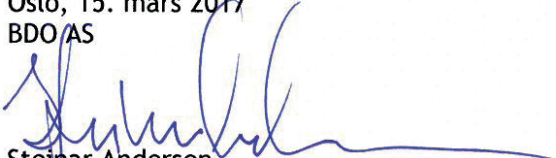
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

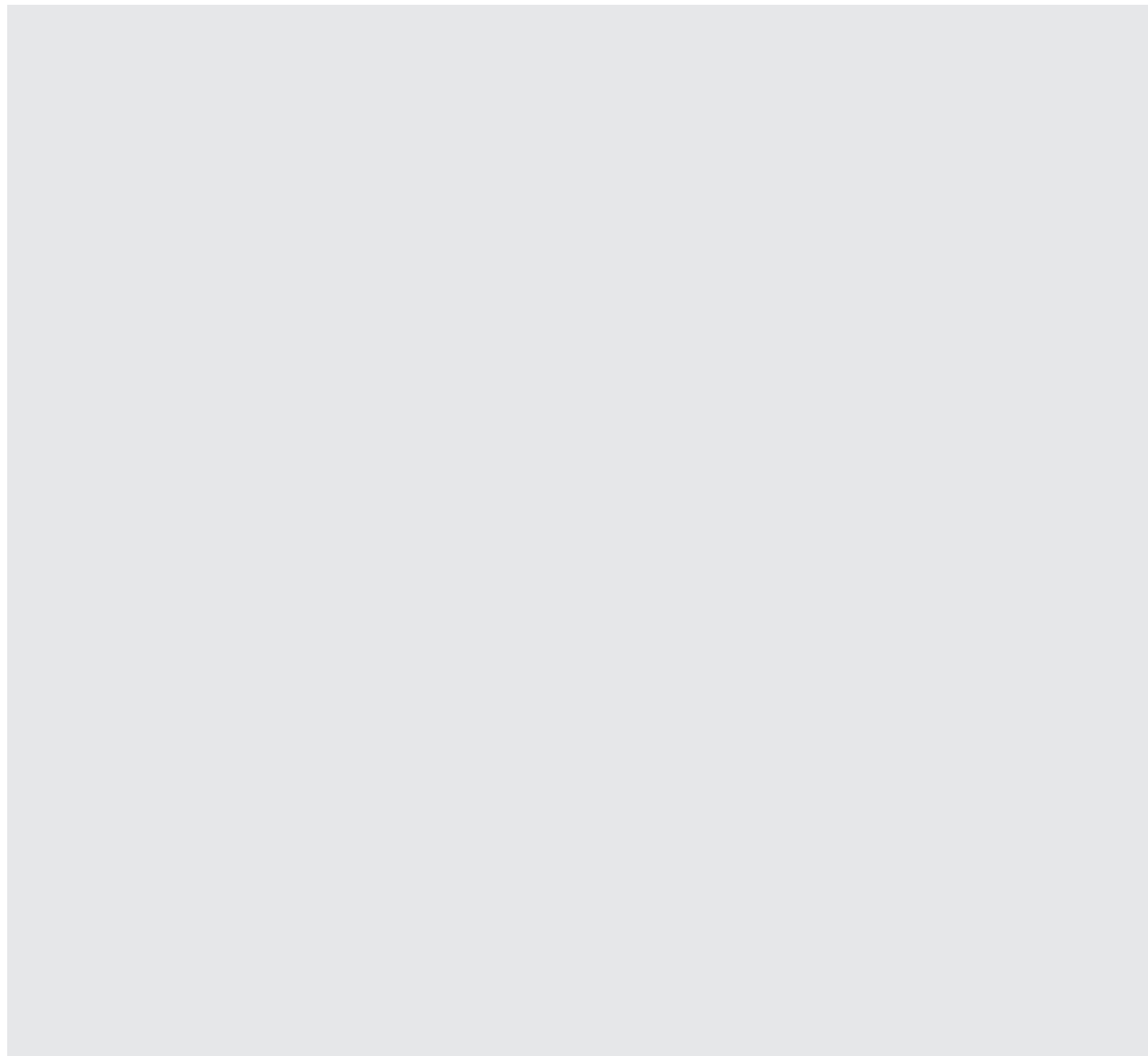
Oslo, 15. mars 2017
BDO AS

Steinar Andersen
statsautorisert revisor

Our innovative medical devices help improve the quality and outcome of heart and vascular surgery. We combine advanced technologies in flow measurement and advanced imaging to accurately monitor and control proper blood flow intraoperatively – particularly during cardiac bypass surgery. Our devices are developed by working closely

together with cardiac surgeons, who in turn have produced a growing amount of clinical data and studies that point to their efficacy and cost-effectiveness when monitoring and documenting patient blood flow. One million beating hearts later, we have set the standard in the field.

medistim@medistim.com
www.medistim.com

Medistim ASA (Head office)
Økernveien 94
0579 Oslo
Norway
Phone +47 23 05 96 60

Medistim Norge AS
Økernveien 94
0579 Oslo
Norway
Phone +47 23 03 52 50

Medistim Danmark ApS
Gøngegårdsvej 13
2950 Vedbæk
Denmark
Phone +45 2276 5669

Medistim USA Inc.
14000 25th Ave N. Ste. 108
Plymouth, MN 55447
USA
Phone +1 763 208 9852

Medistim Deutschland GmbH
Raiffeisenallee 6
82041 Deisenhofen
Germany
Phone +49 (0) 89 62 81 90 33

Medistim UK Ltd
34 Nottingham South Industrial Estate
Ruddington Lane
Wilford, Nottingham NG11 7EP
UK
Phone +44 2074865888

Medistim Spain S.L.
Calle Balmes 173
4th floor, 2 08006 Barcelona
Phone: +34 933 941 778